

FRATERNITAS

GLASILO HRVATSKE PROVINCIJE SV. JERONIMA FRANJEVACA KONVENTUALACA

FRATERNITAS

GLASILO HRVATSKE PROVINCije SV. JERONIMA FRANJEVACA KONVENTUALACA

IMPRESSUM

FRATERNITAS

službeno glasilo
Hrvatske provincije sv. Jeronima
franjevaca konventualaca

Br. 2/2023.

Izdaje:
Hrvatska provincija sv. Jeronima
franjevaca konventualaca
Sveti Duh 31, 10000 Zagreb

tel.: (01) 3771-888

fax: (01) 3773-754

www.ofmconv.hr
ofmconv@ofmconv.hr

Uredio:
fra Zlatko Vlahek,
tajnik Provincije

Odgovara:
fra Miljenko Hontić,
provincijalni ministar

Grafička priprema:
Veritas - Glasnik sv. Antuna Padovanskoga
(Ivica Beljan)

Tisak:
Denona d.o.o., Getaldićeva 1, Zagreb

ISSN 1332-7941

UVODNO SLOVO PROVINCIJSKOG MINISTRA FRA MILJENKA HONTIĆA

Ova godina, a posebno njena druga polovica, obilježena je velikim franjevačkim jubilejima. Osim 800. godišnjice potvrđenog pravila franjevačka obitelj obilježava isto toliku obljetnicu Franjinih živih jaslca u Grecciu. Upravo zbog toga želim se na te obljetnice osvrnuti i ovom prilikom, tj. na početku ovog našeg drugog broja provincijskog glasila koji izlazi u ozračju Božića.

Razmišljajući o tim franjevačkim jubilejima, a posebno o Franjinom Božiću u Grecciu, često se znadem pitati što za nas Franjine sinove danas znači slaviti te visoke obljetnice? Koliko ti jubileji zaista pobuđuju u nama osjećaj da je to nešto važno za našu duhovnost, za naš svakodnevni život, a onda i za naše poslanje?

No prije nego pokušam dati barem neke odgovore na ova i slična pitanja, želio bih da se zajedno podsjetimo što je prethodilo i kako je došlo do ovih značajnih događaja iz naše franjevačke povijesti, kojih obljetnice ove godine obilježavamo.

Za početak, dobro se prisjetiti da je Franjo 1219. konačno uspio otići na put za Svetu zemlju. Kažem konačno, jer u prijašnjem pokušaju, kako znamo od biografa, u tome nije uspio pa je izvršio „zbog protivnih vjetrova“ na našoj hrvatskoj obali te upravo tom događaju zahvaljujemo da se možemo pohvaliti kako smo prva zemlja koju je naš Utemeljitelj posjetio izvan rodne Italije, a to je onda i razlog vrlo ranom dolasku franjevaca u ove naše krajeve.

No, ni ovaj pokušaj 1219. za sv. Franju nije u sveu bio posve uspješan. Naime, ta 5. križarska vojna s kojom je on putovao, nije uspjela postići svoj cilj, tj. osloboditi sveta mjesta u Isusovoj domovini. Štoviše, nije ni došla u Svetu Zemlju, jer su se dvije vojske, (kršćanska i muslimanska) sukobile već na teritoriju Egipta. Tako ni sv. Franjo u svojoj plemenitoj nakani, nije uspio doći do Jeruzalema, a još manje do Betlehema. Ipak, kako znamo, on se tom prigodom uspio susresti sa sultanom Malik Al Kamilom u Damietti i svjedočiti pred njim Krista kao kneza mira.

Nakon što se sv. Franjo vratio u Italiju 1220., životopisci govore da se tada morao žurno posvetiti pisanju i uređivanju svoga Pravila. No, ni to nije išlo tako jednostavno, jer kako znamo, ono Nepotvrđeno (1221.) nije bilo prihvaćeno od Svete Stolice. Zato se Franjo početkom 1223. nakon kapitula, povukao u Fonte Colombo da bi u osami

i uz pomoć svog pravnika definirao konačnu verziju svoje Regule, koja je onda napokon 29. 11. 1223. bila i službeno prihvaćena i potvrđena od pape Honorija III.

Uzevši u obzir ove događaje, neuspjeli posjet svetim mjestima, te konačno dobivanje potvrđenog Pravila, može se reći da je Sveti Franjo malo odahnuo i s olakšanjem pošao u Greccio. Kako mu više nije bilo moguće posjetiti Betlehem, na povratku iz Rima, naumio je doživjeti Betlehem i mjesto Isusova rođenja u tom malom mjestu na uzvisini, u Grecciu.

Zašto je sv. Franjo toliko čeznuo vidjeti mjesto Isusova rođenja i doživjeti Betlehem i jaslce – Božić? Za razumijevanje ove njegove čežnje pomaže nam tekst iz *Prvog životopisa*, Tome Čelanskog gdje on piše: „*Najveća njegova težnja, posebna želja i vrhovna nakana bijaše: uvijek i u svemu opsluživati sveto evanđelje*“ ... no, njegovu je pamet napose zaokupljala poniznost što se objavila Utjelovljenjem i ljubav što se očitovala u Muci; tako da je jedva htio razmišljati o nečemu drugom“. Dalje nastavlja Čelano: „*Želio bih obnoviti uspomenu na ono Dijete koje je rođeno u Betlehemu i na njegove djetinje potrebe i neprilike, tj. kako je bilo smješteno u jaslce i položeno na slamu u nazočnosti vola i magarca da bi se to moglo tjelesnim očima gledati*“. (1. Čel. 84).

Čini mi se da je upravo to bio glavni razlog „priređivanja“ živih jaslca u Grecciu. Sv. Franjo toliko zahvaćen ljubavlju Božjom, htio je i na tjelesan i materijalan način dotaknuti tu ljubav i doživjeti je te podijeliti s drugima.

Tako je to bilo sa sv. Franjom. No kako je s nama?

Često dobivam dojam da smo se mi franjevci danas (a to nije prvi put u povijesti) pomalo razvodnili ili utopili u mnoštvu raznih karizmi ili još iskrenije rečeno, u rutini kršćanskog života, misleći da nam je sve poznato te je dovoljno biti malo kreativan i domišljat kako bi se uvjerali da uspješno živimo svoju karizmu i svoje poslanje. No, mislim da ne bi trebali biti indiferentni na činjenicu da se danas u Crkvi gotovo više na razlikujemo u svojem djelovanju i duhovnom mentalitetu od, recimo, dominikanaca, salezijanaca, isusovaca i drugih redovnika pa ni od samih dijecezanskih svećenika. Kao da su sve te naše posebnosti karizme dovedene u jednoličan stil prosječnog života koji prevladava kod nas crkvenih ljudi kako u našoj domovini tako i u cijeloj Crkvi.

Bilo bi zanimljivo napraviti neku anketu i pitati ljude koji dolaze na naše mise, što to posebnoga vide u našim crkvama, ili jednostavno pitati ljude koji nas susreću; što je to posebno u našem stilu razmišljanja i postupanja, što vide od te franjevačke karizme? Može li jedan običan laik prepoznati franjevca, odnosno, vjerodostojnog Franjinog sina u ovom našem vremenu?

Ne bih želio biti prekritičan, ali mislim da bi bilo dobro malo se o tome zamisliti. Istina je da se svi mi trudimo obnavljati našu karizmu, no čini mi se da je to postalo onako više „uz put“, a onda često i površno.

Ne smatram da bi trebali ići pak u drugu krajnost i inzistirati samo na našoj posebnosti, jer sam svjestan da je za sve nas redovnike, kao i svećenike koji nisu redovnici dijecezance, pa uostalom i sve kršćane, temelj Evanđelje. No ipak se nadam da se slažete kako je važno paziti da se ne izgubi vlastiti identitet.

U tom smislu lijepo govori poznati teolog Romano Guardini u svom djelu „Der Herr“, gdje razmišlja o tome što jednog kršćanina čini pravim kršćaninom i kaže: „*onaj oblik koji jednog kršćanina čini pravim kršćaninom i koji bi trebao prožimati sve njegove izričaje i u svemu biti prepoznatljiv, jest sam Krist u njemu*“. I nastavlja: „*On u svakom čovjeku djeluje drugačije, već prema njegovoj datosti ... no, to ne znači da Krista treba „imitirati“ jer imitacija polazi izvana, kao da bi Krist bio model kojeg promatram te onda pokušavam ponavljati ono što on čini, zato jer mi je važan, ... U tom slučaju, Isus bi ostao odijeljen od mene, ostao bi izvan mene. Život kršćana je – a to jasno vidimo kod sv. Franje – otkriti zajedništvo s Kristom koji djeluje u nama, te kad je uistinu prihvaćen, on nas iznutra preobražava i*

obnavlja, ... kao dobar lijek koji djeluje iznutra i ozdravlja me“.

Iz ovoga proizlazi da pravi franjevac danas u svojoj posvemašnjoj raspoloživosti Božjoj volji svaki dan sve više dopušta Kristu da djeluje u njemu na tragu sv. Franje.

Zato, ono što mi se čini korisno u prigodi ovih jubileja, jest slaviti ove obljetnice na način da se poradi na jednoj dubljoj obnovi našeg načina razmišljanja, obnovi mentalnog sklopa, koje će se onda spontano odražavati i u svem našem ostalom ponašanju te dakako i u našem djelovanju. Drugim riječima, ono što mi se čini važno jest obnoviti život vjere kako bi postao konkretniji i više utjelovljen u naš svakodnevni život.

Zato je dobro upitati se: kako i gdje to Krist živi u meni? Kako i gdje to živi u našem bratstvu po primjeru koji nam je ostavio sv. Franjo?

Koliko se osobno trudimo da se i u našem životu dogodi i očituje ona „oplijena ili pljenidba sebe“ tj. *Kenozis*, a to je svakodnevno umiranje svojem sebičnom „ja“?! Koliko smo slobodni od sebe i koliko smo stvarno raspoloživi za Božju volju pa i onda kad je posve ne razumijemo? Vjerujem da u svakom od nas ima te plemenite nakane, no možda još uvijek podsvjesno tražimo svoju volju, a to nas onda čini skučenima i ne nalazimo radost u opsluživanju svetog Evanđelja, kao što je to bilo kod sv. Franje. Dobro se zapitati na kraju svakog dana: što me to danas obradovalo i na taj način prepoznati gdje i u čemu se nalazi naša radost. Potrebno je iznad svega pokušati kao zajednica i pojedinci obnoviti svijest da je upravo obični svakodnevni život sa svojim radostima i poteškoćama privilegirano mjesto za susret s Gospodinom, jer baš tu nas On čeka, došao je u našu „običnost“ tu želi doći te i danas tu biti s nama.

U tom smislu bilo bi dobro na našim kapitulima posvetiti više pažnje tim pitanjima te poraditi da kao zajednica nastojimo još više razgovarati i podijeliti naše radosti i žalosti, naše probleme i uspjehe, jednostavno naš svakodnevni bratski život.

Danas smo svjedoci da u Europi doživljavamo pravu krizu zvanja. Kod nas, hvala Bogu, još nekako ide, ali mnoge ženske redovničke zajednice već duže vremena nemaju podmlatka. Razlozi mogu biti mnogovrsni, ali čini mi se da sve počinje od površne ili neprodubljene vjere. U zajednicama nedostaje onog pravog života i prave radosti. Sve se svodi na uhodano, inertnost i komotnost. Iz toga pak nastaje ona pogubna osrednjost – mlakost. Često se sve svodi na samo racionalno a iz toga se zna izroditi npr. prevelika težnja

za priznanjem ili dokazivanjem, ovisnost o tome kako će me drugi doživjeti i vidjeti; ili pak umišljenost, narcisoidnost, što se može izroditi u težnju za vlašću i čašću, preuzetnošću da se smatramo najbolji i najsposobniji, a drugi to ne vide i ne shvaćaju i zato se druge omalovažava, ogovara i kritizira, a od sebe se pravi žrtva...

Drago mi je što primjećujem da se kod nas u Provinciji i samostanima ipak razgovara i da nastojimo biti iskreni. Trudimo se iskreno dati ono najbolje od sebe. Ono što sve više čujemo i od ljudi, kako laika tako i crkvenih osoba, jest da nas vide kao one koji se slažu, podupiru i u svoj našoj različitosti međusobno nadopunjuju. Neka tako uistinu bude i ostane.

Važno je zato produbljivati svijest da je Bog taj koji čini sve to dobro u nama i po nama, kako nas ne bi zavela umišljenost i oholost. Zato je jako važna iskrena molitva i odgovorno traženje Božje volje u našim životima. Tako se onda bolje upoznaje vlastita nesavršenost i krhkost te na osnovu toga imamo i više tolerancije za onog drugoga. Jer kao što mi očekujemo da nas drugi razumiju i da imaju strpljenja s nama tako je još više potrebno to razumijevanje pokazati drugome. Znamo, da tko god nešto radi, i griješi. No potrebno je paziti da ne dočekamo tu pogrešku vlastitog subrata samo kritizirajući i tako ga još dublje gurnuli dolje, a sebe preko njega uzvisili, nego baš obratno, pokušajmo mu pomoći, učiniti sve da ga podignemo bilo savjetom, bilo jednostavnim prisutnošću, ako ništa drugo, da se bar za njega pomolimo. Zato nije dobro tražiti tuđe pogreške i stalno o njima pričati. Bolje je govoriti o onome što je dobro i lijepo, jer to je od Boga, Bog je sama ljepota i dobrota.

U tom smislu želio bih podsjetiti na našeg pok. subrata p. Celestina Tomića, kojega nisam nikada čuo da bi nešto negativno govorio o drugima. Kad bi mu se došlo s nekom primjedbom na nekog subrata, on bi uvijek u njemu govorio samo ono pozitivno. Zapravo, govoreći o dobroti svoga brata i svoga bližnjega jedan je od načina za pripremu puta Gospodinu da se može utjeloviti među nama. Uostalom, to je Franjin način gledanja čovjeka, jer on kaže: *Gospodin mi je dao braću*. Tako smo i mi pozvani uvijek sve više rasti u prihvaćanju svoje braće i prepoznavati u njima samog Gospodina!

Vjerujem da se na takav način zaista stvara ozračje Božjeg milosnog djelovanja i blagoslova te mjesto gdje se omogućuje novo rađanje Gospodina, uvijek novi Božić. Upravo to gore spomenuto čini mi se najbliže onom tipično franjevačkom življenju Evanđelja u bratstvu. Tako se može i danas obnavljati Kristova kuća, počevši od samih sebe i dajući prostora Božjem Duhu u sebi i oko sebe.

Raduje me što mogu primijetiti da nastojimo surađivati, dijeliti iskustva, podržavati se i uključivati jedni druge u vlastite inicijative. To je ono što odaje znak naše duhovne zrelosti i postaje svjedočanstvo evanđeoskog života. To je ujedno i lijepa promocija duhovnog poziva.

Pozvani smo kao pravi Franjini sinovi donositi majčinsku blizinu Crkve našoj braći i sestrama koji se nalaze na egzistencijalnim marginama naših crkvenih zajednica. Našem poslanju nije nitko stran i nikoga ne treba izostaviti, posebno najpotrebnije i najugroženije. A to će biti moguće ako takav duh bude vladao i u našem provincijskom bratstvu, ako se međusobno budemo prihvaćali bez predrasuda i zavisti, jedni drugima opraštali, bili strpljivi, a u isto vrijeme iskreni, jednostavno kako kaže Pavao: „*istinujući u ljubavi*“. (Ef 4,15). To je bila karakteristika i Franjinog prvog bratstva.

Zato neka nam ove naše franjevačke obljetnice budu prilika i poziv da od vremena do vremena zastanemo i provjerimo koliko je naše apostolsko i pastoralno djelovanje, bilo u crkvenim zajednicama bilo izvan njih, doista u duhu sv. Franje. Koliko je obilježeno poniznošću, jednostavnošću, bratskom ljubavlju i raspoloživošću za Božju volju?

Upravo to nam je očitovao naš Gospodin u svom Utjelovljenju, a svojim životom posvjedočio naš Utemeljitelj Sveti Franjo da i mi po njegovu primjeru vjerno slijedimo stope Gospodina našega Isusa Krista.

fra **MILJENKO HONTIĆ**, provincijalni ministar

PISMO PAPE FRANJE ČLANOVIMA FRANJEVAČKE OBITELJI

Draga braćo i sestre, radosna srca želim vam uputiti najljepše želje u toliko važnoj prigodi za cijelu franjevačku obitelj, čiju molitvenu prisutnost i sinovsku blizinu osjećam od početka moje službe Petrova nasljednika. Osamstota obljetnica potvrde Pravila Manje braće u Lateranu od pape Honorija III., 29. studenoga 1223., prikladna je prilika ne samo prisjetiti se toga povijesnog događaja, nego prije svega oživjeti u Vama isti duh koji je nadahnuo Franju Asiškog da se odreče svega i započne jedinstven način života ukorijenjen u Evanđelju i življen *sine glossa*. Neka ovaj jubilej svima bude vrijeme unutarnjeg preporoda, obnovljenog navjestiteljskoga poslanja Crkve koja nas poziva da izađemo ususret svijetu u kojem mnoga braća i sestre čekaju biti utješeni, voljeni i zbrinuti. Stoga vam, potaknut tim osjećajima, upućujem poticaje koji proizlaze upravo iz riječi Asiškog siromaška, koji svojoj braći predlaže: «[...] *obdržavamo siromaštvo i poniznost i sveto Evanđelje Gospodina našega Isusa Krista* [...]» (Potvrđeno Pravilo 12,4).

Opsluživati sveto Evanđelje

Potvrđeno Pravilo zapravo počinje i završava izričitim osvrtom i upućivanjem na Evanđelje. Početni su izrazi sinteza koja rasvjetljuje čitavo Pravilo: «*Pravilo i život Manje braće jest ovo: obdržavati sveto Evanđelje Gospodina našega Isusa Krista živeći u poslušnosti, bez vlasništva i u čistoti.*» (Potvrđeno pravilo 1,1).

Za svetog Franju Evanđelje je bilo središte njegova života; Crkva je odobrila njegov naum, predajući ga njemu i svima Vama, franjevcima, kao tekst koji više ne izražava samo duhovnu intuiciju Utemeljitelja, nego način života. To je poruka radosti koju sam često želio istaknuti jer „ispunja srca i život onih koji susreću Isusa“ (*Evangeliu gadium* br. 1). Stoga je važno žurno se vratiti temelju, kršćanskoj obvezi koja proizlazi iz krštenja, koja se nadahnjuje Riječju Gospodnjom: Krist je središte vaše duhovnosti! Budite muževi i žene koji u Njegovoj školi uistinu uče „pravilo i život“!

Poslušnost Crkvi

Predragi, da bismo živjeli Učiteljev nauk, potrebno je ostati u Crkvi. Franjo to odlučno očituje jer u uvodnoj rečenici u kojoj je opisana želja za nasljedovanjem evanđeoskih savjeta, odmah

donosi sugestivne i jedinstvene riječi i u sadržaju i u jeziku: *Brat Franjo obećava poslušnost i poštovanje gospodinu papi Honoriju i njegovim zakonitim nasljednicima i Rimskoj Crkvi. A ostala braća dužna su slušati brata Franju i njegove nasljednike.* (Potvrđeno Pravilo 1, 2-3) U toj vezi „poslušnosti i poštovanja“ prema papi i Rimskoj Crkvi prepoznao je bitni element da se ostane vjeran pozivu i primanju Krista u Euharistiji; bez oklijevanja, stoga, izjavljuje svoju potpunu pripadnost Crkvi. Živite zato duh Pravila u slušanju i dijalogu, onako kako to predlaže sinodski put. Ustrajno podržavajte Crkvu, popravljajte je primjerom i svjedočanstvom, čak i onda kada se čini da je to previše!

Ići po svijetu

Konačno, želim se vratiti poimanju onoga što je prisutno u Pravilu, a odnosi se na to kako braća moraju ići svijetom. Govoreći u prvom licu, Serafski Otac govori: «*Savjetujem, opominjem i poćičem svoju braću u Gospodinu Isusu Kristu: kad*

idu svijetom neka se ne svađaju i ne prepiru niti druge osuđuju; već neka budu blagi, miroljubivi i čedni, skromni i ponizni, govoreći uljudno sa svakim kako se dolikuje. [...] U koju god kuću uđu neka najprije kažu: "Mir kući ovoj" [...]» (Potvrđeno Pravilo 3, 10-13). Ići svijetom za vas franjevce i franjevke konkretno znači ostvariti svoj poziv na putu, na bratski način i mirnim životom, bez svađa i prijepora, međusobnih ili s drugima, dajući dokaz „malenosti“, s hrabrošću i blagošću, naviještajući mir Gospodnji i povjeravajući se providnosti: to je poseban program evangelizacije, moguć svakomu.

Iz ove perspektive, dobro je ponovno otkriti ljepotu tipično franjevačkoga načina evangeliziranja, a koja proizlazi iz bratstva i promiče bratstvo; zapravo život koji govori, ljubav koja se daruje u služenju najveći su način navještaja. Pronađite stoga snagu u pozivu, tipičnom za „malene“ i „siromahe“, kakvi želite biti po pripadnosti Redu. Ona (snaga) vam je dana od samoga Franje u Pravilu, i uvjeren sam da je to u skladu s pozivom koji upućujem i kršćanskoj zajednici da bude „Crkva koja izlazi vani“: «Vjerna Učiteljevom modelu, od životne je važnosti da Crkva danas izađe navijestiti evanđelje svima, u na svim mjestima, u svim prilikama, bez oklijevanja, bez odbojnosti i bez straha. Radost Evanđelja je za sve ljude, ona ne može nikoga isključiti» (Evanđelii gaudium br. 23). I zato vam govorim: ne ustručavajte se ići svijetom u „bratstvu“ i u „malenosti“ dijeleći blaženstvo siromaštva, postajući rječiti evanđeoski znak i pokazujući ovom našem vremenu u kojem živimo, a koje je nažalost obilježeno ratovima i sukobima, sebičnošću svake vrste i logikom iskorištavanja okoliša i siromaha, da je Evanđelje doista radosna vijest za čovjeka kako bi mogao pronaći najbolji način izgradnje novog čovječanstva, zajedno s hrabrošću da krene prema Isusu, koji „premda bogat, radi nas posta siromašan da se mi obogatimo njegovim siromaštvom“ (usp. 2 Kor 8,9).

Draga braćo i sestre, povjeravam vam poslanje da znate razlučiti prave putove kojima ćete ići kako biste s odvažnošću i vjernošću mogli odgovoriti vašoj karizmi. Dok se pripravljate obnoviti uspomenu na temeljima povijesti brojne Franjevačke obitelji, zazivam zagovor Djevice Marije i svetih Franje i Klare, te rado šaljem svoj blagoslov, pozivajući vas da i dalje molite za mene.

Rim, kod sv. Ivana Lateranskog,
9. studenoga 2023.

Godišnjica posvete Lateranske bazilike,
katedrale grada Rima.

PAPA FRANJO

1. IZ NAŠEGA REDA

SVOJ BRAĆI REDA U EUROPI

SUSRET – ON LINE FORUM O NOVOJ EVANGELIZACIJI

Prot. N. 0708/2023 Rim, 11. listopada 2023.

“Sadašnja evangelizacija u Europi:
nova evangelizacija? Franjevački doprinos”
Draga braćo, Gospodin vam dao mir!

Putem ovog pisma pozivam vas i potičem na sudjelovanje u **Prvome online susretu na temu izazova franjevcima na području Nove evangelizacije** u europskom kontekstu.

Susret organiziraju i vode Tajništva (Delegati) za misijsku animaciju svih triju obedijencija Prvog reda (za nas SGAM).

Još od početka mandata bila je naša osobita briga, s Fra Dariuszom MAZUREKOM, generalnim delegatom, oživjeti prvi prijedlog (motio) našega posljednjega redovitoga Generalnog kapitula, koji među ostalim, navodi: “*Prikupljati i organizirati informacije o stanju naših misija i ostvarivanju inicijativa ‘nove evangelizacije’ u našem Redu...*” (Motio I, c).

Radi pružanja braći većeg bogatstva, predložili smo ovu temu skupštini generalnih ministara Prvog reda i TOR-a. U tom kontekstu odlučili smo zajednički pripremiti ovaj susret, koji će moći dozrijeti i na drugim područjima formacije i suradnje.

Pozivam vas da sudjelujete, po mogućnosti, kao zajednica u ovome prvome susretu, da biste poslušali konkretna iskustva, produbili raspravu i predstavili moguće tokove nove evangelizacije u Europi.

On line veza ostvarit će se od 7. do 9. studenoga 2023., prema priloženom programu.

Mir i dobro!

fra **CARLOS A. TROVARELLI**
Generalni ministar

VIRTUALNI MEĐUFranjevački TEČAJ MISIONARSKJE FORMACIJE ZA EUROPU

Po mandatu generalnih ministara, Tajništva za evangelizaciju i misije OFM, OFMConv i OFMCap organiziraju online tečaj na temu "Trenutna evangelizacija u Europi: nova evangelizacija? Franjevački doprinos". Cilj je oživjeti, promišljati, ažurirati i animirati franjevačku evangelizaciju u Europi danas.

Od svojih početaka franjevci su sudjelovali na vrlo značajan način u evangelizaciji Europe. S našom posebnom karizmom, Red male braće uvijek je velikodušno i kreativno reagirao na crkvene potrebe u različitim vremenima i kontekstima. I danas Crkva računa na našu suradnju. Moramo biti pažljivi i pokušati zajedno dati sve od sebe u ovim teškim vremenima.

Sastanci će biti od 7. do 9. studenoga 2023., od 9. do 12.00 sati, sa sljedećim programom:

■ 7. studenoga (utorak)

9.00 – 10' – predavljanje sastanka, govornika i metodologije

9.10 – 10' – Fra Carlos TROVARELLI, generalni ministar OFMConv

9.20 – 60' – predavanje: *Aktualna evangelizacija u Europi*, kard. Mauro GAMBETTI OFMConv, nadbiskup arhiprezbiter Bazilike Sv. Petra u Vatikanu

10.20 – 15' – pauza

10.35 – 45' – pitanja i odgovori te daljnje analize

11.20 – 20' – video s novim iskustvima trenutne evangelizacije u Europi – OFMConv

11:40 – 10' – Fra Dariusz R. MAZUREK OFMConv, generalni tajnik za evangelizaciju i misije

11.50 – 05' – Zahvala, moguće obavijesti, fotografije i zaključci.

■ 8. studenoga (srijeda)

9.00 – 10' – predavljanje sastanka, govornika i metodologije

9.10 – 10' – Fra Massimo FUSARELLI, generalni ministar OFM

9.20 – 60' – izvješće: *Što je danas potrebno Europi: nova evangelizacija?*, prof. dr. Fra Enzo

BIEMMI FSF, predavač na Višem institutu za religijske znanosti San Pietro Martire u Veroni

10.20 – 15' – pauza

10.35 – 45' – pitanja i odgovori te daljnje analize

11.20 – 20' – video s novim iskustvima aktualne evangelizacije u Europi – OFM

11:40 – 10' – Fra Francisco GÓMEZ OFM, generalni tajnik za evangelizaciju i misije

11.50 – 05' – Zahvala, moguće obavijesti, fotografije i zaključci.

■ 9. studenog (četvrtak)

9.00 – 10' – predavljanje sastanka, govornika i metodologije

9.10 – 10' – Fra Roberto GENUIN, generalni ministar OFMCap

9.20 – 60' – predavanje: *Franjevačka karizma i aktualna evangelizacija Europe* prof. dr. fra Bernardo MOLINA, OFMCap predavač na Papinskom sveučilištu Antonianum

10.20 – 15' – pauza

10.35 – 45' – pitanja i odgovori te daljnje analize

11.20 – 20' – video s novim iskustvima trenutne evangelizacije u Europi – OFMCap

11:40 – 10' – Fra Mariosvaldo FLORENTINO OFMCap, generalni tajnik za evangelizaciju i misije

11.50 – 05' – Zahvala, moguće obavijesti, fotografije i zaključci.

Da biste sudjelovali u sastanku, morate pristupiti donjoj vezi i ispuniti obrazac. Kako bismo potaknuli veće sudjelovanje, molimo gvardijane da naprave samo jednu registraciju po bratstvu, a tamo gdje to neće biti moguće, pojedinačnu.

Sastanak će se održati na talijanskom jeziku uz simultano prevođenje na engleski, francuski, španjolski, poljski i hrvatski jezik.

Molimo sve provincijale, kustose, delegate i gvardijane da potaknu svoju braću na sudjelovanje, a također unaprijed osiguraju tehnička sredstva za poticanje prikladnog sudjelovanja sve braće.

Uz bratski pozdrav,
tajnici evangelizacije i misije,

fra **DARIUSZ R. MAZUREK** OFMConv
fra **FRANCISCO GÓMEZ** OFM
fra **MARIOSVALDO FLORENTINO** OFMCap

2. NAŠA PROVINCIJA

POREČKI I PULSKI BISKUP ŠTIRONJA PRIMIO PROVINCIJALNOG MINISTRA FRA MILJENKA HONTIĆA

U prostorijama ordinarijata Porečke i Pulske biskupije u Poreču, mjesni ordinarij mons. Ivan Štironja primio je 28. kolovoza u službeni posjet provincijskog ministra Provincije sv. Jeronima franjevac konventualaca, fra Miljenka Hontića. Susretu je nazočio i gvardijan samostana sv. Franje u Puli (i župnik sv. Ivana Krstitelja – Pula), fra Đuro Hontić.

Ovo je bio njihov prvi službeni susret. U srdačnom razgovoru, provincijski ministar, fra Miljenko, upoznao je biskupa sa prisutnošću franjevac konventualaca u toj biskupiji. Braća hrvatske provincije sv. Jeronima djeluju u Puli od samih početaka franjevačkog Reda pri samostanu sv. Franje – Pula, (koji je po usmenoj predaji osnovao sam sv. Antun Padovanski). Osim toga povjerena im je i župa sv. Ivana Krstitelja, koja se nalazi na periferiji grada Pule na Medulinskoj cesti.

Biskup Štironja upoznao je Provincijala s planovima svoga djelovanja u Biskupiji te pohvalio dosadašnju suradnju s Provincijom i nadalje ih pozvao na daljnje zajedništvo i suradnju.

Razgovaralo se i o nekim personalnim promjenama koje će ove godine uslijediti u samostanskoj zajednici. Inače samostanska zajednica sv. Franje trenutno broji petero braće.

NADBISKUP KUTLEŠA PRIMIO PROVINCIJALNOG MINISTRA FRA MILJENKA HONTIĆA

Zagrebački nadbiskup mons. Dražen Kutleša primio je u utorak 26. rujna 2023. godine fra Miljenka Hontića, provincijskog ministra Hrvatske provincije svetoga Jeronima franjevac konventualaca. U srdačnom susretu nadbiskup Kutleša i provincijal Hontić razgovarali su o pastoralnom djelovanju Hrvatske provincije svetoga Jeronima franjevac konventualaca na području Zagrebačke nadbiskupije.

PLANERSKI SUSRET GVARDIJANA S UPRAVOM PROVINCIJE

Redovni Planerski susret gvardijana s Upravom Provincije, kao što je to običaj svake godine na početku pastoralne godine, održan je u ponedjeljak 2. listopada 2023.g. u samostanu sv. Franje u Puli.

Sastanak je počeo zajedničkom molitvom Srednjeg časa, nakon čega je slijedio pozdravni govor provincijskog ministra fra Miljenka Hontića. Fra Miljenko je prisutnoj braći gvardijanima najavio održavanje Izvanrednoga provincijskog kapitula, koji bi se trebao održati sljedeće 2024. g., predstavio program provincijskih događanja u pastoralnoj 2023./2024. g., te najavio održavanje triju turnusa duhovnih vježbi. Prisutni gvardijani su podijelili informacije o životu i pastoralnom djelovanju u zajednicama svakog samostana. Program promocije duhovnih zvanja predstavio je voditelj Centra za duhovna zvanja, fra Stjepan Brčina.

Planerski susret završio je euharistijskim slavljem u samostanskoj crkvi sv. Franje u Puli, koje je predslavio fra Martin Jaković, vikar Provincije, a

na kojemu su sudjelovali svi nazočni gvardijani i definatori Provincije. Nakon toga uslijedio je zajednički ručak u samostanskom blagovalištu.

PROSLAVLJEN DAN HRVATSKE PROVINCIJE SV. JERONIMA

Braća Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevac konventualaca i ove su se godine 30. rujna, na dan svoga nebeskog zaštitnika sv. Jeronima, okupila da zajedno proslave Dan provincije, ovoga puta u Mariji Bistrici.

Posebnost ovogodišnje proslave bila je u tome što se na blagdan sv. Jeronima održalo zahvalno hodočašće prigodom 25. obljetnice proglašenja blaženim Alojzija Stepinca u Mariji Bistrici.

U prvom dijelu proslave Dana Provincije, braća su suslavila misu koju je predvodio zagrebački nadbiskup Dražen Kutleša.

U drugom dijelu proslave, koji se zasebno odvijao u dvorani Svetišta, svu prisutnu braću je pozdravio provincijski ministar fra Miljenko Hontić, koji se kratko osvrnuo na proteklu godinu te posebno predstavio nove kandidate, sjemeništara i postulante. Događaju su nazočili i generalni asistent Reda franjevac konventualca za srednju Europu, fra Igor Salmić, i provincijski ministar Slovenske Provincije sv. Josipa, fra Milan Kos.

Nakon toga je uslijedio središnji dio programa, u kojemu je predstavljen novi provincijski Pravilnik o uporabi medija, a koji je u prigodnom izla-

ganju predstavio glavni urednik Hrvatske katoličke mreže i član komisije koja je pripremila Pravilnik dr. sc. Siniša Kovačić. U svome izlaganju dr. sc. Kovačić istaknuo je važnost prisutnosti u medijima, odgovornosti u korištenju društvenih mreža te o nekim izazovima koji su u današnjem vremenu vrlo aktualni. Svoj prisutnoj braći predan je novi Pravilnik o uporabi medija.

Na Dan Provincije, franjevci konventualci se tradicionalno posebno spominju braće koja obilježavaju svoje jubileje, bilo životne, bilo redovničke ili svećeničke. Tako su ove godine tom prigodom spomenuta sva braća koja u 2023. godini slave obljetnice svećeničkog ređenja, svećanih ili jednostavnih zavjeta te jubilarne rođendane.

Provincijski ministar fra Miljenko je braći slavljenicima čestitao i uručio prigodne poklone.

Proslava Dana Provincije završila je večerom u bratskom druženju i zajedništvu.

FRA MILJENKO HONTIĆ IZABRAN ZA POTPREDSJEDNIKA HRVATSKE REDOVNIČKE KONFERENCIJE

Na 55. skupštini Hrvatske redovničke konferencije (HRK), koja se održala u dominikanskom samostanu bl. Augustina Kažotića na zagrebačkoj Peščenici, u srijedu 11. listopada 2023. izabrano je novo vodstvo Hrvatske redovničke konferencije.

Za predsjednicu HRK izabrana je s. Lidija Bernardica Matijević, poglavarica Provincije Presvetog Srca Isusova sa sjedištem u Splitu školskih se-

stara franjevki Krista Kralja sa sjedištem u Splitu, a za potpredsjednika fra Miljenko Hontić, provincijski ministar Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevaca konventualaca.

Uz predsjedništvo, izabrani su i ostali članovi Vijeća HRK: s. M. Jelena Ikić, vrhovna poglavarica Družbe sestara milosrdnica sv. Vinka Paulskog; s. Samuela Markanović, provincijska poglavarica Marijinih sestara Čudotvorne medaljice; fra Milan Krišto, ministar Hrvatske franjevačke provincije sv. Ćirila i Metoda i o. Sebastian Šujević, provincijal Hrvatske pokrajine Družbe Isusove.

Našem provincijskom ministru fra Miljenku Hontiću iskreno čestitamo i pratimo ga molitvom u daljnjem radu!

III. TURNUS DUHOVNIH VJEŽBI U SPLITU

Od 8. do 13. listopada u samostanu sv. Frane u Splitu održan je treći turnus duhovnih vježbi za braću naše Provincije. Desetorica braće (Cres, Pula, Šibenik, Split, Zagreb) okupila su se u godišnjim duhovnim vježbama koje je vodio fra Pero Džida na temu Čovjek Božji – Franjo iz Asiza.

Svaki dan je započinjao sa zajedničkom molitvom Službe čitanja i Jutarnje, prije i poslije podne bila su dva glavna predavanja vezana uz temu duhovnih vježbi. Svetu misu predslavila su braća okupljena na duhovnim vježbama, uz kraći duhovni nagovor duhovnika. Svaki dan bila je zajednička pobožnost Blaženoj Djevici Mariji te molitva Večernje.

Domaćin duhovnih vježbi fra Martin Jaković, gvardijan samostana sv. Frane u Splitu, lijepo je ugostio braću na duhovnim vježbama kojemu zahvaljujemo na gostoprimstvu.

.....

MONS. TADIJA PRANJIC PROGLAŠEN DOBROTVOROM HRVATSKE PROVINCIJE SV. JERONIMA FRANJEVACA KONVENTUALACA

Hrvatska provincija sv. Jeronima franjevac konventualaca proglasila je mons. Tadiju Pranjića dobrotvorom provincije uručivši mu svečanu povelju u nedjelju 3. prosinca 2023. u crkvi sv. Antuna Padovanskoga u Vinkovcima.

Euharistijsko slavlje prigodom proglašenja predvodio je đakovačko-osječki nadbiskup Đuro Hranić. Koncelebriralo je više svećenika, među kojima provincijski ministar Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevac konventualaca fra Miljenko Hontić, vinkovački dekan vlč. Ante Šiško, župnik Župe sv. Euzebija i Poliona vlč. Florijan Kvetek te domaći gvardijan fra Josip Blažević.

Na početku mise nazočnima se obratio provincijski ministar fra Miljenko izrazivši radost što su se okupili da zajedno proslave misu te, uz osobne molitve, zahvale Bogu za preč. Pranjića. Osvrnuo se na povezanost franjevac konventualaca s preč. Pranjićem istaknuvši da ona traje od njegova dolaska u Vinkovce. „Ove se godine navršilo točno 50 godina (1973.) kad je preč. Tadija nakon ređenja došao u Vinkovce po prvi put kao župni

vikar. Nakon prekida od 6 godina kad je bio župnik u Županji, 1983. se vratio kao župnik i ostao tu do svog umirovljenja“, kazao je fra Miljenko naglasivši da je cijelo to vrijeme za preč. Pranjića samostan bio kao drugi dom, što je posebno došlo do izražaja u Domovinskom ratu.

„Ono što nas je potaklo da prečasnog Tadiju proglasimo dobrotvorom naše Provincije, osim nebrojenih malih djela dobre i ljubavi, posebno želim izdvojiti njegovu trajnu otvorenost, susretljivost i spremnost na suradnju, što je vjerujem bio i jedan poseban vid kršćanskog zajedništva i bratske ljubavi između jednoga dijecezanskog župnika i redovnika franjevac. Vjerujem da je već to bila jedna životna propovijed vjernicima i svim ljudima na ovim područjima“, poručio je provincijal te zahvalio preč. Pranjiću i svečano ga uvrstio u dobrotvore Provincije.

Na kraju je zahvalio i nadbiskupu Hraniću, kao i ostalim biskupima Đakovačko-osječke nadbiskupije, što su „često isticali ovo prijateljstvo župe i samostana, kao lijepi primjer prave kršćanske suradnje i pastoralne sloge te istinskoga evanđeoskoga bratskog života“. Potom je preč. Pranjiću uručena plaketa koja potvrđuje proglašenje dobrotvorom Provincije i uvrštenje među duhovnu braću franjevaca konventualaca.

Nadbiskup Hranić započeo je homiliju rekavši da „liturgijska čitanja prve nedjelje došašća, što smo ih upravo čuli, sugeriraju dvije ključne riječi za došašće, a to su *blizina* i *budnost*, Božja blizina i naša budnost“.

Osvrćući se na prvo čitanje (usp. Iz 63,16b-17.19b), poručio je da je možda malo neobično da čovjek – prorok razgovara s Bogom kako to čini Izaija. „No, za razliku od svojih suvremenika, prorok nije ravnodušan prema Bogu i pitanjima vjere. Ni on trenutno ne razumije Božje putove, ali se zbog toga ne okreće od Boga“, naglasio je dodavši da se i danas čovjek ponekad nađe u situaciji da nemoćno širi ruke prema Bogu.

„Tako nam i naše kršćansko vjerničko iskustvo govori da Bog ima svoje putove po kojima on djeluje u našim životima. Istina, ti njegovi putovi se često razlikuju od našeg načina razmišljanja i naših želja. Mi bismo češće htjeli osjetiti jasnu Božju prisutnost i u ovom našem vremenu i društvu! No, Bog nas je obdario slobodom. Tu našu slobodu mi, nažalost, često ne upotrebljavamo kao ispunjenje Božje volje na zemlji, nego kao mogućnost da se udaljimo od Boga i da idemo svojim putovima, koji nisu usklađeni s njegovim namumima“, istaknuo je propovjednik te dodao da je zato budnost ključna u došašću.

„U današnjem evanđeoskom pozivu 'Bdijte', sadržana je temeljna Isusova poruka nama nje-govim učenicima kao pojedincima i čitavoj crk-venoj zajednici. Hoćemo li prespavati sve akut-nija pitanja i izazove u našem životu i društvu ili ćemo se pravovremeno trgnuti i potražiti te pru-žiti pravi odgovor na njih?“, upitao je mons. Hra-nić prisutne te postavio konkretna pitanja.

Upozorio je nazočne vjernike da ne smiju do-pustiti da ih obuzme drijemež i obeshrabrenje. „Trajna je napast da se u nama nastani opasna pospanost, koja se očituje kao osrednjost i ravno-dušnost“, naglasio je dodavši da bez ljubavi pre-ma Bogu, bez iščekivanja njegove novosti, čovjek postaje ravnodušan ili osrednji, mlak, nepokre-tan, pospan i uspavan. „A to nagrizava vjeru, jer je vjera suprotnost od osrednjosti i ravnodušnosti. Vjera je Božja gorljiva želja, neprestana odvaž-nost na obraćenje, hrabrost za ljubav, da se ide naprijed s povjerenjem i nadom u srcu“, poručio je nadbiskup Hranić.

Nadalje je kazao da svjedoče dvostrukom svje-dočanstvu blizine i budnosti opisavši potom po-vezanost preč. Pranjića i franjevac prije, tijekom i nakon Domovinskoga rata. „I gledajte danas: oci franjevci, na čelu s provincijalom fra Miljenkom, proglašavaju preč. Tadiju dobročiniteljem: i to ne samo ovoga samostana, nego i čitave svoje Pro-vincije“, istaknuo je.

Zahvalivši franjevcima konventualcima i preč. Pranjiću, đakovačko-osječki nadbiskup izrazio je radost, komplimente i priznanje zbog ljudske, kršćanske, svećeničke i redovničke zrelosti te svje-dočanstva koje je preč. Tadija pružio i pruža svim vjernicima. „Niste vjerojatno niti svjesni koliko i danas svojim riječima i postupcima izgrađujete zajedništvo među ovim dragim vjernicima, obi-teljske odnose u našim obiteljima te zajedništvo i suradnju između unutar našega prezbiterija te

između prezbiterija naše nadbiskupije i Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevac konventuala-ca“, rekao je.

Na kraju homilije, nadbiskup Hranić podsjetio je prisutne na ključne pojmove s početka – *blizi-na* i *budnost*. „Probudimo se svi i iz sna osrednjo-sti i iz sna ravnodušnosti te potaknuti svjedočan-stvom blizine i budnosti kojoj danas svjedočimo između ove braće redovnika i svećenika koje je urodila plodovima zajedništva i mi na početku ovoga adventa ispunimo srca budnošću molitve, ljubavi, dobrote i milosrđa“, zaključio je.

Nakon popričesne molitve, nazočnima se o-bratio i gvardijan fra Josip rekavši da „ovo slavlje znači da fratri svoje dobročinitelje ne zaboravlja-ju“ te da su se okupili da mons. Pranjiću izraze svoju zahvalnost za otvoreno dobro srce i vrata gostoljubive kuće. Zahvalio je nadbiskupu Hra-niću, provincijalu fra Miljenku, dekanu vlč. Šišku te vlč. Kveteku, ali i svima drugima koji su sudjelo-vali u euharistijskom slavlju.

Potom je riječi zahvale uputio i preč. Tadija Pranjić prisjetivši se prvih susreta s franjevcima konventualcima, ali i najtežih trenutaka tijekom Domovinskog rata kada su mu franjevci pomogli. „Tako sam ovdje proveo nebrojene najljepše i naj-teže dane“, naglasio je. Zahvalio je provincijalu fra Miljenku na proglašenju dobrotvorom Provincije, nadbiskupu Hraniću na predslavljenju mise.

Na kraju je nadbiskup Hranić čestitao franjev-cima konventualcima 85. obljetnicu djelovanja u Vinkovcima. Kazao je da je „'Mala crkva' duhovna oaza i velika ispovjedaonica u Vinkovcima“. Po-taknuo je mlade da se ne boje prihvatiti duhovni poziv koji možda osjećaju rekavši da ih Crkva tre-ba te je na sve prisutne zazvao Božji blagoslov.

Liturgijsko pjevanje predvodio je župni zbor mladih.

3. RAD DEFINITORIJA

PETNAESTA SJEDNICA DEFINITORIJA

Redovna 15. sjednica Definitorija održana je u srijedu, 13. rujna o. g., u prostorijama Provincijalata u Zagrebu. Sjednici su prisustvovali svi članovi Definitorija.

Sjednica Definitorija započela je molitvom u klerikatskoj kapelici Sv. Josipa Kupertinskog. U prostorijama Provincijalata uslijedio je osvrt na zapisnik prošle, 14. sjednice Definitorija. U točkama dnevnog reda raspravljalo se o pristigloj molbi fra Ljudevita Maračića o izdavanju rukopisa creskog arhiva uz napomenu da su osigurana sredstva za troškove tiska, što je Definitorij odobrio; Definitorij je podržao prijedlog obilježavanja 500. obljetnice smrti fra Antona Marcella de Petris, prvoga Generalnog ministra Reda franjevačkog konventualaca nakon podjele 1517.g, rodnom iz Cresa, koja bi trebala biti 2026. g. U točki personalnih promjena, fra Nikola Rožanković dodijeljen je samostanu Camposampiero i stavljen na raspolaganje potrebi zajednice, dok je fra Ante Koudela dodijeljen samostanu sv. Franje u Puli. Proslava Dana Provincije u Mariji Bistrici 30. rujna, prema već najavljenom programu, bit će prigodno obogaćena prisutnošću g. Siniše Kovačića koji će održati pregledno predavanje o novom Pravilniku o uporabi medija, a također obilježiti će se obljetnice zavjeta i ređenja braće Provincije koja ove godine slave srebrni, zlatni ili dijamantni jubilej. Na Definitoriju je podržan i izglasan prijedlog da se osnuje Ured za komunikaciju na razini Provincije. Članovi Ureda za komunikaciju su fra Vladimir Vidović, voditelj i glasnogovornik u ime Provincije, fra Filip Musa i fra Zvonimir Pervan. Uslijedilo je čitanje tromjesečnog izvješća egzaktora Provincije, fra Josipa Petonjića, i ekonoma Provincije, fra Marka Vrdoljaka. U točki razno bilo

je osvrta na protekle franjevačke kampove održane u Cresu, na susret mladih u Portugalu, na troškove duhovnih vježbi u Cresu, a bilo je i govora o kupnji novog kombija za potrebe odgojnih ustanova, o pripremama za izvanredni kapitul. Na kraju sjednice pristigao je fra Igor Horvat, koji je upoznao Definitorij sa stanjem svoje obitelji.

Sjednica Definitorija završila je zahvalnom završnom molitvom, u 12:20 sati.

ŠESNAESTA SJEDNICA DEFINITORIJA

Redovna 16. sjednica Definitorija održana je u srijedu, 18. listopada o. g., u prostorijama Provincijalata u Zagrebu. Sjednici su prisustvovali članovi Definitorija, osim fra Pere Džide, koji je zbog bolesti opravdano izostao.

Sjednica Definitorija započela je molitvom u klerikatskoj kapelici Sv. Josipa Kupertinskog.

U prostorijama kapitularne dvorane zagrebačkog samostana sjednica Definitorija je započela svoj rad prema točkama dnevnog reda. Uslijedio je osvrt na zapisnik prošle, 15. sjednice Definitorija. Tekst zapisnika je stavljen na glasanje, te je usvojen. U daljnjem radu sjednice, Definitorij je upoznat sa zdravstvenim stanjem obitelji jednog našeg brata. Nadalje, predloženo je osnivanje Komisije za proslavu obljetnice prvoga Generalnog ministra našega Reda rodnom iz Cresa, fra Antona Marcella de Petrisa, kojoj bi bio voditelj fra Zlatko Vlahek, a pridruženi član fra Ljudevit Maračić, uz traženje još jednog člana iste Komisije. Za Komisiju novih Provincijskih statuta predloženi su članovi s kojima će se naknadno konzultirati. U kratkom osvrtu, Definitorij je obavješten o dolasku relikvija bl. Alojzija Stepinca u baziliku sv. Antuna Padovanskog u Zagrebu, te pripravnim procesima rada. Pristigla molba novomaroškog samostana o prodaji starog i kupnji novog automobila, odobrena je prema napisanoj molbi. Na sjednicu su pristigli fra Marko Vrdoljak i fra Vitoimir Glavaš sa predstavnicima projekta kojim bi iznajmili zemljište samostana na Cresu, te je Definitorij upoznat sa projektom i planovima u okviru preliminarnog početka suradnje. Nakon kratke stanke, na sjednicu je pristigao g. Goran Jurišić koji je upoznao Definitorij sa novim zakonima o postavljanju solarnih panela, mogućnostima postavljanja te načinima i investiranju u solarnu energiju. O temi Izvanrednog kapitula, koji je najavljen za sljedeću godinu, govorilo se o datumu održavanja i etapama pripremnih radova. U osvrtu na rad Komisije za odgoj i izobrazbu braće, izneseno je stanje i novosti glede naših odgaja-

nika, te se govorilo o datumu održavanja Trajne formacije za sljedeću godinu, koja bi se odvijala u našem samostanu u Beču.

U točki razno, Definitorij je upoznat sa željom vinkovačkog gvardijana o izgradnji nadstrešnice u samostanskom dvorištu, te je projekt prosljeđen na Komisiju za ekonomiju i gradnju. Definitorij je informiran da duhovne vježbe za odgajnike u veljače vodi fra Ivan Bradarić. Mons. Tadija Pranjić, dugogodišnji župnik u Župi sv. Euzebija i Poliona u Vinkovcima, zbog svog velikog doprinosa i dugogodišnje suradnje s braćom vinkovačkog samostana, naročito u vrijeme Domovinskog rata, predložen je za imenovanje dobrotvorem Provincije. Prijedlog je glasovanjem odobren.

Sjednica Definitorija završila je zahvalnom završnom molitvom, u 14:20 sati.

SEDAMNAESTA SJEDNICA DEFINITORIJA

Redovna 17. sjednica Definitorija održana je u srijedu i četvrtak, 22.-23. studenog o. g., u prostorijama Provincijalata u Zagrebu. Sjednici su prisustvovali članovi Definitorija, osim fra Zlatka Vlaheka, koji je zbog bolesti bio opravdano odsutan.

Prvi dan sjednice Definitorija u popodnevним satima započela je molitvom u klerikatskoj kapelici Sv. Josipa Kupertinskog. Cijeli popodnevni program sjednice bio je posvećen reviziji Provincijskih statuta.

Drugi dan sjednice započeo je u prijepodnevним satima. Nakon molitve, uslijedila je rasprava prema točkama dnevnog reda. Tekst zapisnika 16. sjednice Definitorija odobren je glasovanjem.

U raspravi se dotakla molba vinkovačkog samostana o izgradnji nadstrešnice u dvorištu samostana sv. Antuna Padovanskog. Molba je bila upućena Komisiji za gradnju te su članovi iste Komisije poslali svoje mišljenje. Nastavno tome, zatražena su dodatna pojašnjenja i ponude drugih izvođača za izgradnju nadstrešnice. Nadalje, provincijski ministar je iznio program svojih pohoda braći u okviru adventskih susreta. (Detaljni raspored susreta vidi dolje pod Najave.) U sedmoj točki raspravljalo se o mogućem najmu zemljišta na Cresu. Na pristiglu molbu voditelja Pučke kuhinje za traženje pomoći Ureda za projekte Reda za rashladne komore i nadzorni sustav Pučke kuhinje, Definitorij je pozitivno odgovorio.

Sljedeća sjednica Definitorija održat će se 16. siječnja 2024.

4. NAŠI MLADI

FRANJEVAČKI LJETNI KAMP ZA MLADE U CRESU

U ime Centra za promociju zvanja franjevac konventualaca fra Stjepan Brčina, vodio je jedan od četiri ljetna kampa za mlade u Cresu od 12. do 19. srpnja, na kojemu je sudjelovalo oko četrdesetak mladih iz Hrvatske, Bosne i Hercegovine, te iz Njemačke.

Dan je započinjao molitvom Jutarnje iz Božanskog časoslova, nakon čega bi se mladi uz rekreaciju animirali. Animacija se sastojala od koreografija duhovnih pjesama te zanimljivih igara. Nakon toga bi uslijedila kateheza. Kamp se odvijao pod duhovnom dimenzijom *franjevaštva* stoga se razmatralo o životu sv. Franje, koji je doživjevši poraz zbog toga što nije postao vitez upao u stanje besmisla i depresije. I tek tada Franjo je spoznao ono bitno u životu, te je počeo tražiti i vršiti volju Božju. Fra Stjepan je istaknuo pred mladima kako se ne trebaju bojati poraza u životu, nego poput sv. Franje uvijek u svemu tražiti ono što je Bog namijenio za njih.

Kateheze su mladima približile odnos smisla i besmisla te kako logoterapija pomaže razumjeti i potaknuti mlade da se okrenu pozitivnim vrijednostima oko sebe, jer svatko na ovom svijetu ima nešto pozitivno u svome životu... Nadalje, razmatranja su bila usmjerena prema temi oprosta, te je bila pružena mogućnost za sakrament svete ispovijedi i duhovni razgovor, na što su se mladi velikodušno odazvali.

Mladi su imali priliku čuti svjedočanstvo o obraćenju, te posjetiti sestre benediktinke kao i upoznati povijest samostana sv. Frane.

Svakodnevno slavljenje euharistije obogatilo se večernjim klanjanjem pred Presvetim Oltarskim Sakramentom, na kojemu su sudjelovali i neki Cresani te pokoji turist.

Neka i ovaj susret bude na korist mladim dušama koje su sudjelovale i na veću slavu Božju!

PRVI ZAVJETI FRA ANTONIJA KNEZOVIĆA

U subotu, 22. srpnja, na blagdan svete Marije Magdalene, u 11:00 sati, u Papinskoj bazilici svetog Franje u Asizu, deset je mladića završilo svoju godinu novicijata. Položili su svoje prve privremene zavjete, te su obećali da će živjeti evanđelje po uzoru na svetog Franju. Iz grupe koje su činili sedmorica Talijana i dvojica Francuza bio je i naš kandidat fra Antonio Knezović.

Obred polaganja zavjeta slavljen je pod svetom misom koju je predslavio Kustos Svetog Samostana (Sacro Convento), fra Marco Moroni. Uz njega su koncelebrirali Ministri provincijali iz različitih provincija, fratri iz asiške zajednice, ali i iz drugih samostana. Iz Hrvatske su prisustvovali

provincijski ministar fra Miljenko Hontić i fra Vilček Novački uz roditelje fra Antonija, naša tri postulanta koja će uskoro započeti godinu novicijata u Asizu, Adrijan Marušić, Luka Tetec i Jerko Šuperba te postulant Dominik Milanović. Iz Slovenije je prisustvovao generalni definator i asistent za srednju Europu, fra Igor Salmič.

Nakon navještaja Evanđelja, započeo je obred redovničkoga zavjetovanja pojedinačnim prozivanjem novozavjetovanika, koji su, pred okupljenom zajednicom, izrekli svoje: „Evo me!“ – kojim su prigrlili život nasljedovanja Krista po primjeru svetoga Franje u poslušnosti, siromaštvu, i čistoći.

Nakon prozivke, fra Marco Moroni u propovijedi je ohrabrio novake u novoizabranom načinu života, uzimajući najčešće primjer svete Marije Magdalene – čiji se blagdan i slavio – kao one koja je prva od svih navijestila Isusovo Uskrsnuće, istaknuvši da je naš poziv upravo poslanje, svjedočenje, i to ljubeći i služeći. Nakon propovjedi, uslijedio je svečani obred polaganja zavjeta, u kojemu je svaki kandidat, stavivši svoje ruke u ruke svog provincijskog ministra, izrekao obrazac zavjetovanja.

Nakon što su svi kandidati položili zavjete, uslijedila je predaja Pravila i Konstitucija Reda. Potom su Kustos Svetog Samostana, provincijali te magistar novaka (fra Vincenzo Esposito) čestitali novozavjetovanicima. Nakon završnog blagoslova uslijedilo je čestitanje i druženje koje je nastavljeno uz ručak i tortu u blagovalištu Sacro Conventa.

Cijeli taj događaj bio je emotivan kako za novake, tako i za njihove obitelji. Bila je to uistinu blagoslovljena godina kušnje na samim izvorima franjevaštva i u neposrednoj blizini groba svetog Franje. Svi će novozavjetovanici nastaviti svoju formaciju u Italiji, osim našeg fra Antonija koji se vraća u Zagreb.

Provincijalni ministar, fra Miljenko se isti dan s fra Antonijom i njegovim roditeljima uputio u smjeru Zagreba, zaustavivši se najprije u Perugi u samostanu naših frata (San Francesco al Prato) gdje su posjetili već gore navedenu trojicu postulanata koji su na tečaju talijanskog jezika uoči početka godine novicijata. Zatim su se zaustavili u Ravenni, također u samostanu naših frata, posjetivši postulanta Dominika koji je također na tečaju talijanskog jezika. Prenočili su u Padovi u našem samostanu Al Santo (sv. Antuna Padovanskog) gdje su ih braća gostoljubivo primila. Dan poslije, posjetili su naša tri postulanta, Andriju Ćoruku, Vedrana Mišića i Marka Laštru, koji su na tečaju jezika u kolegiju San Massimo, a nakon toga su nastavili do Zagreba.

.....

PUT U PORTUGAL NA SVJETSKI DAN MLADIH – LISABON 2023.

U ime Centra za promociju duhovnih zvanja fra Stjepan Brčina i fra Sandi Aščić su vodili dva autobusa s više od 150 mladih na Svjetski dan mladih u Lisabon.

Naše dugo očekivano putovanje na Svjetski dan mladih započelo je 27. srpnja u Zagrebu. Noćnom vožnjom smo se uputili prema Milanu, našem prvom stajalištu na putu prema Lisabonu. U Milanu smo se zadržali nekoliko sati, te smo naše putovanje nastavili prema Francuskoj. Uz put smo svratili do Monaka i Monte Carla, te smo se zaustavili u prelijepoj Provansi, gdje smo prespavali u hotelu. Sutradan smo došli do Avignona, gdje smo imali čast slaviti Svetu misu u avinjonskoj katedrali. Bilo je impresivno vidjeti sva ta velika zdanja poput papinskih palača, katedrale, gradskih zidina, mosta..., ali smo se ubrzo uputili dalje, te smo u večernjim satima stigli u Lurd. Većini nam je ovo bilo prvi put da smo u ovom marijanskom svetištu i već na prvu mnogi smo ostali oduševljeni. Kao sva marijanska svetišta, i ovo je odísalo mirom, te se moglo jednostavno ući u molitvu. U Lurdu smo se zadržali jednu noć i cijeli dan, te smo imali priliku sudjelovati u poznatoj večernjoj Lurdske procesiji, a zatim smo ponovno krenuli noćnom vožnjom prema Španjolskoj. Zaustavili smo se u lijepom sveučilišnom gradu – Salamanci, tu smo slavili Svetu misu u katedrali. Nedugo zatim smo krenuli, te smo došli u večernjim satima u Lisabon. Preuzeli smo svoje akreditacije i uputili se prema našim smještajima. Bili smo smješteni u sportskim dvoranama u predgrađu Lisabona. Prva tri dana bili smo uključeni u program župe kojom upravljaju naši fratri, a ostala tri dana smo pratili službeni program Svjetskog dana mladih. Prvi dan smo imali upoznavanje s ostalim internacionalnim grupama koje su bile smještene s nama, te smo u manjim grupama išli u razgledavanje grada. Drugi dan, na blagdan Gospe od Anđela, posjetili smo Fatimu,

a navečer smo imali euharistijsko klanjanje, koje je predvodio generalni ministar franjevac konventualaca, fra Carlos Trovarelli. Treći dan je bio dan za kateheze i mi smo se uputili u župu *São João de Brito*, gdje su održane kateheze za sve hrvatske hodočasnike. Započeli smo zajedničkom molitvom i onda su mladi imali priliku postavljati razna pitanja biskupima, mons. Tomislavu Rogiću i mons. Roku Glasnoviću. Nakon toga je slijedila Sveta misa, te smo nakon mise ispred crkve zapjevali nekoliko domoljubnih pjesama, potom smo se razišli svatko na svoju stranu Lisabona. Taj isti dan smo imali priliku prisustvovati na križnom putu koji je predvodio papa Franjo. U subotu ujutro smo slavili Svetu misu u župi gdje smo bili smješteni, a misu je predvodio fra Carlos Trovarelli. Na kraju mise smo se bratski pozdravili i uputili se prema *Campo della Grazia*, gdje je bilo predviđeno noćno bdijenje s papom Franjom. U večernjim satima smo imali euharistijsko klanjanje i tamo smo proveli čitavu noć, te smo ujutro slavili misu s mnoštvom mladih iz cijelog svijeta i s našim Svetim ocem. Papa nas je potaknuo u homiliji da se ne bojimo i da u ovom svijetu ništa nije besplatno osim Isusove ljubavi. Također je objavio da će Južna Koreja – Seoul biti sljedeći domaćin Svjetskog dana mladih 2027. godine. Nakon mise smo krenuli prema svojim smještajima, do kojih smo se probijali satima zbog gužve. Isti dan, kasno u noćne sate krenuli smo na trag prema našoj domovini. U povratku smo posjetili još Madrid, Zaragozu, samostan Montserrat, Barcelonu, Nicu, te Veronu.

Ovo je zaista bilo jedno fizički naporno hodočašće, ali uz mnoštvo milosti. Upoznali smo mnoge druge mlade iz cijelog svijeta s kojima smo razmijenili iskustva vjere u ovom turbulentnom svijetu. Posjetili smo dva velika marijanska svetišta, te mnoštvo drugih lijepih gradova. Možda je organizacija Svjetskog dana mladih ponegdje zakazala, ali opet možemo istaknuti da nam je u cjelini svima bilo super. Samo iskustvo koje smo doživjeli je uspomena koja će nam ostati zabilježena do kraja života, a također se nadamo da ćemo i ponovno imati priliku posjetiti prelijepi grad Lisabon.

fra **SANDI AŠČIĆ**, bogoslov

OBNAVLJANJE ZAVJETA

Dana 16. kolovoza ujutro, na dan nakon Velike Gospe, svoje privremene zavjete produžili su naši bogoslovi fra Erik Matejak i fra Ante Koudele na godinu dana, do blagdana sv. Franje 2024. godine. Obred obnavljanja slavio se za vrijeme euharistijskog slavlja u klerikatskoj kapelici sv.

Josipa Kupertinskog u Zagrebu. Misu je predslavio provincijski ministar fra Miljenko Hontić, a uz njega je koncelebrirao gvardijan zagrebačkog samostana i odgojitelj postulanata fra Josip Petonjić. Provincijal je u propovijedi istaknuo da je svaki dan prilika za obnovu naših zavjeta i za novi odnos s Gospodinom. Na obredu obnavljanja zavjeta svjedoci su bili fra Josip Petonjić i fra Vilček Novački, te je prisustvovao i bogoslov fra Sandi Aščić.

fra **SANDI AŠČIĆ**, bogoslov

REZULTATI NATJEČAJA ZA BESPLATAN SMJEŠTAJ ZA STUDENTE U DOMU SV. ANTUNA

Naša Provincija je i ove godine početkom srpnja raspisala natječaj za besplatan smještaj u Domu sv. Antuna Padovanskog u Zagrebu. Nakon provedenog natječaja, Povjerenstvo za smještaj, donijelo je odluku o smještaju za studente sukladno uvjetima natječaja. Studenti koji su dobili besplatan smještaj u Domu sv. Antuna u akademskoj godini 2023./4. jesu:

1. Cikoja Luka, Bjelovar
2. Flajsig Marko, Požega
3. Jurić Zoran, Žepče (BiH)
4. Konjarik Josip, Požega
5. Krobot Tomislav, Sračinec
6. Ladić Domagoj, Đakovo
7. Leovac Matej, Domaljevac (BiH)
8. Majstorović Emanuel, Vođinci
9. Mejić Jakov, Šibenik
10. Radić Filip, Daruvar
11. Radošević Josip, Busovača (BiH)
12. Šaravanja Lovro, Mostar (BiH)
13. Uvalić David, Petrinja
14. Vrdoljak Josip, Vodice

fra **VLADIMIR VIDOVIĆ**,
ravnatelj Doma sv. Antuna Padovanskog

POČETAK GODINE NOVICIJATA U ASIZU I PADOVI

Ove je godine odlučeno da će, zbog većeg broja novaka, novicijati biti u Asizu i Padovi. Hrvatska provincija sv. Jeronima franjevac konventualaca ove godine ima šestoricu novaka, od kojih trojica godinu novicijata provode u Svetom samostanu u Asizu, a druga trojica u Samostanu sv. Antuna Padovanskoga u Padovi. U Asizu je godina novicijata počela u subotu 5. kolovoza, dok je oblačenje novaka u Padovi bilo na blagdan Male Gospe, u petak 8. rujna.

Ovogodišnji novaci dolaze iz Italije, Hrvatske, Malte, Portugala te jedan novak iz Ekvadora za Kustodiju Svetog samostana u Asizu. Ukupno je šesnaest novaka, od kojih su devetorica u Asizu te sedmorica u Padovi.

Obred primanja u novicijatu u Asizu 5. kolovoza 2023. predvodio je fra Marco Moroni, kustos Asiške kustodije i Svetog samostana. U pratnji novaka iz Hrvatske bio je fra Josip Petonjić, odgojitelj postulanata, te fra Vilček Novački. Novaci u Asizu su: fra Adrijan Marušić, fra Jerko Šuperba i fra Luka Tetec. Njihovi odgojitelji su fra Vincenzo Esposito, magistar, i njegov zamjenik, fra Stephen Ochieno Ochwada.

U Padovi je obred primanja u novicijatu predvodio fra Roberto Brandinelli, provincijski ministar Talijanske provincije sv. Antuna Padovanskoga. Uz njega su bili prisutni i drugi provincijali, među kojima fra Miljenko Hontić, provincijski ministar Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevac konventualaca, koji je zajedno sa fra Stjepanom Brčinom, odgojiteljem klerika, dopratio trojicu Hrvata koji godinu novicijata provode u Padovi, a to su: fra Blaž Žagač, fra Andrija Čorluka i fra Marko Laštro. Njihovi odgojitelji su: fra Federico Santolin, magistar novaka, te fra Giambattista Scalabrin, zamjenik magistra.

Novicijati je najintenzivnija formativna etapa u kojoj novak, pod vodstvom magistra, razlučuje i produbljuje svoj odnos s Gospodinom Isusom te studirajući Pravilo sv. Franje, njegove spise te Franjevačke izvore i živote franjevačkih svetaca, učvršćuje se u franjevačkom stilu života i sve više srcem prijanja uz franjevačku karizmu.

TRAJNA FORMACIJA NA IZVORIMA FRANJEVAČKE KARIZME U ASIZU

Ovogodišnje dane trajne formacije od 18. do 22. rujna braća naše Provincije provela su u Asizu u Svetom samostanu i ostalim franjevačkim mjestima, povodom osamstote obljetnice Potvrđenog pravila sv. Franje.

Susret je započeo u ponedjeljak 18. rujna okupljanjem u zagrebačkom samostanu Svetoga Duha, odakle su sudionici iz Hrvatske krenuli na put prema Asizu. Prva postaja bila je Padova, gdje su došla i braća koja su na službi u Njemačkoj. Svi zajedno su, nakon ručka u samostanu sv. Antuna i kratkog druženja s novacima, nastavili putovanje te su u večernjim satima stigli u Sveti samostan u Asizu. Program trajne formacije, na kojemu su sudjelovala petnaestorica franjevac konventualaca pod vodstvom provincijskog ministra, fra Miljenka Hontića, te vikara i voditelja trajne formacije, fra Martina Jakovića, obuhvaćao je molitvu, predavanja, rad u grupama, podjelu iskustava, druženje s novacima u Asizu i Padovi te s braćom Svetog samostana u Asizu i posjet nekih franjevačkih mjesta.

Prvo predavanje o Potvrđenom pravilu sv. Franje održao je fra Milan Gelo. Istaknuo je kako Pravilo sv. Franje odražava dušu Asiškog siromaška te je kao takvo odgojilo i oblikovalo mnoge generacije kroz osam stoljeća. U svom izlaganju fra Milan je dao uvid u širi povijesni kontekst u kojemu je Pravilo nastalo govoreći o Franjinu iskustvu vjere i njegovoj povezanosti s evanđeljem, što je bitno utjecalo na razvoj Pravila, te o životu prve franjevačke zajednice u kojoj se Pravilo razvijalo. Osim toga predavač je govorio o važnosti i mogućnostima Pravila sv. Franje za današnje vrijeme te o papi Franji kao suvremenom i vjerdostojnom tumaču Pravila koje je nastalo u 13. stoljeću.

Drugog dana boravka u Asizu predavanje je održao fra Josip Ivanović, koji je predstavio *Desiderio desideravi*, apostolsko pismo pape Franje o

liturgijskoj formaciji Božjega naroda. Fra Josip je braći predstavio teološka kretanja koja su obilježila razvoj liturgije od Drugoga vatikanskog koncila do danas, te je ponudio glavne misli dokumenta pape Franje. Istaknuo je da je liturgija mjesto susreta s Kristom te kao takva povlašteno mjesto gdje se razvija i raste crkveno zajedništvo.

Treći predavač, fra Giulio Cesareo, direktor Ureda za komunikacije Svetog samostana i docent moralne teologije na Papinskom sveučilištu Urbaniana i Papinskom fakultetu sv. Bonaventure u Rimu, govorio je o živim jaslicama, koje je prije osamsto godina sv. Franjo uprizorio zajedno s mještanima malog mjesta Greccia. Sve je to stavio u širi kontekst Franjina obraćenja i rasta u vjeri. Franjina želja za uprizorenjem jaslica proizlazi iz želje da posjeti Svetu zemlju tj. da dotakne mjesta gdje je Isus boravio, istaknuo je. Božić u Grecciu odražava Franjinu vjeru u Isusa koji nam se darovao, koji je sišao u našu ljudsku bijedu da nas oslobodi te iste bijede. Franjine jaslice ne mogu se razumjeti bez euharistije, štoviše upućuju na euharistiju kao istinsku i nužnu hranu za spasenje.

Osim predavanja i rada u grupama sudionici ovogodišnje trajne formacije posjetili su Fonte Colombo, Greccio, Spoleto, Rivotorto, Porziuncolo, Bagnioreggio, rodno mjesto franjevačkog velikana sv. Bonaventure, te Orvieto, gdje se nalazi jedna od najljepših katedrala u Italiji, u kojoj se čuvaju relikvije euharistijskog čuda koje se zbilo u Bolseni.

Vrhunac petodnevnog zajedništva mlade braće franjevaca konventualaca bio je u četvrtak, 21. rujna, kada su u večernjim satima slavili svetu misu na grobu sv. Franje, koju je predvodio provincijski ministar fra Miljenko Hontić, koji je u propovijedi pozvao braću da ugledani u sv. Franju otvore srce i obnove sjećanje na poziv koji im je Krist uputio, da potvrde vjernost Kristu i Evanđelju te da među sobom razvijaju bratsko ozračje. Posljednjeg dana boravka u Asizu euharistijsko slavlje su slavili s braćom iz Svetog samostana u Donjoj bazilici sv. Franje, a na putu prema Hrvatskoj posjetili su sestre klarise urbaniste u Città di Castello, koje molitvom prate i podržavaju Hrvatsku provinciju sv. Jeronima franjevaca konventualaca.

NOVI POSTULANTI I SJEMENIŠTARAC FRANJEVACA KONVENTUALACA

U ponedjeljak, 25. rujna 2023. godine, pod večernjim euharistijskim slavljem, koje je predslavio provincijski ministar franjevac konventualaca Hrvatske provincije sv. Jeronima, fra Miljenko Hontić, u Bazilici sv. Antuna Padovanskog u Zagrebu, trojica kandidata ušla su u postulaturu i jedan kandidat u malo sjemenište. te su time započeli svoju svoj redovnički odgoj i obrazovanje.

Misno slavlje suslavili su tajnik provincije i definitor, fra Zlatko Vlahek, magistar postulanata, gvardijan svetoduškog Samostana u Zagrebu i definitor, fra Josip Petonjić, duhovnik i definitor fra Pero Džida, urednik Veritasa i definitor fra Vladimir Vidović, magistar bogoslova fra Stjepan Brčina, magistar sjemeništara fra Zvonimir Pervan i ostala subraća, uz prisutnu rodbinu postulanata te brojnih vjernika.

Provincijski ministar, fra Miljenko je iz evanđeoskog odlomka dana, na početku izdvojio rečenicu koju je Isus uputio svojim učenicima: „Pažite kako slušate!“ Naime, „u današnjem svijetu često smo preopterećeni mnoštvom informacija i događaja te često površno slušamo, ili uopće ne slušamo ni jedni druge ni Božji govor. A za onoga koji želi slijediti Isusa Krista vrlo je važno naučiti pažljivo slušati Božju Riječ i Božji govor u vlastitom životu i svome okruženju. Važno je slušajući Božju Riječ ići u dubinu, shvatiti Božji govor kao osobni govor kojim On želi s nama biti trajno u dijalogu i očinskoj ljubavi te djelovati preko nas“. Nadalje, osvrćući se na prvo čitanje ... o kralju Kiru, Provincijal je primijetio kako se i u pozivu toga poganskog kralja na gradnju Jeruzalemskog hrama, nagoviještava Kristova smrt i uskrsnuće. Naime, „ima li što očitije od obnove Božjeg hrama nego je to Kristova smrt i uskrsnuće. No,

na tu novu izgradnju pozvani smo svi, danas u ovom našem svijetu i društvu. U krštenju smo svi primili klicu vjere, to svjetlo koje treba čuvati upravo tim „pozornim slušanjem“ Božje riječi i govora, najprije u sakramentima i Crkvi, ali i u cjelokupnom ljudskom životu. Zato vjeru ne možemo shvatiti kao neku privatnu stvar, ili kao nešto za sebe. Ako se ne dijeli i na daruje, vjera počinje umirati. Kao što je sv. Franjo pažnjom slušanjem Božje riječi i govora čuo Kristov glas s križa, da ide i popravi njegovu kuću, tako i mi danas možemo čuti gdje i kako nas to Bog treba i želi preko nas širiti svoje kraljevstvo... Zato je uvijek dobro upitati; što ljudi našeg vremena vide u nama. U sv. Franji su vidjeli to Kristovo svjetlo koje je on svojim životom postavio na visoko mjesto i osvijetlio tadašnju Europu – popravio „kuću Božju“. I mi smo pozvani truditi se biti što bliže Izvoru Svjetla, da bi i naš život svijetlio ljubavlju i topline Božjom za svakog čovjeka...”

Nakon popričesne molitve, fra Miljenko je blagoslovio Biblije i franjevački znak „Tau“, koje je podijelio svakom postulantu i sjemeništarcu, dodajući da crpe duhovnu snagu iz Svetog Pisma noseći svoj križ prema uskrsnuću po primjeru Sv. Franje Asiškog.

Nakon završene mise uslijedila je večera u samostanskom blagovaištu uz prisutnu rodbinu postulanata.

FRA MATEO VUJČIĆ POLOŽIO SVEČANE REDOVNIČKE ZAVJETE

Fra Mateo Vujčić, bogoslov Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevac konventualaca, položio je svečane redovničke zavjete u nedjelju 1. listopada u samostanskoj crkvi Svetog Franje u Puli.

Euharistijsko slavlje predvodio je provincijski ministar fra Miljenko Hontić, u koncelecijaciji s fra

Martinom Jakovićem, vikarom Provincije, fra Đurom Hontićem, župnikom Župe sv. Ivana Krstiteља i gvardijanom samostana u Puli, definitorima fra Josipom Petonjićem, fra Vladimirom Vidovićem i tajnikom Provincije, fra Zlatkom Vlahekom, te odgojiteljima fra Stjepanom Brčinom i fra Zvonimirom Pervanom, uz ostalu braću suslavitelje. Na misi su sudjelovali članovi obitelji, rodbine i prijatelje svečanozavjetovanika.

U homiliji je fra Miljenko, tumačeći Evanđelje dana, koje govori o očevom pozivu na rad u vinograd dvojice sinova, pozvao sve prisutne da se ugledaju u „trećeg sina“ – Sina Božjega, o kojem govori apostol Pavao u drugom čitanju.

„Upravo takav primjer upoznao je i slijedio fra Mateo u svojem odgojnom hodu do svečanih zavjeta i taj Kristov primjer dao mu je snage da i on može izreći svoj svečani ‘Evo me!’ Gospodinu, do kraja života, po primjeru sv. Franje Asiškog. Ta njegova spremnost očituje se i u odabranom motu ili geslu koje je fra Mateo izabrao za ovaj dan i stavio na spomen-sličicu svečanog zavjetovanja, a to je citat iz knjige proroka Miheja: ‘Objavljeno ti je čovječe što je dobro, što Bog traži od

tebe; samo činiti pravicu, milosrđe ljubiti i smjerno sa svojim Bogom hoditi!’“, istaknuo je.

Propovjednik je, nadovezujući se na izabrani citat, naglasio da je najvažnija stvar u životu upoznati Božju volju, koja je u Starom zavjetu objavljvana preko proroka i svetih ljudi, a u Novom zavjetu preko Sina Božjega, Isusa Krista. „Nakon što nas je svojom smrću i uskrnućem otkupio, poslao nam je svoga Duha koji nas upućuje, prosvjetljuje i jača da znamo i možemo činiti dobro i pravicu te ljubiti milosrđe. Neka nam i ovi svečani zavjeti našeg fra Matea budu poticaj da se i mi svaki dan obraćamo Gospodinu i odazivamo na njegove pozive ljubavi. Družimo se s Božjom riječju i molimo jedni za druge da budemo postojani u nasljedovanju Sina Božjega, kako bismo i sami postali pravi sinovi Božji“, rekao je fra Miljenko.

Usljedio je obred zavjetovanja, u kojem je fra Mateo u ruke provincijskog ministra položio svoje zavjete u Redu franjevac konventualaca, te se tako do kraja svoga života predao u službu Bogu, franjevačkom bratstvu i braći ljudima.

Nakon svečanog blagoslova na kraju mise, slavlje je nastavljeno u samostanskom blagovaštu i klastru za obiteljskim stolom.

POSTULATURU NAPUSTIO MARKO ZOVKIĆ

Kandidat za našu Provinciju, koji je ušao u postulaturu krajem rujna ove godine, nakon provedena dva mjeseca u samostanu Svetoga Duha, svojevoljno je odlučio napustiti našu zajednicu.

Marku želimo puno uspjeha u daljnjem životu, te da ga Gospodin prati svojim blagoslovom!

5. IZ NAŠIH SAMOSTANA

PROSLAVA BLAGDANA GOSPE OD ZDRAVLJA U ŽUPI SV. IVANA KRSTITELJA U PULI

21. studenoga 2023., u župi sv. Ivana Krstitelja u Puli proslavljen je blagdan Gospe od Zdravlja. Na području Župe nalazi se Dom „Vila Maria“ koji se skrbi o odraslim osobama s mentalnim poteškoćama. U njemu je . smješteno skoro dvjestotinjak osoba, o kojima se skrbi osamdesetak djelatnika. A u tom domu „Vila Maria“ nalazi se i kapelica posvećena Gospi od Zdravlja.

Ove godine duhovnu pripravu za blagdan posljednji dan trodnevnice i svetu misu na sam blagdan predvodio je fra Josip Petonjić, gvardijan samostana franjevac konventualaca Svetog Duha iz Zagreba. Uz predslavitelja sv. mise fra Josipa Petonjića, koncelebrirali su fra Nikica Batista župni vikar i župnik fra Đuro Hontić.

U svojoj propovjedi fra Josip je prvog dana podsjetio vjernike na riječi pape Franje, koje je izgovorio na bdijenju 27. ožujka 2020. na Trgu Sv. Petra u Vatikanu na početku pandemije: „Kako biti zdrav u bolesnom svijetu“. I dalje je nastavio propovjednik razlagati ove papine riječi i molitvu: „*Nismo se zaustavili pred tvojim pozivima, nismo se probudili pred svjetskim ratovima i nepravdama, nismo slušali krik siromaha i našega teško bolesnog planeta. Nastavili smo nesmiljeno dalje misleći da ćemo uvijek ostati zdravi u jednom bolesnom svijetu. Sada, dok smo u moru kojim bjesne valovi, zazivamo tebe: „Probudi se Gospodine!“* Zato je propovjednik zaključio da nije dovoljno misliti samo na svoje tjelesno zdravlje, nego je važno tražiti Gospodina. U tome nam Bl. Djevica Marija daje najbolji primjer kako imati srce čisto i vršiti volju Božju.

Na sam blagdan Gospe od zdravlja, kada su bili nazočni i štićenici Doma Vile Marie, u pratnji nekolicine djelatnika, propovjednik je nastavio razlaganje osvrnuvši se na molitvu *Zdravo Marijo*, koju smo, kako je naglasio: „...svi skupa smo prije sv. mise toliko puta ponovili, jer smo molili krunicu Bl. Djevice Marije, kao i svaki puta kada slavimo sv. misu. Riječ *zdravo*, asocira nas na zdravlje za koje molimo posebno danas na blagdan Gospe od Zdravlja, a i svaki put kad nas stigne bolest. Jer kad smo zdravi onda nam nitko ne treba. Onda smo dostatni sami sebi. Onda nam ni Bog, ni zagovor bl. Djevice Marije nije potreban. No ipak kada molimo za zdravlje, to nije samo tjelesno zdravlje, nego još više, da se na nama ostvari ono što je bila Marija, koja nam je primjer zdrava čovjeka, jer je bila milosti puna kako ju je pozdravio anđeo i kako se mi njoj utječemo. Stoga je i najbolje tražiti zdravlje od Boga po zagovoru one koja je najbolji primjer zdrave osobe. Zato je sv. Ljudevit Montfortski kazao, da nam Bog svaku milost daje po Mariji, jer nam po njoj dolazi naš Spasitelj i Otkupitelj, Gospodin Isus Krist, tako nam i sve ostale milosti na ovaj svijet dolaze po Mariji.“

Svakog prvog četvrtka u Dom slavi se Sveta misa u kapelici Gospe od Zdravlja, za koju se štitićenici pripremaju molitvom krunice, koju predmole volonteri iz župe, a oni koji žele, imaju tada prigodu za sv. ispovijed. Nakon Svete mise svećenik obiđe one koji su nepokretni u krevetima. Osim toga volonteri koji su sudjelovali na sv. misi i svećenik ostanu u kratkom druženju s djelatnicima.

Tako smo se nakon sv. mise u župnoj crkvi uputili u Dom „Vila Maria“, gdje smo u kapelici izmolili molitvu Gospi od zdravlja i nastavili druženje zajedno sa štitićenicima i djelatnicima Doma „Vila Maria“ uz kolače i sokove koje su pripremili župljani i djelatnici Doma.

PROSLAVLJENA SVETKOVINA UZNESENJA BLAŽENE DJEVICE MARIJE U MOLVAMA

U Marijinu svetištu u Molvama u utorak, 15. kolovoza, proslavljena je svetkovina Uznesenja Blažene Djevice Marije na nebo. Središnja proslava bila je u 11.00 sati, kada je euharistijsko slavlje predslavio mons. Ivan Milovan, porečko-pulski biskup u miru, suslavili su fra Miljenko Hontić, provincijski ministar Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevac konventualaca, i drugi svećenici.

U svojoj je propovijedi mons. Milovan podsjetio na svu radost poruke ovoga blagdana sažetim riječima II. Vatikanskog sabora: „Bezgrešna Djevica, sačuvana od svake ljage istočnoga grijeha, ispunivši tijek zemaljskoga života, bila je dušom i tijelom uznesena u nebesku slavu.“ (LG 59). Kao i u ovim riječima: „Isusova Majka – kao što je tijekom i dušom već proslavljena na nebu – slika i početak Crkve kakva ima biti u budućnosti, tako i na ovoj zemlji... svijetli putujućem Božjem narodu kao putokaz pouzdane nade i utjehe.“ (LG 68). Marija je dakle putokaz koji budi nadu i ohrabruje ljudsko srce da ne malakše dok

hoda ovom zemljom, jer čeka nas blažena vječnost i radosno zajedništvo s Bogom. I samo naše hodočašće u ovo prekrasno marijansko svetište otkriva pravu narav i srž ljudskoga života: a to je hod prema Bogu, hod prema vječnosti. Marija je pravi putokaz prema slavi vječnosti koju oko nije vidjelo, uho nije čulo, srce nije osjetilo, a koju je Bog pripremio onima koji ga ljube (usp. 1 Kor 2,9). Marija je putokaz u današnjem vremenu namećanja svjetonazora i ideologija koje nas odvođe od Božjih pravila i zakona. Marija je putokaz nade i utjehe, a nazvana je i početkom svijeta boljega“, istaknuo je biskup Milovan.

Svoju je propovijed završio riječima: „Ovdje smo danas u svetištu Majke Božje. Tu smo kao plod vjere naših starijih i kao plod ljubavi Majke Božje prema našem narodu. Stoga s jednakim pouzdanjem koje su imali naši očevi i majke, djeđovi i bake, donesimo danas Mariji naše radosti i žalosti, nade i tjeskobe, jer Ona nas sluša i čuje.

Otvorimo srca i uprimo oči duše prema nebeskom svjetlu gdje u slavi blista Isusova i naša Majka, putokaz nade i znak utjehe jer svi smo mi njezina djeca, sinovi i kćeri."

Potaknuti riječima mons. Milovana nastavlja-mo živjeti svoju svakodnevicu utječući se Mariji u zagovor te nastojeći živjeti putem kojim nas Marija vodi.

Uz brojne hodočasnike bili su prisutni i predstav-nici županijske i općinske vlasti sa svojim su-radnicima. Molitvenom, dostojanstvenom i sve-

čanom duhu euharistije doprinijeli su hodočas-nici i svi koji su sudjelovali u pripremi i proslavi ovoga Marijina blagdana.

Ovom euharistijskom slavlju prethodila je eu-haristija u 9.00 sati kod zavjetne kapelice Majke Božje Molvarske, koju je predslavio fra Miljenko Hontić, provincijalni ministar. Predslavitelj fra Mi-ljenko istaknuo je u svojoj propovijedi kako nam Blažena Djevica Marija danas posebno stavlja na srce pouzdanje u Boga i stavljanje sebe Njemu na raspolaganje. Podsjetio je sve prisutne na Ma-rijinu otvorenost za pomoć Elizabeti te istaknuo sv. Maksimilijana, velikog Marijina štovatelja, koji je darovao svoj život za drugoga, za oca obitelji. Nakon euharistijskog slavlja slijedila je svečana procesija s čudotvornim kipom Majke Božje Mol-varske od zavjetne kapelice do župne crkve.

U svetištu su još bile svete mise u 7.00, 16.00 i 19.00 sati.

Proslavi svetkovine Uznesenja BDM na nebo prethodila je trodnevna priprava koju je vodio fra Zlatko Vlahek, definitor i tajnik Provincije. Treći dan trodnevnice, na blagdan sv. Maksimilijana Kolbea, euharistijsko slavlje bilo je kod zavjetne kapelice Majke Božje Molvarske, nakon kojega je slijedila procesija sa svijećama uz čudotvorni kip Majke Božje Molvarske.

DUHOVNO-REKREATIVNI LJETNI KAMP ZA KORISNIKE PUČKE KUHINJE

Naša Provincija je organizirala od 23. do 30. kolovoza 2023. duhovno-rekreativni ljetni kamp na Cresu za osobe koje redovito dolaze po topli obrok u Pučkoj kuhinji na Svetom Duhu. U pravoj duhovnoj oazi drevnoga franjevačkog samosta-na sv. Frane na Cresu tridesetak korisnika Puč-ke kuhinje boravilo je tjedan dana u duhovno-re-

kreativnom programu koji je vodio fra Vladimir Vidović s nekoliko volontera.

Ljetovanje je trajalo tjedan dana i osigurani su bili put, smještaj i hrana za tridesetak korisnika. Također je ponuđen i duhovni program (slavlje sa-kramenata, svjedočanstva, osobni razgovori, ka-teheze) za korisnike pod vodstvom fra Vladimi-ra Vidovića. Ovaj po mnogočemu poseban ljetni kamp posjetio je i fra Miljenko Hontić, provincijski ministar, koji je predslavio svetu misu te ohrabrio sudionike u strpljivom podnošenju različitih ži-

votnih nedaća, pozvavši sve sudionike na zajedništvo, molitvu i ustrajnost u vršenju dobra.

Uz brojne ljetne kampove za različite skupine, najčešće za mlade, ovaj je bio jako poseban i lijep jer je omogućio onima koji nemaju mogućnost ljetovanja boravka tjedan dana u samostanskoj oazi mira nezaboravne trenutke opuštanja i duhovne izgradnje.

NA SVETOM DUHU SLAVLJENA MISA ZA LIVNJAKE U ZAGREBU

Misa za sve pokojne Livnjake i Livanjke slavljen je 8. rujna u bazilici sv. Antuna Padovanskoga na zagrebačkom Svetom Duhu. Euharistijsko slavlje predvodio je i propovijedao fra Marko Ešegović, gvardijan samostana sv. Petra i Pavla u Livnu, uz koncelebraciju fra Zvonimira Pervana i p. Tvrtka Baruna, koji su rodom iz Livna, te fra Ivana Lotara i fra Vladimira Vidovića.

Okupljene je na početku pozdravio fra Zvonimir Pervan, župni vikar u Župi sv. Antuna Padovanskoga, koji je istaknuo kako je Livanjska zajednica u Zagrebu nastala u okrilju Crkve i u duhu crkvenoga zajedništva. Prvi susret Livnjaka u Zagrebu bio je upravo u Župi sv. Antuna Padovanskoga na Svetom Duhu na svetkovinu Duhova 7. lipnja 1987. godine. U Kronici Župe sv. Antuna Padovanskoga o tom događaju navodi se sljedeće: *Na Duhove u 12 sati sa svetom misom počeo je susret Livnjaka koji žive u Zagrebu. Crkva je bila puna pobožnog svijeta, srednje i mlađe dobi. Misilo je deset svećenika rodom ili sa službom u Livnu i okolici. Misu je predvodio i propovijedao fra Alojzije Ištuk, profesor i gvardijan u Visokom. Animator susreta je fra Božo Sučić, TOR, gvardijan sa sv. Ksavera u Zagrebu. Poslije svete mise susret je bio u dvorani i na platou pred crkvom.*

Ljudi su se zadržali do 16 sati. Ovo je prvi susret Livnjaka i zamišljeno je da se održi svake godine na Duhove u našoj crkvi.

Okupljanja Livnjaka u Zagrebu na misama nastavila su se i poslije 1987., ali ne redovito, i to obično u župama gdje su Livnjaci bili aktivni članovi župnih zajednica ili gdje su bili svećenici podrijetlom iz Livna. Tako se zna da je 1991. Livanjska zajednica u Zagrebu osnovana u župi sv. Marka Križevčanina, a mise su se slavile i u crkvi Svetoga Križa u Sigetu, u Zaprešiću, u Dugom Selu te u crkvi sv. Franje Ksaverskoga na Ksaveru.

Fra Marko je u propovijedi rekao kako na blagdan Rođenja Blažene Djevice Marije evanđelje ne donosi izvještaj o Marijinu rođenju nego o Isusovom rodoslovlju. Sve je usmjereno i upućeno na Isusa kako bi se naglasilo što je smisao Marijina i našeg života, a to je Isus Krist. „Mi kao kršćani gdje god bili“ – istaknuo je fra Marko – „bilo u Livnu, bilo u Zagrebu, bilo u Njemačkoj ili Americi, trebamo sa sobom nositi Isusa Krista, vječnu Riječ, koji je za sebe rekao: *Ja sam Put, Istina i Život*. Ujedno je istaknuo kako nama kršćanima ništa ne smije biti važnije od okupljanja na euharistijskom slavlju jer kada Bog okuplja, tu se raste u ljubavi i raste ljubav prema zajednici“.

Ponovno oživljavanje ove tradicije i okupljanja Livnjaka na euharistijskom slavlju inicirali su Livnjaci i Livanjke koji su aktivno uključeni u život Župe sv. Antuna Padovanskoga na Svetom Duhu i Župe sv. Maksimilijana Kolbea na Bijeniku.

Na završetku misnog slavlja Livnjake je pozdravio i mjesni župnik fra Ivan Marija Lotar.

Nakon mise uslijedilo je druženje u samostanskom klausturu i Dvorani sv. Franje, gdje su se skupljali dobrovoljni prilozi koji su namijenjeni za djelovanje Pučke kuhinje na Svetom Duhu i za potrebe liječenja jedne djevojke podrijetlom iz Livna a koja živi u Zagrebu.

MISOM I MOLITVOM OBILJEŽENA 17. OBLJETNICA SMRTI O. CELESTINA TOMIĆA

U Bazilici sv. Antuna Padovanskoga u Zagrebu euharistijsko slavlje povodom 17. obljetnice smrti o. Celestina Tomića, u subotu 23. rujna 2023. predvodio je novoimenovani vicepostulator kauze o. Celestina Tomića i župni vikar Župe Bezgrešnog Srca Marijina u Vinkovcima, fra Franjo Čolakovac, u zajedništvu fra Zlatka Vlaheka, Tajnika Provincije, fra Josipa Petonjića, gvardijana Samostana Svetoga Duha, fra Ivana M. Lotara, župnika i rektora Bazilike sv. Antuna Padovanskog, i ostale subraće.

Na početku euharistijskog slavlja, fra Zlatko Vlahek, Tajnik Provincije, u ime provincijskog ministra fra Miljenka Hontića pozdravio je novoimenovanog vicepostulatora, naglasivši važnost i odgovornost te službe.

U prigodnoj homiliji, fra Franjo je naglasio kako je o. Tomić bio je skroman, jednostavan, blag, dobar, pobožan čovjek, uvijek nasmijan unatoč različitim kušnjama na koje je nailazio. Te vrline koje su ga krasile i ostale trajno upečatljive, zalog su na kojemu počiva uvjerenost u duboku vjeru o. Celestina, koja na gubi svoj sjaj ni u vremenu u kojem živimo.

Propovjednik je pozvao prisutne vjernike da se mole i predaju u zagovor o. Celestina, te da svoja svjedočanstva pošalju na postulaturu kauze o. Tomića.

Po završetku mise, župnik i rektor Bazilike sv. Antuna Padovanskog, fra Ivan M. Lotar, zahvalio se na poticajnoj propovijedi fra Franje Čolakovca, te pozvao vjernike da se pridruže molitvi samostanske zajednice franjevac konventualaca u kapelu Duha Svetoga, u čijoj kripti je pokopan i o. Celestin Tomić.

100. OBLJETNICA ROĐENJA NADBISKUPA VITALA BOMMARCA U SAMOSTANU SV. FRANE NA CRESU

U nedjelju, 24. rujna na nedjeljnoj misi u 9 sati u samostanskoj crkvi sv. Frane u Cresu, obilježena je 100. obljetnica rođenja pokojnog nadbiskupa fra Vitalea Antonija Bommarca, rođenog 21. rujna 1923. u Cresu, člana Reda franjevac konventualaca, potom provincijala Padovanske provincije sv. Antuna i generalnog ministra cijelog Reda. Euharistijsko slavlje je u ime krčkog biskupa mons. Ivica Petanjka predvodio generalni vikar Biskupije, mons. Franjo Velčić, u suslavlju gvardijana samostana sv. Frane, fra Vitomira Glavaša i umirovljenoga svećenika don Dinka. Na početku euharistijskog slavlja, fra Vitomir je pozdravio prisutne vjernike i predslavitelja euharistijskog slavlja, mons. Franju Velčića. U prigodnoj propovijedi, mons. Velčić je tumačeći evanđeosku poruku dana predstavio i kraći životopis nadbiskupa Bommarca i glavne karakteristike njegova djelovanja.

Nakon euharistijskog slavlja uslijedila je prigodna komemoracija u obliku zahvalnog slova, koje je održao fra Ljudevit Maračić. U svome govoru, fra Ljudevit je izdvojio više fragmenata djelovanja koji potvrđuju povezanost fra Vitalea s Hrvatskom Provincijom sv. Jeronima, samostanom sv. Frane i gradom Cresom.

PROSLAVA SV. FRANJE U ŠIBENIKU

U crkvi sv. Frane 4. listopada o.g. svečano je proslavljena svetkovina naslovnika i zaštitnika crkve sv. Franje Asiškoga. Svetu misu u 8.00 sati predslavio je fra Josip Klarić, a u 10.30 sati fra Josip Ivanović, gvardijan Samostana.

Svečanu svetu misu u 19 sati u zajedništvu s drugim svećenicima predslavio je mons. Martin Kmetec, izmirski nadbiskup metropolit i predsjednik Turske biskupske konferencije.

U svojoj homiliji mons. Kmetec ukratko se osvrnuo na život sv. Franje Asiškoga rekavši: "U životu svetoga Franje sve se preobražava prisutnošću Krista, mrtvog i uskrslog. U kontemplaciji Franjo ne prestaje tražiti Krista, približavati mu se i ljubiti ga, razmatrajući otajstvo muke. Franjo nas poziva da učinimo isto, da budemo blizu Isusa, da se izložimo njegovu pogledu ljubavi i suosjećanja; pogledu, koji znači prisutnost Boga u našem životu. Sv. Franjo nas poziva da svim srcem prihvatimo dar otkupljenja i Kristovo milosrđe. Prihvatimo njegovu ljubav".

Okupljene je prije misnoga blagoslova pozdravio i svima zahvalio fra Josip Ivanović, gvardijan Samostana, te poželio da sveti Franjo bude trajno nadahnuće na životnom putu.

Poslije svih misa vjernici su imali priliku iskazati štovanje relikvijama sv. Franje te se zadržati u osobnoj molitvi.

Za svetkovinu sv. Franje samostanska zajednica i zajednica vjernika pripremali su se trodnevnicom. Ove godine, prvi put u Šibeniku, Samostan sv. Frane i Župa Gospe van Grada organizirali su zajedničko slavlje Obreda preminuća sv. Franje. Svečanu svetu misu na uočnicu Franjina blagdana u crkvi Gospe van Grada predslavio je župnik fra Ante Udovičić, a po završetku svete

mise uslijedio je Obred preminuća, koji je predvodio gvardijan Samostana sv. Frane fra Josip Ivanović, a sudjelovali su mons. Martin Kmetec, izmirski nadbiskup i metropolit, redovnici i redovnice, zajedno s pukom Grada Šibenika i okolice.

mons. Martin KMETEC, OFM Conv.,
nadbiskup i metropolit Izmira

Svetkovina sv. Franje Asiškoga
Šibenik, Crkva sv. Frane, 4. listopada 2023.

HOMILIJA

Draga braćo i sestre,
poštovani svećenici, redovnice;
dragi braćo franjevci!

Danas slavimo svetkovinu svetog Franje. S radošću slavimo 800 godina Regule franjevačkog reda, 600 godina crkve, posvećene sv. Franji i sedam stoljeća prisutnosti Manje braće konventualaca u Šibeniku. Ovo su vrlo važni trenuci za sjećanje na povijest Reda, ali prije svega za jačanje i održavanje baštine ove povijesti žive u sadašnjosti. Vrlo je važno uvidjeti njezino bogatstvo i razumjeti njezino ulogu u našim životima.

Povijest čovječanstva, dobro znamo, uznemirena je sukobima među ljudima, osvajanjima, ratovima i dominacijom, jer je u ljudsku povijest ušao grijeh, a s njim i patnja i smrt. Nemamo odgovora na sva pitanja, kao što ih nije imao ni sv. Franjo. Da bi otkupio svijet, Sin Božji je postao sudionikom ove naše povijesti, utjelovivši se, postavši jedan od nas. Jednostavan i siromašan. Bog skriven u ljudskoj naravi.

Franjo je također bio dio ove naše ljudske povijesti. Još kao mladić želio je promijeniti društvo svoga vremena. Na njega su utjecale ideje njegova svijeta, koje su težile pravdi i jednakosti među ljudima tijekom intenzivnog pokreta urbanizacije. Kao mladić sudjeluje u ratu. Njegovo su-

djelovanje u povijesti njegova vremena označava njegovo ljudsko opredjeljenje; činio je to kao mladić svoga vremena, možda tražeći slavu.

Gospodin je od njega tražio: "Popravi Crkvu moju". I Franjo se zauzme za izgradnju crkve; na početku ove jednostavne avanture u njemu postoji nada da će naći odgovor na osobno traženje smisla; i tek kada ga Krist, po riječima evanđelja, šalje u svijet zajedno sa njegovom braćom, Franjo postaje sudionikom povijesti svojim propovijedanjem i svojim svjedočanstvom.

Franjo, suočen s proturječjima društva i teškom situacijom Crkve, duboko obnavlja život Crkve, ostajući privržen bitnim stvarima vjere: Evanđelju, sakramentima, a iznad svega: ljubavi prema siromasima.

Njegov red postaje važan dio ne samo srednjovjekovne povijesti, već i cijele povijesti Crkve. O tome svjedoči 600 godina crkve sv. Franje u Šibeniku, o tome svjedoči 800 godina Pravila Fra-

njevačkog Reda, tog pravila koje je povelja za misionarski hod po Evanđelju. Franjevačka je karizma kvas nemira, dobar kvas: usprkos porastu blagostanja, rastućoj zavodljivosti novca, krivovjerjima Franjinoga i današnjeg svijeta.

Na kraju svog života Franjo je rekao: "Ja sam svoje učinio, a vas neka pouči Krist". Neka nam budu Kristove riječi stvarna pouka za život danas i uvijek. Braća i sestre, I mi, shvatimo Gospodinove riječi ozbiljno.

A to moramo učiniti danas, u našem konkretnom životu, u našem vremenu. Jedino mjesto u kojem se dvoje oženjenih ljudi može voljeti jest danas, jedino vrijeme u kojem se zajednica može ponovno pokrenuti jest danas, jedini trenutak u kojem možemo popraviti ono što je slomljeno jest danas. Neka nam Sveti Franjo pomogne otkriti bogatstvo Isusa Krista i podari nam milost da ga osobno slijedimo. Neka bude tako. Amen.

PROSLAVA SV. FRANJE U SPLITU

U crkvi sv. Frane u Splitu svečano je proslavljena svetkovina sv. Franje. U 19 sati je bilo svečano euharistijsko slavlje, koje je vodio p. Hrvoje Mravak, isusovac. Uz njega su svetu misu suslavili fra Martin Jaković, fra Roko Bedalov i don Nikola Majić. U medijima je bilo najavljeno da će misu predslaviti mons. Želimir Puljić, ali zbog sprovednih obreda biskupa Štambuka u Hvaru, nadbiskup je otkazao dolazak.

Propovjednik je u homiliji istaknuo Franjinu poniznost, koja je i nama potrebna kako bismo bili sposobni prepoznati drugog čovjeka i njegove potrebe. „Poput sv. Franje trebamo vjerovati da je Bog – Bog, a mi njegova stvorenja koja čvrsto vjeruju ono što nam govori te s radošću prihvaćamo i ostvarujemo ono što je njegova volja. To treba činiti u svako vrijeme, a posebno kad su pred nama kušnje, poteškoće i krize“. Također je istaknuo da trebamo poput sv. Franje ljubiti Gospodina nepodijeljena srca. „Takav život donosi obilne duhovne plodove kojima se gradi svetost koja donosi život na nebu. Zrelost vjere očituje se u Franjinim riječima: Hvaljen budi Gospodine moj!“ Propovjednik je potaknuo prisutne vjernike i slušatelje Radio Marije da u svim okolnostima znamo zahvaljivati Bogu za sve primljene milosti i živimo poput sv. Franje u ljubavi prema Bogu i njegovim stvorenjima. Nakon svete mise vjernici su ostali u tihoj molitvi pred moćima sv. Franje.

U BAZILICI SV. ANTUNA PADOVANSKOG U ZAGREBU PROSLAVLJENA 100. OBLJETNICA OSNUTKA BRATSTVA OFS-A

Svetkovina svetoga Franje i stota obljetnica ustanovljenja bratstva Franjevačkoga svjetovnog reda Zagreb–Sveti Duh proslavljene su u srijedu 4. listopada 2023. svečanim euharistijskim slavljem u bazilici svetoga Antuna Padovanskoga. Misu je predslavio provincijski ministar Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevac konventualaca fra Miljenko Hontić u zajedništvu s ostalom subraćom.

Na početku euharistijskog slavlja sve prisutne pozdravio je domaći župnik i rektor bazilike fra Ivan Marija Lotar. A pozdravima se pridružio i provincijski ministar.

Fra Miljenko je u homiliji rekao da se u današnjem društvu često može primijetiti kako prevladavaju negativnosti i loše raspoloženje. Ustvrdio je da se i kršćani žale jedni na druge, kritiziraju sve i svakoga, osim sebe, a onda su skloni moliti Boga da ukloni te nevolje ili da ih barem ublaži.

„A onda nakon takve molitve, kad ne vide neke promjene, čude se zašto Bog šuti. U čemu je problem? Mislim da je potrebno upitati se: koliko smo svjesni da Bog taj popravak, to poboljšanje i obnovu naše okoline i svijeta, ne želi činiti bez nas, iako to može nego to želi ostvariti upravo s nama i preko nas?!“, istaknuo je propovjednik.

Potom se osvrnuo na lik sv. Franje rekavši da nije nikoga kritizirao. „Nije se žalio i očekivao da Bog sam nešto čini, nego je stavio sebe u Božje ruke da se On s njime služi po svojoj volji“, naglasio je spomenuvši zgodu kada je sv. Franjo u molitvi pitao Gospodina što želi učiniti te je čuo Isusov glas: „Franjo, idi i popravi moju kuću, koja je, kao što vidiš, u ruševinama.“

„I znamo da je sv. Franjo stvarno poslušao, stao se na raspolaganje, iako nije odmah u potpunosti razumio što to znači, ali je hodio i pažljivo osluškivao što to Gospodin hoće od njega i s njim“, kazao je fra Miljenko dodavši da je zato po njemu Bog zaista obnovio i društvo i Crkvu.

Upitao je što bi bilo da Franjo nije vjerovao Božjem glasu, da se samo žalio i gledao negativno ili da je molio Boga da sve to učini bez njega. „Sigurno da ne bi bilo ničega od onoga što je Bog po njemu i njegovim sljedbenicima učinio kroz protekla stoljeća“, ustvrdio je naglasivši okupljenim vjernicima da ih Bog želi za svoje suradnike.

„Zamislite koliki je potencijal iskrenog življenja Evanđelja. To nam je pokazao jedan obični mali čovjek iz Asiza, koji nije bio ni učen, ni posebno sposoban, čak nije bio ni svećenik, nego obični laik, sin pohlepnog i sebičnog trgovca, a Bog je po njemu obnovio cijelu Crkvu, a time i društvo u Europi. I do dana današnjeg oduševljava tolike ljude“, kazao je propovjednik.

Prisjetio se potom susreta s jednim protestantom koji je rekao da će postati katolik kad vidi da jedan papa zamijeni zlatni križ na prsima s običnim, kad se bude slobodno susretao sa siromasima kao sv. Franjo i kad takav duh zavlada u Crkvi.

„Nažalost, taj čovjek, jer je već bio u odmakloj dobi, nije doživio papu Franju, koji ne samo da je zamijenio zlatni križ s običnim i koji zajedno je do sa siromasima, nego je i sam uzeo ime sv. ranje i u tom duhu reformira vatikansku kuriju“, poručio je dodavši da time želi pokazati koliko je sv. Franjo postao veliki znak po svojoj jednostavnosti ne samo katolicima, nego i drugim vjeroispovijestima.

Potom se obratio članovima OFS-a rekavši da je 100. obljetnica prilika da Bogu najprije zahvale na svim milostima kojima ih je obdario i na svemu dobrome što je po njima učinio. „No, još je važnije da i mi sami budemo jednostavni i ma-

leni poput sv. Franje. Jer takvima Bog objavljuje otajstva Kraljevstva nebeskoga“, kazao je.

Upitao je zašto Bog ne bi mogao obnoviti Crkvu i svijet po njima ako je to mogao po samo jednom bratu Franji. „Bog to može i hoće, na nama je samo da prihvatimo tu njegovu ponudu i dopustimo da je s nama i preko nas i ostvari“, istaknuo je fra Miljenko.

Dodao je da je za Franju bio važan san u Spoletu, u kojem ga je Gospodin pitao tko može više dati, sluga ili Gospodar. „Kad je Franjo shvatio tko je pravi Gospodar njegova života oduševljeno je krenuo za njim. Upravo to oduševljenje potrebno je i nama. Zato molimo sv. Franju da izmoli od Gospodina da i nas zahvati žar i oduševljenje za Gospodina te tako možemo i druge oduševljivati za njega“, zaključio je propovjednik.

Na kraju euharistijskog slavlja, okupljenim vjernicima se obratio duhovni asistent OFS-a fra Vilček Novački. Prvenstveno je zahvalio Bogu što im svakog trenutka daje znakove da je živ i prisutan u njihovim životima. Zahvalio je i fra Miljenku na predvođenju slavlja te na dodatnom približavanju lika i djela sv. Franje, braći svećenicima na odazivu te svima koji su pridonijeli organizaciji.

„I na kraju zahvaljujem i vama, braćo i sestre OFS-a. Na ovom misnom slavlju proslavili smo 100 godina djelovanja ovdje na našem svetoduškom brežuljku. Vaša prisutnost među nama je bogatstvo koje se ne može priuštiti nikakvim novcem“, kazao je dodavši da su oni prihvatili izazov i pokazuju kako lik i djelo sv. Franje i danas može biti prisutan u svijetu.

Poželio je da im sv. Franjo svima bude primjer i poticaj da mogu ostvariti u svojim životima radost življenja Evanđelja. „Dopusti i ti Kristu da djeluje preko tvojih ruku. Primjer je ovdje, vaše je samo da velite 'Evo me'. Sveti Franjo je tu i on nam i danas pokazuje da to možemo“, zaključio je fra Vilček.

SIMPOZIJ O VJERSKOM TURIZMU I RAZVOJU HODOČAŠĆA

U Molvama se od 5. do 7. listopada održao simpozij o vjerskom turizmu i razvoju hodočašća „Interpretacija duhovne, kulturne i prirodne baštine“. Okupio je rektore više svetišta iz Hrvatske, duhovnike različitih zajednica, ali i predstavnike turističkih zajednica, lokalnih općina, poslovne stručnjake, turističke djelatnike i znanstvenike s ciljem promišljanja imamo li priliku za rast k boljem, priliku koju su otvorili globalni izazovi.

Domaćin simpozija bio je Marijino svetište u Molvama, mjestu čiji je prvi pisani spomen zabilježen prije 750 godina. Kroz proteklih pet stoljeća ovdje se razvila posebna marijanska pobožnost uz čudotvorni kip Majke Božje Molvarske. Višestoljetni hod u vjeri ovdašnjeg stanovništva učinio je ovaj kraj uz rijeku Dravu osobito prepoznatljivim hodočasničkim središtem: redovita hodočašća, zavjetne procesije, tradicionalne pobožnosti, sakramentalni život. U novije vrijeme tradicionalan život svetišta proširuje se i obogaćuje i popratnim sadržajima: Camino Podravina, priključna ruta za Marijanski zavjet, Europska Amazona – biciklistička ruta. U suradnji s lokalnom zajednicom – Općinom Molve, koja je u kolovozu obilježila 30 godina postojanja, molvarski Franjevački samostan i Župa potiču i društveno korisne projekte. Kao domaćini to su i pokazali na otvorenju simpozija u petak, 6. listopada.

„Mala općina velikih događanja i velikih ljudi“, tako je Molve, pozdravljajući sudionike simpozija, opisao načelnik Općine Zdravko Ivančan dajući podršku brojnim događanjima koja idu u prilog razvoja vjerskog turizma koji u ovom kraju ima veliki potencijal. Uz sakralne objekte, u protekle dvije godine ovdje je sagrađen pastoralni centar, aplicirana su sredstva za projekt interpretacijskog duhovnog centra, povezuju se s turističkom zajednicom i susjednim općinama. Primjetan je suživot svetišta i svih razina lokalne zajednice.

Molvarski Franjevački samostan, suorganizator simpozija, pripada Hrvatskoj provinciji sv. Jeronima franjevac konventualaca. Stoga se sudionicima simpozija obratio i provincijal fra Miljenko Hontić.

„Mi kao franjevci konventualci od početka našega djelovanja veliku smo pozornost davali velikim svetištima, poput Asiza i Rima, a u posljednje

vrijeme, poput sv. Maksimilijana Kolbea, pokrenuli smo svetišta Majke Božje, od Niepokalanowa u Poljskoj preko Lurda gdje su također prisutna naša braća, do Fatime. Tako smo i mi na našim kapitulima odlučili imati jedno Marijino svetište, a Molve su jedino takvo u našoj Provinciji, koje ćemo posvetiti Bezgrešnoj, kao grad Bezgrešne/Niepokalanow. I ta se naša želja sada ostvaruje zahvaljujući suradnji s općinom i županijom. Neka bude na korist čovjeku koji ovdje živi, ali i onome koji želi potražiti odmor za dušu“, rekao je provincijal Hontić.

Fra Miljenko je podsjetio da je sadašnji molvarski župnik fra Zdravko Tuba ujedno i nacionalni asistent Udruge „Vojska Bezgrešne“, te će ovaj centar imati veliku perspektivu i za sve članove i Marijine štovatelje. Poželio je da to bude centar u kojem će se ljudi moći obnavljati za dobro, da se preko njih i svijet obogaćuje i obnavlja. Stoga simpozij smatra korisnim i želi da tražitelje duhovne snage Podravina privlači tijekom cijele godine.

Župa Uznesenja BDM, također suorganizator simpozija, pripada Varaždinskoj biskupiji, i gotovo od njezina osnutka povezana je s biskupijskim projektima poput susreta mladih. Zato se sudionicima simpozija, kao izaslanik varaždinskog biskupa mons. Bože Radoša, obratio tajnik vlč. Marko Domiter.

„Rado bih se sjetio riječi kardinala Kuharića koji je za vjernike u jednom svetištu rekao da oni nisu turisti nego hodočasnici, oni su Božji putnici koji u oazama mira traže Boga u svojoj savjesti i žele se s njime susresti. Mi smo danas u jednom mjestu na kojem ljudi susreću Boga. Dolaze tražiti mir, utjehu i snagu za život. Na ovom će se simpoziju razmišljati upravo o tome – kako današnjem čovjeku donijeti Boga?“, rekao je vlč.

Domiter. Svjesni da je čovjek potreban okrijepe za dušu, duh i tijelo, važno je promisliti što ćemo mu dati. „Neki će doći i kao znatiželjnici, nešto vidjeti, čuti ili osjetiti, a mi smo pozvani dati im Boga“, napomenuo je vlč. Domiter i poželio da se konkretna promišljanja sa simpozija utjelove u našim svetištima i crkvama.

Organizator simpozija je Turistička zajednica područja „Središnja Podravina“ u čijem se sastavu nalazi Općina Molve. Njezin predsjednik, ujedno i načelnik Općine Virje Mirko Perok izrazio je zadovoljstvo dolaskom sudionika, ali i uključivanjem mnogih u taj projekt: „Vjerujem da ćemo kroz vaš rad nešto novo saznati, i nastojat ćemo da u našim programima hodočasnici budu u prvom planu. Povećavamo i smještajne kapacitete za goste, te se nadam da će ovaj kraj i turistički procvjetati“, rekao je načelnik Perok.

U organizaciju je uključen i Kršćanski poslovni klub. Predsjednik Krešimir Prevendar potaknuo je promišljanje o pitanju tko sve dolazi u svetišta: „Ne dolaze nam samo hodočasnici. Trebamo se staviti na raspolaganje i onima koji su udaljeni od Boga. Zato smo pozvani promisliti kako ćemo i takve ljude dočekati i što im ponuditi.“ Za razvoj vjerskog turizma smatra važnim pronaći specifičnosti pojedinog kraja, i kako od toga učiniti jedinstvenu ponudu Prevendar vjeruje da iskustva s ovog simpozija mogu pomoći.

Fra Zdravko Tuba, domaći župnik i gvardijan, na otvorenju je podsjetio na duhovnu snagu Molve, Svetišta Majke Božje Molvarske. „Ovaj simpozij želi vam približiti bogatstvo koje ovo mjesto nosi kroz dugi niz stoljeća, ali približiti i Nebesku Majku Mariju koja si je odabrala ovo mjesto i od prvih početaka hodočašća do danas ona bdije nad ovim krajem“, rekao je fra Zdravko.

Tumačeći naslov simpozija, objasnio je kako pojam interpretacija želi pomoći kako nevidljivo, duhovno približiti u stvarnost u kojoj se nalazimo: „Svako vrijeme nastoji dati odgovore pojedincima, društvu, zajednici. Ovdje u Marijinom svetištu kroz dugi niz stoljeća dolaze hodočasnici. Taj hod u vjeri, prepoznavanje ovoga mjesta gdje je Marijina blizina nazočna, uslihanje molitava – sve to potvrđuje koliko je Ona posrednica svih milosti i koliko po njoj dolazimo do Krista, a po Kristu i do smisla života.“ Zato je sve sudionike simpozija potaknuo na zajedničko otkrivanje ljepote Neba na zemlji.

Uvod u početak simpozija bila je Euharistija koju je u četvrtak, 5. listopada u župnoj crkvi Uznesenja BDM u Molvama predvodio rektor Nacionalnog svetišta sv. Josipa u Karlovcu mons. Antun Sente.

IZLOŽBA „HRVATSKI SVECI I BLAŽENICI U NAŠEM NARODU“ PRVI PUT U MOLVAMA

Hrvatski duhovni velikani u likovnoj interpretaciji akademske slikarice, milosrdnice s. Zdravke Milić, od petka 6. listopada o.g. mogu se pogledati u galeriji Molvarškoga likovnog kruga u Molvama.

Prvi put u petnaest godina putovanja toga izložbenog ciklusa, svake godine od Dana hrvatskih svetaca i blaženika krajem svibnja u Križevcima dalje po Hrvatskoj, izložba je stigla u podravsko marijansko Svetište Majke Božje Molvarske.

Izložba je otvorena u sklopu trodnevnoga simpozija o vjerskom turizmu „Interpretacija duhovne, kulturne i prirodne baštine“, na kojem su se okupili promicatelji vjerskog turizma u Hrvatskoj, ponajprije rektori i upravitelji hrvatskih svetišta. Simpozij su organizirali Župa Uznesenja Blažene Djevice Marije iz Molva predvođena fra Zdravkom Tubom, Turistička zajednica područje središnja Podravina pod vodstvom Nikole Cika i Kršćanski poslovni klub, uz vodstvo Krešimira Prevendara.

Izložba „Hrvatski sveci i blaženici u našem narodu“ umjetnički je prikaz proglašanih hrvatskih svetaca i blaženika te više onih za koje se vode procesi beatifikacije. Među njima dominiraju likovi sestara milosrdnica mučenica, družbe kojoj autorica s. Zdravka Milić pripada. Izložbu prati prigodni katalog, u kojemu su objavljene fotografije umjetnička djela, likovna analiza postava povjesničara umjetnosti Stanka Špoljarića te popis svih hrvatskih svetaca i blaženika, slugu i službenica Božjih s osnovnim podacima.

Okupljene je na otvorenju izložbe u ime domaćina pozdravio Nikola Cik, a o sadržaju izložbe te njenom putovanju po Hrvatskoj govorili su predvoditelji, rektor Nacionalnog svetišta sv.

Josipa iz Karlovca mons. Antun Sente ml., i predsjednica Udruge za promicanje znamenitih Križevčana „Dr. Stjepan Kranjčić“, Tanja Baran. Izložbu, koja će biti otvorena mjesec dana, otvorio je provincijal Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevac konventualaca fra Miljenko Hontić.

PROSLAVA PETE OBLJETNICE POČETKA DUHOVNO-DUHOVITIH VEČERI NA SVETOME DUHU

Peta obljetnica početka održavanja Duhovno-duhovitih večeri, evangelizacijskog projekta koji za mlade organizira Evangelizacijska zajednica Svetog Duha, obilježena je 12. listopada 2023. svečanim euharistijskim slavljem koje je u manjoj Bazilici sv. Antuna Padovanskog na Svetom Duhu predvodio provincijski ministar Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevac konventualaca, fra Miljenko Hontić.

Misu su suslavili voditelj zajednice fra Stjepan Brčina, rektor manje bazilike i župnik fra Ivan Marija Lotar i subraća koja inače na Duhovno-duhovitim večerima ispovijedaju ili predvode misna slavlja.

Okupljenima se na početku mise obratio fra Stjepan. „Neka nas rad na njivi Gospodnjoj uvijek zbližava kako bismo svjedočili ono što Krist zapovijeda – ‘da svi budemo jedno’. Bez vas, dragi dobročinitelji, koji nam pomažete molitvama i materijalno, ništa od ovoga ne bi bilo moguće. Stoga zahvaljujem svakome pojedinom od vas što ste u Duhovno duhovitim večerima prepoznali vrijednost za spasenje tolikih duša koje su Bogu najdragocjenija valuta. Na kraju, hvala svim članovima i članicama Evangelizacijske zajednice Svetog Duha, svima koji su kroz zajednicu prošli i svima koji su još uvijek u njoj. Iza nas je tek prvih pet godina. Gospodin nas još itekako treba“, poručio je fra Brčina.

U homiliji je provincijal fra Miljenko pojasnio naviješteno Evanđelje o tome kako treba moliti i zašto treba imati pouzdanja u Boga. Spominjući obljetnicu Duhovno-duhovitih večeri, fra Miljenko je naglasio da želi “najprije zahvaliti Bogu za sve njegove milosti koje nam je udijelio kroz sve ovo vrijeme kako se ovdje okupljamo. Također, kao provincijal, želim iskreno zahvaliti i svoj svojoj subraći, na čelu s fra Stjepanom koji organizira ove Duhovno duhovite večeri.”

Obraćajući se pak sudionicima, koji se inače četvrtkom okupljaju na Duhovno-duhovitim večerima, fra Miljenko je naglasio da ih želi ‘u ime Božje ohrabriti i potaknuti da i dalje budu postojani, jer to će im oplemeniti život.’ “Ne dajte se zbuniti raznim lošim vijestima i protuevanđeoskim stavovima u današnjem društvu, nego i dalje kucajte i tražite da mognete postati što vjerodostojniji svjedoci Božje ljubavi u današnjem svijetu, Njegovi radosni svjedoci i obnovitelji ovoga svijeta u kojemu živimo”, pozvao ih je fra Miljenko.

Nakon misnoga slavlja održano je euharistijsko klanjanje i potom slavljenje, a sve je završeno druženjem na prostoru pored Bazilike sv. Antuna.

20. GODINA MARIJA FESTA – MOLVE

U Marijinu svetištu u Molvama 15. listopada 2023. u organizaciji Ureda za pastoral mladih Varaždinske biskupije i Nacionalnog centra Udruge Vojske Bezgrešne održan je 20. Marija fest – susret mladih Varaždinske biskupije.

Sve prisutne na početku susreta pozdravio je fra Zdravko Tuba, župnik i čuvar svetišta, izrazivši dobrodošlicu i radost što zajedno mogu proslaviti ovaj lijepi jubilej susreta mladih Varaždinske biskupije koji se ovdje u Marijinu svetištu održava od 2003. godine.

Nagovor prema ovogodišnjoj temi susreta mladih „A što kad ponestane vina”, (usp. Iv 2,3) održao je vlč. Marko Domiter povjerenika za mlade Varaždinske biskupije. Mladi su nakon kateheze sudjelovali u radu u skupinama, sportskim igrama te su imali prilike pristupiti sakramentu sv. ispovijedi.

Euharistijsko slavlje predslavio je varaždinski biskup mons. Bože Radoš uz koncelebraciju provincijskog ministra Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevaca konventualaca fra Miljenka Hončića i vlč. Marka Domitera.

U svojoj je propovijedi biskup Radoš približio mladima prispodobu koju smo čuli u današnjem evanđelju, prispodobu o kraljevstvu nebeskom. Zanimljivo je promatrati uvjete i način poziva na svadbu i neodaziv pozvanih. Pozvani koji se nisu odazvali žive svoj svijet i nisu zainteresirani za Kraljev poziv. Ovo nas dovodi do pitanja jesmo li stvorili svoj svijet u kojem ne čujemo Kraljev poziv (formalno se odazivamo, a zapravo nismo prisutni srcem u crkvi, uz Kralja). „Iznutra obucimo svadbeno ruho, ne samo iz vana. Služimo Gospodinu jer nas srce vuče, ne zato što moramo”, potaknuo je biskup sve prisutne mlade te nastavio: „Terezija Avilska, koju danas slavimo, poziva svoje sestre da iskoriste svaku priliku da budu sa svojim Zaručnikom. Molimo danas da nam Bog daruje ljubav i radost susreta s Njim.”

Zahvaljujemo varaždinskom biskupu mons. Boži Radošu, svim mladima koji su sudjelovali, zboru mladih iz Varaždinske biskupije koji je animirao euharistijsko slavlje i svećenicima koji su bili na raspolaganju za sakrament sv. ispovijedi.

Radosni zbog proslavljene 20. godišnjice održavanja Marija festa – Molve zahvaljujemo Gospodinu na svim darovanim nam milostima te svoj život stavljamo pod zaštitu Majke Božje Molvarske.

SVETA MISA ZA POČETAK AKADEMSKE GODINE

Misa sa zazivom Duha Svetoga na početku akademske godine za studentice Doma sv. Josipa i Doma sv. Elizabete na Vrhovcu i studente Doma sv. Antuna na Svetom Duhu slavljen je u srijedu 18. listopada u kapeli samostana milosrdnih sestara Svetoga Križa na zagrebačkom Vrhovcu.

Euharistijsko slavlje predvodio je ravnatelj Doma sv. Antuna, fra Vladimir Vidović, a suslavio je gvardijan Samostana Svetoga Duha i duhovnik studenata, fra Josip Petonjić.

Na početku je fra Vladimir pozdravio sve okupljene sestre te studentice i studente, među kojima su bili i bogoslovi Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevac konventualaca. Tom ih je prilikom potaknuo da se otvore poticajima Duha Svetoga.

Budući da je misa slavljen na blagdan sv. Luke, predslavitelj je u propovijedi govorio o temama karakterističnim za Lukino evanđelje, naglasivši da iz njih želi izvući poruke koje će studentima pomoći na njihovom životnom putu. „Započeli ste svoje akademsko obrazovanje, ali ne smijete zaboraviti i duh molitve. To nas Luka uči u svome evanđelju. Kroz te ključne trenutke u Isusovom životu, kada je donosio životno važne odluke, Isus se povlači u osamu, gdje traži nadahnuće i razgovor sa svojim Ocem. Ondje dobiva i smjernice i utjehu“, rekao je. Propovijed je zaključio poticajem studenticama i studentima da gaje molitvu kao osobni razgovor s Bogom.

Nakon popričesne molitve, okupljenima se obratila voditeljica Doma sv. Josipa i Doma sv. Elizabete s. Finka Tomas. Zahvalila je fra Vladimiru na predslavljenju euharistije, još jednom podsjetila na spomenute naglaske iz Lukina evanđelja te sve pozvala na druženje nakon misnog slavlja.

GODIŠNJI SPOMEN SLUGE BOŽJEG FRA PLACIDA CORTESEA

U creskom samostanu 5. studenog 2023. povodom godišnjeg spomena na fra Placida Cortesea, franjevca konventualca (rođenog Cresana), slavila se sveta misa koju je u crkvi sv. Frane, u Cresu, predvodio provincijski ministar Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevac konventualaca fra Miljenko Hontić sa suslaviteljem fra Vitomir Glavašom, gvardijanom creskog samostana. U svečanom euharistijskom slavlju sudjelovali su brojni Cresani, posebno posjetitelji samostanske crkve kao i postulanti druge godine franjevac konventualaca iz Zagreba te braća creskog samostana.

Fra Placido Cortese, još zvan „Creski Kolbe“, rođen je u Cresu 1907. U Red Franjevac konventualaca ulazi u Padovi, gdje je 04. listopada 1924., položio i prve redovničke zavjete te je veći dio svog života proveo u Italiji. Za vrijeme Drugog svjetskog rata, osim što je bio glavni urednik revije „*Messaggero di S. Antonio*“ dobio je službu i dušobrižnika za zatvorenike koncentracijskog logora na periferiji Padove te pomagao u spašavanju proganjanih Hrvata, Slovenaca, Čeha, Slovačka, Židova i drugih osoba kojima je bila potrebna pomoć pred nacifašističkim progonom. No 8. listopada 1944. na prijevaru je izveden iz padovanske bazilike i odveden u nepoznato. Ono što se kasnije saznalo jest da je bio povrnut ispitivanju i okrutnom mučenju te naposljetku i ubijen, jer nije htio izdati nikoga od svojih suradnika.

Provincijski ministar se u svojoj homiliji, osim ovih crtica iz života sluge Božjega, osvrnuo na temu evanđelja. Osvrt na nedjeljna čitanja poslužio je između ostalog da se jasnije osvijetli krepki život sluge Božjega, fra Placida. Tema nevjerodostojnosti i licemjerja na koje upozorava

prvo čitanje, a posebno evanđelje, služe i danas svakome od nas, Isusovih učenika, da se preispitamo i korigiramo u svakodnevnom životu. To je poziv svakome da se ne bude dvoličan, tj. da ne govorimo jedno a činimo drugo. To nam je svojim primjerom ostavio i sam sluga Božji, koji nije puno govorio nego je ono malo što je govorio, vjerodostojno živo čak do herojstva. Upravo onako kako je to sv. Pavao napisao u poslanici Solunjanima. Zato, biti Isusov učenik ne znači samo obavljati neke pobožne čine i zadovoljiti neku formu, nego svakodnevno svjedočiti i donositi živog Isusa Krista i njegovu ljubav prema svakom čovjeku, završio je fra Miljenko.

Pred kraj svete mise predslavitelj fra Miljenko je kratkom zahvalom i preporukom potaknuo prisutan narod da se moli za beatifikaciju sluge Božjeg fra Placida Cortesea i da se utječu njegovom zagovoru. Nakon svete mise, bilo je prilike i za susret s okupljenim vjernicima.

BISKUP GLASNOVIĆ PREDVODIO SREDIŠNJE SLAVLJE BLAGDANA SV. NIKOLE TAVELIĆA U HRVATSKOM NACIONALNOM SVETIŠTU

Dubrovački biskup mons. Roko Glasnović predvodio je središnje euharistijsko slavlje blagdana prvoga hrvatskoga kanoniziranog sveca Nikole Tavelića, u utorak 14. studenoga 2023. u Hrvatskom nacionalnom svetištu u Šibeniku.

Zvonom zvona crkve sv. Frane najavljen je dolazak biskupa Glasnovića i šibenskog biskupa Tomislava Rogića. Na trgu ispred crkve biskupe su pozdravili provincijski ministar fra Miljenko Hončić, rektor Hrvatskoga nacionalnog svetišta sv. Nikole Tavelića i gvardijan Samostana sv. Frane fra Josip Ivanović, i gvardijan splitskog Samostana

sv. Frane na Obali fra Martin Jaković. Uslijedila je svečana procesija gradskim ulicama sa slikom najstarijega poznatog prikaza sv. Nikole Tavelića, koji se čuva u najstarijem šibenskom samostanu. Tijekom molitvenog hoda, moljena je pobožnost svecu Šibenčaninu koja je zaključena prije ulaska procesije u crkvu.

Na početku euharistijskoga slavlja svima okupljenima pozdrav je uputio fra Josip Ivanović. „Neka nam sveti Nikola, sjajna zvijezda nebeskoga svoda, bude moćni zagovornik kod preslavnoga Boga kojemu smo zahvalni za dar našega mučenika“, poručio je.

Biskup Glasnović je na početku homilije istaknuo da je sv. Nikola živio u teškim okolnostima za društveni i vjerski život. Nažalost, ustvrdio je, nad današnjim vremenom također su se nadvili tamni oblaci.

Dodao je da to možda neće biti mučeništvo krvlju, nego ispovijedanje vjere u Boga i obrana istine. „Danas smo možda više pozvani na jedno drugo mučeništvo, koje ne uključuje umiranje, nego više ono svakodnevno gubljenje života za Krista. To znači ne zaniijekati Krista riječima i djelima, zauzeti se za slabije, braniti život u svim njegovim oblicima, vršiti svoje obveze i dužnosti s ljubavlju prema Isusovoj logici, logici dara, žrtve – kako to čine mnogi naši očevi i majke“, poručio je biskup.

Misu su uz biskupe suslavila 19 svećenika. Asistirali su ministranti svetišta i kandidati Provincije franjevaca konventualaca i Šibenske biskupije. Liturgijsko pjevanje predvodio je Mješoviti zbor crkve sv. Frane – Split pod vodstvom orguljaša Pere Prosenice. Nakon mise, domaći vjernici i hodočasnici iskazali su privrženost sv. Nikoli opходом oko njegove slike te su se zadržali u osobnoj molitvi pred njegovim oltarom zavjetujući mu se i paleći svijeće. Štovatelji prvoga hrvatskog sveca su se za proslavu blagdana u nacionalnom svetištu pripremali velikom devetnicom (devet petaka) i trodnevnicom.

NADBISKUP KUTLEŠA PREDVODIO MISU PRIGODOM DOLASKA RELIKVIJA BL. ALOJZIJA STEPINCA NA SVETI DUH

Zagrebački nadbiskup Dražen Kutleša predvodio je u petak 24. studenoga, na dan posvete Bazilike sv. Antuna Padovanskog na zagrebačkom Svetom Duhu, svečano misno slavlje prigodom proslave dolaska relikvija bl. Alojzija Stepinca.

Prije početka euharistijskog slavlja nadbiskup Kutleša je unio u svečanoj procesiji Stepinčeve relikvije u baziliku, pred kojima je, u zajedništvu s okupljenim vjernicima, izmolio molitvu za njegovo proglašenje svetim. Uslijedilo je misno slavlje na kojem su suslavili provincijski ministar Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevac konventualaca fra Miljenko Honti, gvardijan svetoduškog samostana fra Josip Petonjić, dekan Gornjogradskog dekanata preč. Vladimir Kerečeni, župnik Župe sv. Antuna Padovanskog i rektor Bazilike fra Ivan Marija Lotar, ravnatelj Doma sv. Antuna fra Vladimir Vidović te drugi svećenici.

Na početku slavlja nadbiskupa Kutlešu i sve okupljene pozdravio je gvardijan fra Josip Petonjić, rekavši kako je tu crkvu blagoslovio 1934. zagrebački nadbiskup Antun Bauer, a „prvu misu slavio je zagrebački nadbiskup koadjutor Alojzije Stepinac. Naša crkva tada je imala blagoslov imati dvojicu nadbiskupa u pastoralnom pohodu naše Župe sv. Antuna Padovanskog, našega samostana Svetoga Duha i vjernoga Božjeg puka koji se ovdje okupljao. Takav blagoslov naša crkva, sada bazilika, ima i danas. Danas su prisutna dvojica nadbiskupa – jedan u vašoj osobi, a jedan u relikviji koju ste donijeli i u procesiji unijeli u ovaj sveti Božji hram. Donoseći i darujući ovoj bazilici relikviju blaženog Alojzija Stepinca, snažno svjedočite zagovornu snagu svetaca i blaženika, a ovim činom osobitu zagovornu snagu blaženog Alojzija Stepinca“, rekao je.

Nadbiskup Kutleša u propovijedi je istaknuo da bl. Alojzija Stepinca uz to mjesto vežu brojne važne prilike, a od sada će tamo biti i njegove relikvije „kako bi vjernici, imajući pred očima primjer njegova sveta života, nasljeđovali i njegove kreposti“. Dodao je kako su relikvije „fizički ostaci svetaca ili predmeta povezanih s njima, koji se čuvaju i časte zbog njihove duhovne vrijednosti i povezanosti s Božjom milošću. Čašćenje relikvija omogućuje vjernicima da se povežu s duhov-

nim nasljeđem određenog sveca, da se inspiriraju njegovim primjerom i da zadobiju pomoć na svom putu svetosti“.

„Časteći relikvije, vjernici mogu osjetiti prisutnost svetaca i moliti za njihov zagovor i njihovu pomoć. Čašćenje relikvija izraz je poštovanja prema svetosti i žrtvi svetaca koju vjernici prepoznaju i cijene“, istaknuo je nadbiskup Kutleša. Naglasio je da Župa sv. Antuna Padovanskog na Svetom Duhu dobiva relikvije prve kategorije bl. Alojzija Stepinca, tj. dio njegovih kostiju. „Njihovim čašćenjem slavimo Boga zbog čudesnih djela koja je učinio u životu blaženog Alojzija, izražavamo svoje poštovanje prema njemu i tražimo njegov zagovor nadajući se da ćemo po njegovoj molitvi postići milost kod Boga“, naglasio je.

Nadbiskup Kutleša rekao je da su relikvije bl. Alojzija Stepinca most između prošlosti i sadašnjosti. „Ovaj most povezuje vremena i generacije vjernika pružajući i nama danas priliku doživjeti prisutnost i blizinu blaženog Alojzija. Ove relikvije nas podsjećaju da su izazovi, borbe i trijumfi svetosti kroz koje je prošao blaženi Alojzije i dalje relevantni. Njegov život i svjedočanstvo nisu ograničeni na stranice povijesnih knjiga, oni su živi, pulsirajući dio naše vjere. Svetost za koju se borio, vjera koju je živio i hrabrost koju je pokazao primjeri su koji su i danas jednako značajni i važni za sve nas“, naglasio je.

Dodao je da su relikvije više od fizičkih ostataka, one su putokaz na putu svetosti, a vjernicima je poručio kako dolazeći u kontakt s relikvijama blaženika odaju počast prošlosti, ali se i aktivno uključuju u živu tradiciju vjere hrvatskoga naroda. „Relikvije bl. Alojzija simbol su nepokolebljive vjere i vjernosti Bogu i svome narodu. One donose sa sobom snažnu poruku o nepokolebljivoj vjeri i odanosti jer upućuju na duboku duhovnu stvarnost koja je oblikovala službu i život bl. Alojzija“, istaknuo je nadbiskup te dodao da „njegova sposobnost da se suprotstavi nepravdi i da

ostane vjeran svojim principima čini ga izvanrednim primjerom kršćanske vjernosti“.

Na kraju propovijedi nadbiskup Kutleša rekao je kako su relikvije i pomoć oko očuvanja čiste savjesti, podsjetivši na blaženikove riječi „Moja je savjest čista“. „U svijetu prepunom izazova u kojemu smo izvrgnuti moralnom relativizmu i etičkim dvojabama, njegove su riječi snažan podsjetnik na ulogu savjesti, kao i poziv da njezin glas slušamo i slijedimo“. Relikvije „nas pozivaju da u svakodnevnim odlukama i postupcima tražimo ono što je ispravno i pravedno i pred Bogom i pred ljudima. Slijedeći njegov uzor, ove relikvije nam pružaju pomoć jer su prožete nebeskom slavom koje je blaženi Alojzije postao dionikom“, dodao je.

Nadbiskup je pozvao sve da „u čašćenju relikvija ne tražimo samo osobnu utjehu, već i snagu za služenje drugima, za djela ljubavi i milosrđa. Neka nas relikvije blaženog Alojzija osnaže kako bi bili svjetlo u svijetu, sol zemlje i kvasac koji mijenja svijet na bolje. Ponesimo u srcima našeg blaženog Alojzija Stepinca kao primjer, kao zagovornika i kao nadahnuće“, zaključio je nadbiskup Kutleša.

Prije završnog blagoslova zahvalu je izrekao provincijal fra Miljenko Hontić. „Velika nam je radost što ćemo odsad imati prilike u našoj Bazilici sv. Antuna slaviti Boga i moliti zagovor i preko

prisutnosti relikvija njegova sluge i našega hrvatskog pastira blaženog Alojzija Stepinca, zagrebačkog nadbiskupa i kardinala. Ovim činom dolaskom relikvija blaženog Alojzija Stepinca ovdje na Sveti Duh samo se nastavlja onaj prijateljski i bliski odnos koji je on sam gajio prema našoj provinciji, a posebno prema svetoduškim franjevcima“, istaknuo je o. Provincijal.

Nadbiskup Kutleša u znak zahvalnosti primio je kip Bezgrešne Djevice „kojoj se i sam Blaženik rado utjecao i častio ju, a čiju su pobožnosti na osobit način širili, a i danas šire franjevci konventualci“, dodao je fra provincijal Hontić. Na kraju misnoga slavlja nadbiskup Kutleša blagoslovio je okupljeni narod Stepinčevim relikvijama, koje trajno ostaju u Bazilici sv. Antuna Padovanskog na Svetome Duhu župljanima i hodočasnicima na čašćenje.

Podsjetimo, izgradnja crkve sv. Antuna na zagrebačkom Svetom Duhu započela je 1931., kada se slavila 700. obljetnica smrti padovanskog sveca. Gradnja crkve dovršena je 1934. Crkvu je blagoslovio 8. prosinca 1934. zagrebački nadbiskup dr. Antun Bauer, a prvu misu u crkvi istoga dana slavio je tada nadbiskup koadjutor Alojzije Stepinac.

Uz bl. Alojzija Stepinca vezana su još dva vrlo važna događaja u ovoj crkvi. Naime, 12. rujna 1943. on je posvetio glavni oltar te je predvodio misno slavlje glavne proslave proglašenja sv. Antuna Padovanskoga evanđeoskim naučiteljem u Zagrebu 13. lipnja 1946.

Unutrašnjost je dovršena 1984., kada je crkvu 24. studenoga 1984. posvetio zagrebački nadbiskup kardinal Franjo Kuharić. Manjom bazilikom crkva sv. Antuna Padovanskog na Svetom Duhu proglašena je 8. prosinca 2022., a tom prigodom misno slavlje predvodio je zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić, izvijestio je Tiskovni ured Zagrebačke nadbiskupije.

BISKUP KOŠIĆ NA SLAVLJU BEZGREŠNE U SISKU

Svetkovina Bezgrješnoga začeca Blažene Djevice Marije svečano je proslavljena u Župi sv. Josipa Radnika u Sisku. Blagdansku svetu misu zornicu predslavio je sisački biskup mons. Vlado Košić. Tom prigodom biskup je otvorio jubilejski potpuni oprost koji je papa Franjo udijelio svim crkvama u kojima djeluju franjevci u povodu 800. obljetnice postavljanja prvih jaslca sv. Franje u Grecciu 1223. godine.

Na početku slavlja biskupa i brojne okupljene vjernike pozdravio je župnik fra Ivan Bradarić koji je objasnio dodatne naglaske današnjega slavlja i pročitao proglas koji je potpisalo šestoro generalnih ministara svih franjevačkih obitelji koji s radošću obavještavaju sve franjevke i franjevce po cijelome svijetu i sve vjernike koji se okupljaju u crkvama gdje djeluju franjevci, da je papa Franjo udijelio posebne duhovne povlastice koje se primaju franjevačkim crkvama: „U svim crkvama koje su povjerene našoj pastoralnoj brizi, od 8. prosinca 2023. do 2. veljače 2024., svim vjernicima će biti moguće dobiti potpuni oprost, pod uobičajenim uvjetima. Molimo vas da razglasite ovu povlasticu. Želimo da u cijeloj franjevačkoj obitelji ta povlastica bude prilika za zajedništvo i duhovnu obnovu svakom bratu i sestri.“

Vjernici će uz uobičajene uvjete moći dobiti potpuni oprost ako pohode neku franjevačku crkvu do Svijećnice 2024.

Naša Provincija je uz neke prethodne pokušaje u ovoj sisačkoj župi prisutna od samih početaka njezina nastanka još 1968. godine. Do danas se izmijenilo tridesetak naše subraće koji su djelovali u ovoj župi uz neprekidno nastojanje evangelizacije i promicanja franjevačkog i marijanskog oblika duhovnosti. U tom smislu lako se

uklapaju ovakvi programi i inicijative kao i nadolazeći vezani uz osamstotu obljetnicu „Franjinih jaslca“.

U MARIJINU SVETIŠTU U MOLVAMA BLAGOSLOVLJEN JE DOM ZA OSOBE STARIJE DOBI „PUNINA ŽIVOTA“

Samostan Uznesenja Blažene Djevice Marije franjevac konventualaca u Marijinu svetištu u Molvama izgradio je i opremio objekt u okviru kojeg će se pružati usluge cjelodnevnog boravka za 18 osoba starijih od 65 godina.

Danas, 8. prosinca 2023. godine u povodu završetka projekta održana je konferencija s otvorenjem samog centra; blagoslov objekta i euharistijsko slavlje.

Blagoslov objekta i svih njegovih prostorija, te svetu misu predvodio je mons. Josip Mrzljak, biskup u miru uz prisutnost provincijskog ministra Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevac konventualaca fra Miljenka Hontića i fra Vladimira Vidovića, definitora provincije, voditelja Pučke kuhinje i glavnog urednika *Veritasa – Glasnika sv. Antuna Padovanskog*. Biskup Mrzljak je poručio kako će ovaj objekt uvelike poboljšati uvjete života starijim osobama te će im donijeti mir, zahvalnost i osjećaj pripadnosti.

Program je započeo konferencijom za medije: *Promatrajući društvo i cjelinu u kojoj se nalazi današnji čovjek željeli smo odgovoriti na njegove potrebe u svakoj životnoj dobi. Danas otvaramo prostor za one usamljene, često zaboravljene osobe, one u teškim životnim situacijama, osobe starije dobi. Ovo će mjesto biti njihov topli dom u kojem će moći pronaći utjehu i zadovoljstvo radosti susretanja s bližnjima, a po tome osjetiti i Božju blizinu*, rekao je fra Zdravko Tuba, gvardijan i župnik. „U dobi aktivnog starenja ovo je prigoda da osjetimo blizinu. Dom je obitelj, zato će ovo mjesto biti kao jedna obitelj, život jedni za druge.“

Glavni cilj projekta je unapređenje socijalne infrastrukture kako bi se razvila mreža dostupnih usluga koja će ciljnim skupinama omogućiti ispunjavanje potreba u zajednici u kojoj žive i uključiti u procese aktivnog starenja. *Bili smo skeptični kada nam je ova mala župa došla s idejom o ovako velikom projektu. Ideje su dobile smisao, a upornost se isplatila. Ovaj prostor će doprinijeti kvaliteti života Općine Molve, kao*

i okolnih općina. Naši stariji sugrađani moraju imati dostojanstven život pun sadržaja, a ovdje će im biti to pruženo. Ovdje nije kraj, bit ćemo partneri i u drugim projektima te Molve, kao hodočasničko mjesto, uključiti i u razvoj turističke ponude, istaknuo je zamjenik župana Koprivničko-križevačke županije Ratimir Ljubić.

Projektom *Punina života* nastoji se riješiti problem nepostojanja adekvatne socijalne infrastrukture za starije osobe na području Općine Molve koji se reflektira u socijalnoj izoliranosti te skupine uzrokovanoj činjenicom samačkog života i smanjenim prilikama za socijalizaciju. *Od samih početaka projekta 2018. godine, četiri godine od same prijave projekta, danas smo na kraju realizacije, sigurni da ovako velike projekte ne mogu završiti niti veće općine i gradovi. Mi smo uspjeli, uz zagovor Majke Božje Molvarske. Sada imamo nove sadržaje u općini, a provedba projekta pokazatelj je kako župe zajedno sa općinskim i gradskim vlastima mogu puno zajednički napraviti na dobrobit svih žitelja, rekao je načelnik Općine Molve Zdravko Ivančan. Zahvalio je svima koji su na bilo koji način sudjelovali u projektu te najavio kako je u pripremi novi projekt interpretacijskog centra i hostela u Pastoralnom domu.*

Samostan je potpisnik Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava za projekte financirane iz Europskih i strukturnih i investicijskih fondova u financijskom razdoblju 2014. – 2020. za projekt *Punina života* KK.08.1.3.04.0004 u partnerstvu s Općinom Molve i Koprivničko-križevačkom županijom. Ukupna vrijednost projekta je 10.210.415,36 kuna za koji su odobrena 100%-tna EU sredstva.

Novoizgrađeni objekt predstavlja mjesto gdje će osobe moći provoditi do 10 sati dnevno uz zadovoljenje svojih socijalnih, rekreativnih, edukativnih i drugih potreba pritom sudjelujući u aktivnostima (rad u vrtu, edukacije i prijenos znanja

i sl.) koje potiču aktivno uključivanje u zajednicu te aktivan doprinos zajednici sa svrhom omogućavanja života u zajednici kao jednog od temeljnih ljudskih prava.

Bogu hvala za darovanu milost izgradnje projekta koji stoji pod zaštitom i zagovorom naše nebeske Majke Marije. Zahvaljujemo i svim partnerima, izvođačima radova, podupirateljima, prijateljima, mještanima, svima koji su se ugradili u ovo djelo Bezgrešne!

SVETKOVINA BEZGREŠNE SVEČANO PROSLAVLJENA NA SVETOM DUHU

Svetkovina Bezgrešnog Začeca BDM svečano je proslavljena na Svetom Duhu u Zagrebu večernjom euharistijom koju je predslavio fra Josip Petonjić, gvardijan zagrebačkoga samostana Svetoga Duha franjevac konventualaca. U koncelebraciji su bili fra Miljenko Hontić, provincijski ministar, fra Ivan M. Lotar, župnik i rektor Bazilike i druga braća Samostana.

Na svetoj misi pjevao je župni zbor „Tomislav Talan“ uz orguljaša Milana Hibšera i dirigenta maestra Gorana Jerkovića. Ovom svetom misom proslavili smo i prvi rođendan kao najmlađa hrvatska manja bazilika.

Svečano je otvoren i franjevački potpuni oprost. Zadobivanje potpunog oprosta, pod uobičajenim uvjetima, bit će moguće od svetkovine Bezgrešnog začeca Blažene Djevice Marije 8. prosinca 2023. do blagdana Prikazanja Gospodinovog 2. veljače 2024. „U molitvi pred jaslicama postavljenim u crkvama, vjernici mogu dobiti potpuni oprost pod uobičajenim uvjetima. Isto tako, oni koji ne mogu fizički sudjelovati, mogu jednako primiti plod oprosta, prinoseći svoje patnje Gospodinu ili vršeći neku pobožnost.“

Riječima pape Franje: „Potrebni su nam trenuci tišine i molitve kako bismo zaustavili buku misli i djela koja odražavaju užurbani život. Tišina služi da bismo kontemplirali ljepotu lica djeteta Isusa koji je rođen u siromaštvu štale, a molitva kako bismo izrazili zahvalnost punu divljenja zbog tog dara ljubavi koji nam se daje. Naime, u jednostavnom i divnom znaku jaslica koji je pučka pobožnost prihvaćala i prenosila iz generacije u generaciju, očituje se veliko otajstvo kršćanske vjere. Bog nas toliko voli da želi podijeliti s nama naš ljudski život. Nikada nas ne ostavlja same; prati nas svojom skrivenom prisutnošću, ali ne i nevidljivom. U svakoj radosnoj i žalosnoj situaciji, On je Emanuel, s nama Bog.“

Neka nam ovaj prikaz bude podsjetnikom da je Isus Krist – utjelovljena Riječ Očeva, uvijek „s nama Bog – Emanuel“ jer se upravo tako htio roditi onaj koji nije htio da ga se boje, nego da ga se ljubi!

HOMILIJA

(fra Josip Petonjić)

**Bezgrešno začeće
Blažene Djevice Marije
8. prosinca 2023.**

Današnje slavlje osobita je radost za našu malu baziliku sv. Antuna Padovanskog ovdje na Svetom Duhu, jer na današnji dan se spominjemo prošlogodišnjeg uzdignuća ove crkve na čast bazilike. Tako ovo mjesto, ovaj hram Božji još snažnije postaje duhovno povezan sa Majkom Božjom, Bezgrješnom Djevicom. Crkva na čelu sa Papom, u svome povijesnom hodu proglašavala je vjerske istine, osobito na prvim ekumenskim koncilima. No proglašenje vjerskih istina nije zaključeno nekim vremenskim okvirom. To nam potvrđuje i današnje slavlje u kojem se spominjemo dogme proglašene u 19. stoljeću. Ta dogma – svečano proglašena od pape Pia IX., 8. prosinca 1854. godine – ovim riječima proglašava vjersku istinu: „Izjavljujemo, objavljujemo i definiramo da je učenje koje drži da je blažena Djevica Marija od prvog časa svog začeća, po posebnoj milosti i povlastici Svemogućeg Boga, predviđajući zasluge Isusa Krista Spasitelja ljudskog roda, bila očuvana neokaljanom od svake ljage izvornoga grijeha, od Boga objavljeno te ga zbog toga svi vjernici moraju čvrsto i postojano vjerovati“. Marija jest Bezgrešno začeće.

Ova svetkovina stavlja nam Mariju kao uzor, kao jedinu bez grijeha – dolazeći po njoj na ovaj svijet jer je ona prihvatila biti u Njegovoj službi. Riječi: neka mi bude po riječi tvojoj, koje danas slušamo u evanđeoskom ulomku najjasnije nam pokazuju Marijinu spremnost da Bogu sebe stavi na raspolaganje. Marijina Bezgrešnost – to zdravlje je koje sjaji čistoćom, poniznošću – poziva nas da svratimo svoj pogled na ono bitno – život u milosti bez grijeha. Ustrajati živjeti u milosti – bez grijeha, ustrajanje je u duhovnom zdravlju koje nas priprema na naš posljednji trenutak – naš prelazak preko smrti u Život.

Gledajući u Mariju, u njezinu Bezgrešnost, gledamo u prototip osobe koja ulazi u Kraljevstvo Nebesko. Gledamo u Nju preko koje Bog pokazuje što traži od nas.

Molimo stoga, braćo i sestre, osobito danas kada slavimo njezinu bezgrešnost, zagovor One kojoj su povjerene nebeske milosti.

Uputimo svojoj nebeskoj Majci molitvu da nam providi milosti potrebne za čistoću naših tijela i naših duša. Tražimo pomoć da na pomogne u odupiranju napastima i grijehu, tražimo njezinu zaštitu od napada Sotone kojemu je u interesu da okaljamo svoje živote grijesima i da tako upadnemo u robstvo grijeha. Molimo ponizno za čistoću od grijeha i čistoća će po Marijinom zagovoru zavladata našim dušama. Budimo snažno svjesni, da Marija nije završila svoje službenje rođenjem Isusa Krista, nego Ona aktivno sudjeluje i danas sa svima koji ju zatraže pomoć. Utecimo se Njoj da nam isprosi od Boga svaku milost koja nas vodi na put koji je jedini ispravan – a to je put Isusa Krista, koji je Put, Istina i Život. Amen.

U VINKOVAČKOM SAMOSTANU SVEČANO OTVOREN FRANJEVAČKI JUBILEJ

Na svetkovinu Bezgrešnog začeca Blažene Djevice Marije, 8. prosinca svečanim euharistijskim slavljem u samostanskoj crkvi sv. Antuna Padovanskog u Vinkovcima, koje je predvodio gvardijan fra Josip Blažević, započeo je veliki franjevački jubilej – 800. obljetnica otkako je sv. Franjo u talijanskom gradiću Greccio uprizorio prve žive jaslice 1223. godine. Proslavljen je i 85. jubilej dolaska franjevaca konventualaca u Samostan sv. Antuna Padovanskog u Vinkovcima.

U prigodnoj homiliji fra Josip se prisjetio povijesti vinkovačkog samostana pročitavši kronologiju njegove povijesti od dolaska franjevaca konventualaca u Vinkovce pa sve do sada. Između ostaloga, zahvalio je Trojedinom Bogu i Bezgrešnoj Djevici na svakoj osobi koja je ostavila svoj veliki trag u ovom samostanu.

„Obilježavajući 85. jubilej dolaska franjevaca konventualaca Hrvatske provincije sv. Jeronima u grad Vinkovce ovim euharistijskim slavljem, želimo Trojedinom Bogu zahvaliti za sve bivše, sadašnje, ali i buduće franjevce svećenike i redovnike, prijatelje i dobročinitelje ovog svetišta i samostana. Budućnost našeg svetišta i samostana stavljamo pod zagovor Blažene Djevice Marije, bezgrešno začete“, rekao je između ostalog fra Josip Blažević.

Nakon euharistijskog slavlja uslijedio je koncert adventskih pjesama kojega su izvele članice Mješovitog zbora sv. Antuna s nekoliko prigodnih adventskih pjesama, a nakon njih nastupio je Zbor mladih članova franjevačke mladeži i vinkovačke evangelizacijske zajednice.

Naime, ranije su postavljene jaslice i okićeni borovi u samostanskoj crkvi sv. Antuna kako bi vjernici pred jaslicama sve do blagdana Prikaza-

nja Gospodinova, 2. veljače 2024. godine, mogli dobiti potpuni oprost uz misu, pričest, ispovijed i molitvu na nakanu Sv. oca. Riječ je o posebnom odobrenju koje je Konferencija franjevačke obitelji dobila od pape Franje povodom 800. obljetnice prvih živih jasllica koje je postavio sv. Franjo Asiški.

POLNOČKA UZ ŽIVE JASLICE KOD SISAČKIH FRANJEVACA

U povodu 800. obljetnice uprizorenja jasllica sv. Franje Asiškoga u Grecciu, božićna misa polnoćka, 25. prosinca 2023., u Župi sv. Josipa Radnika u Sisku slavljen je uz žive jaslice.

Polnoćka je slavljen na otvorenom, uz župnu crkvu i Samostan sv. Antuna Padovanskoga franjevaca konventualaca. Misu je predslavio župnik i gvardijan fra Ivan Bradarić.

„Pripravljene su jaslice, donesena je slama, dovedeni su vol i magarac. Čast se ondje iskazivala jednostavnosti, uzvisivalo se siromaštvo, preporučivala se poniznost, a Greccio kao da postade novi Betlehem“, rekao je na početku propovijedi fra Ivan citirajući prvog životopisca sv. Franje – Tomu Čelanskoga.

Podsjetio je da je „Franjo je želio slaviti Božić i promatrati ovo otajstvo onako kako je to bilo one noći u Betlehemu – pod vedrim nebom i u skromnoj pastirskoj kolibi ili spilji, kako opisuju Evanđelja. U blizini životinja, kako prenosi tradicija. U hladnoj noći. U tuđini. Među strancima. Negdje među ljudima.“

Istaknuo je da svetac nije želio euharistiju i jaslice svesti na simboliku, emociju ni teatar, nego je želio doživjeti siromaštvo i hladnoću Betlehema. „Želi doživjeti Boga koji ulazi u svijet ljudskih mogućnosti ili bolje reći ograničenosti. Želi susresti Boga malenoga, Boga poniznoga, Boga siromašnoga. Boga, koji je Riječ tijelom postala, što se nastanila među nama.“

Predslavitelj je primijetio da su prvi glasnici Božjeg čovječstva bili pastiri, a ne teolozi, velikodostojnici i vladari, znanstvenici i pismoznanci. Dodao je da nije važno tko pripada kojem sloju društva nego to što su pastiri bdjeli.

„Svijet iščekuje Mesiju. I danas, u mrkloj noći današnje civilizacije. Svi traže nekog svoga boga. Svi nešto iščekuju. I svi slave Božić“, rekao je o. Bradarić. „Ali, što je Božić bez Isusa? Što je radost bez milosti? Što je slavlje bez slave Boga?“, upitao je. Okupljenima je poručio da Bog iznenađuje i javlja se na neočekivanim mjestima i vremenima – u osami, samoći i ostavljenosti, u bolesti i u siromaštvu osjećaja za bližnjega.

„Jer, on je Bog malenih, ranjenih, obespravljenih... pastira našega vremena. Da nas utješi. Da nam srca ozdravi. Da popravi naše odnose. Da nas poveže, i preko anđela nam poručuje: *Ne bojte se! Evo javljam vam blagovijest, veliku radost za sav narod! Danas vam se u gradu Davidovu rodio Spasitelj.*“ A Spasitelj izbavlja iz tame grijeha, oslobađa od tlačenja zloga, vraća slobodu djece Božje za ljubav i praštanje. „Jer, što je čovjek ako ne zna ljubiti i praštati?!“

Fra Ivan je vjernicima posvijestio da iako možda nisu marginalizirani u društvu, kao grešnici svi *hode u tmini*. Stga ih je pozvao na nasljedovanje Isusove malenosti, neznatnosti i poniznosti, iste koja se očituje u euharistiji.

„O divne li uzvišenosti i čudesna dostojanstva! O uzvišene poniznosti! O ponizna veličanstva, da se Gospodin svemira, Bog i Sin Božji, tako ponizuje te se radi našega spasenja skriva pod prilikom malo kruha. Gledajte, braćo, poniznost Božju i pred njim srca svoja izlijevajte; i vi se ponizite da vas on uzvisi“, citirao je propovjednik sv. Franju, zaključivši: „Svakom njegovo – Bogu slava, čovjeku, blagoslov i dostojanstvo sinova Božjih.“

Pjevanje je predvodio zbor sastavljen od pjevača iz župe Sisak–Galdovo: Hrastelnice, Palanjka i Tišine Erdedske, uz pomoć vjernika iz drugih župa, pod ravnanjem voditeljice zbora Ružice Silaj. Svirao je tamburaški sastav pod vodstvom Hrovoja Šprišića. Pjevači i tamburaši bili su odjeveni u narodne nošnje.

Prijenos slavlja mogao se pratiti na Laudato obiteljskoj televiziji.

SCENSKI PRIKAZ ŽIVIH JASLICA U VINKOVcima

U Vinkovcima je na svetkovinu sv. Stjepana izveden scenski prikaz živih jaslca. Prigodom 800-

te godišnjice prvih živih jaslca što ih je sv. Franjo Asiški napravio u mjestu Greccio (Italija) upriličen je scenski prikaz živih jaslca u Vinkovcima.

Scenski prikaz je izveden u organizaciji samostana sv. Antuna Padovanskog te zajednica koje u njemu djeluju. 30-ak članova Vinkovačke evangelizacijske zajednice (VEZ) sv. Antuna, Franjevačke mladeži (Frama), Franjevačkog svjetovnog reda (OFS), Vojske Bezgrešne (VB), zbora mladih i drugih volontera na čelu s gvardijanom samostana fra Josipom Blaževićem pripremili su i izveli scenski prikaz koji se sastojao od pet činova. Prisutni su mogli uživati u božićnim pjesmama te se vratiti u vrijeme iščekivanja Isusovog rođenja, propovijedanje Ivana Krstitelja, Anđelovog navještenja Mariji, susreta Marije i Elizabete te Josipovog sna. Kao kruna svega upriličeno je Isusovo rođenje kojem su se poklonili i pastiri i mudraci.

Nakon scenskog prikaza druženje je nastavljeno uz tamburaški sastav „Dike“ iz Vinkovaca. Scenski prikaz je izveden u crkvi i dvorištu sv. Antuna Padovanskog, u crkvi sv. Ilije te na obližnjem Trgu sv. Ilije i sv. Vinka (Meraja).

Repriza scenskog prikaza je na istim lokacijama u subotu 6. siječnja 2024., na svetkovinu Bogoavljenja, od 16:00 sati. Naposljetku, važno je napomenuti kako je moguće zadobiti potpuni oprost u svim franjevačkim crkvama do Svijećnice, odnosno do 2. veljače 2024. povodom 800-te obljetnice uprizorenja živih jaslca u Grecciu te kako se ove godine obilježava i 85. jubilej dolaska franjevaca konventualaca Hrvatske provincije sv. Jeronima u grad Vinkovce.

6. IZ INOZEMSTVA

U NJEMAČKOJ ODRŽAN SUSRET HRVATSKIH SVEĆENIKA, ĐAKONA I PASTORALNIH DJELATNIKA

U biskupijskom pastoralnom centru pokraj svetišta Četrnaest svetaca (Vierzehnheiligen) u biskupiji Bamberg od 9. do 12. listopada održan je Pastoralni skup svećenika, đakona i pastoralnih djelatnika zapadne Europe. Tema ovogodišnjeg skupa bila je: „Duhovni imperativi u vrijeme relativizma“, a predavači su bili mons. dr. sc. Želimir Puljić, trenutni apostolski upravitelj Splitsko-makarske nadbiskupije i prof. dr. sc. Ivan Bodrožić, profesor Katoličkoga bogoslovnoga fakulteta Sveučilišta u Splitu.

Na skupu su sudjelovali i naša braća fra Pero Šestak (Neumünster), fra Ivan Kovačević (Hanau) i fra Ivan Penava (Würzburg).

Prvoga radnog dana skupa, 10. listopada, oкупljeni su proslavili svetu misu koju je predslavio mons. dr. sc. Tomo Vukšić, nadbiskup Vrhbosanski i predsjednik Vijeća BK i BK BiH za inozemnu pastvu. U svojoj propovijedi nadbiskup se osvrnuo na pismo pape Franje upućeno svećenicima Rimske biskupije. Iz Papina pisma, u kojem se govori o svećeničkoj borbi protiv klerikalizma i svjetovnosti nadbiskup je citirao: „Moramo se ugledati upravo na Isusa, na sućut s kojom On gleda na našu ranjenu ljudskost, na besplatnost kojom je ponudio na križu svoj život za nas. Evo svagdanjeg protulijeka svjetovnosti i klerikalizmu: gledati rassetoga Isusa, svaki dan usmjeravati pogled na Onoga koji se ispraznio i ponizio do smrti (usp. Fil 2,7-8). Prihvatio je poniženje da nas podigne iz padova i oslobodi nas od sile zla. Na taj način, gledajući Isusove rane, gle-

dajući Njega ponižena, učimo kako smo pozvani ponuditi sami sebe, postati kruh koji se lomi za gladne, dijeliti put zajedno s umornima i potlačenicima. To je svećenički duh: učiniti se slugama naroda Božjega, a ne gospodarima, prati noge svojoj braći, a ne ih gaziti svojim nogama.“

Potom je uslijedio radni dio na čijem početku je sve pozdravio vlč. Ivica Komadina, delegat za hrvatsko dušobrižništvo u Njemačkoj, prenijevši i pozdrave svim sudionicima koje je uputio vlč. dr. Tomislav Markić, nacionalni ravnatelj za Hrvate u inozemstvu.

U ime Hrvatske biskupske konferencije i Biskupske konferencije BiH, pozdrav je uputio i mons. dr. sc. Tomo Vukšić zaželjevši da sve hrvatske dušobrižnike u zapadnoj Europi Bog podrži u njihovu radu za dobrobit naroda Božjega. Dr. Lukas Schreiber, nacionalni ravnatelj za dušobrižništvo stranaca pri Njemačkoj biskupskoj konferenciji se također se obratio sudionicima istaknuvši kako je u današnjem njemačkom društvu pitanje migracija vrlo važno te kako Hrvatske katoličke zajednice svojim postojanjem, radom i prisutnošću u Njemačkoj mogu puno doprinijeti izgradnji društva i Crkve naglasivši pri tome da Crkva u Njemačkoj u mnogočemu može učiti od Hrvatskih katoličkih misija.

Kroz tri dana dr. Bodrožić je u svojim predavanjima nastojao analizirati duhovno stanje današnjeg društva i predstavio je neke znakove vremena na kojima bi današnji svećenici mogli bazirati svoj pastoralni rad. Nadbiskup Puljić je kroz svoje izlaganja prikazao apostolsko djelovanje sv. Pavla nastojeći njegov pastoralni pristup društvenim zblijama tadašnjeg vremena povezati s našim suvremenim dobom.

Četvrtoga i završnog dana skupa nakon završenih predavanja kratku promociju Hrvatskoga nacionalnog svetišta sv. Nikole Tavelića u Šibeniku kao i nekih tiskanih izdanja našega svetišta poput molitvenika i životopisa sv. Nikole održao je fra Ivan Penava. Svećenici koji djeluju na hrvatskim misijama u Njemačkoj kojima je sv. Nikola Tavelić zaštitnik izrazili su želju da se još bolje upoznaju s djelovanjem svetišta i s pobožnostima sv. Nikoli koje mogu proširiti među svojim vjernicima.

PODRUČNI SASTANAK HRVATSKIH SVEĆENIKA U WÜRZBURGU

Hrvatska katolička misija Würzburg bila je u srijedu 18. listopada 2023. domaćin Područnog

sastanka hrvatskih svećenika i pastoralnih djelatnika i djelatnica u njemačkim biskupijama Fulda, Limburg, Mainz, Trier i Würzburg. Sastanak je održan u župnim prostorijama njemačke župe sv. Josipa na Grombühl u Würzburgu. U ovome području nazvanom Rain-Main područje pastoralno djeluju i fra Ivan Kovačević (Hanau) i fra Ivan Penava (Würzburg).

Predstavnik hrvatskih svećenika ovoga područja fra Kristijan Montana (Wiesbaden) predsjedao je ovim skupom na kojem su sudjelovali i predstavnici Hrvatskoga dušobrižničkog ureda u Njemačkoj delegat vlč. Ivica Komadina (Frankfurt) i urednik Internet portala i časopisa „Živa zajednica“ g. Ivan Gavranović. Kao gosti sastanku su se pridružili voditelj dušobrižničkog odjela biskupije Würzburg kanonik Albin Krämer i voditelj toga ureda g. Matthias Reichert.

Na početku sastanka domaćin fra Ivan Penava pozdravio je okupljene i kao duhovni nagovor predstavio lik i djelo fra Celestina Tomića o kome je Hrvatska franjevačka provincija Sv. Jeronima franjevac konventualaca pokrenula proces za beatifikaciju i kanonizaciju. Fra Ivan je sudionike ovoga skupa upoznao sa životopisom fra Celestina Tomića i molitvom za milost po njegovom zagovoru. Sa zajedničkom molitvom za zagovor fra Celestina započeo je radni dio našega sastanka. Nakon prihvaćanja zapisnika prethodne sjednice okupljeni pastoralni djelatnici ukratko su dali izvještaj o događanjima u vlastitim misijskim zajednicama. Uz redovite tjedne svete mise svaka misija održava katehezu za prvopričesnike i krizmanike na hrvatskom jeziku kao i susrete crkvenih zborova i folklornih skupina. Misija u Gießenu ovoga ljeta je proslavila pedesetu obljetnicu svojega djelovanja.

Delegat hrvatskih svećenika u Njemačkoj vlč. Ivica Komadina obavijestio je o nedavno održanom godišnjem sastanku svih hrvatskih dušobrižnika u Zapadnoj Europi koji je održan u svetiš-

tu Vierzehnheiligen kraj Bamberga na kojem su sudjelovali nadbiskup Vrhbosanski Tomo Vukšić i umirovljeni nadbiskup Zadarski u miru Želimir Puljić. Najavio je i buduće zajedničke programe ovoga područja kao što je vjeronaučna biblijska olimpijada, susret hrvatskih studenata od 1. do 3. prosinca u Frankfurtu kao i duhovne vježbe za hrvatske svećenike u ožujku 2024.

U drugom dijelu sastanka svećenici su iznijeli svoja iskustva o pastoralnom restrukturiranju pojedinih biskupija. Naime svaka njemačka biskupija preuređuje svoje strukture na drugačiji način i ponegdje hrvatske katoličke misije gube svoju samostalnost i polako bivaju ugrađene unutar novih velikih pastoralnih jedinica koje nadilaze i same dekanate. Tako u nekim biskupijama hrvatski dušobrižnici neće imati dosadašnju široku samostalnost pastoralnoga djelovanja već će se u mnogočemu trebati usklađivati s župnikom-voditeljem tih novih velikih pastoralnih jedinica.

Jedna tema sastanka bila je i zajednička organizacija zaručничkog tečaja kao i zajedničko hodočašće u marijansko svetište Mareinthal kraj Wiesbadena.

Na kraju sastanka okupljeni su obišli župnu crkvu St. Josef u kojoj ih je domaćin fra Ivan Penava upoznao s poviješću ove njemačke župe kao i s poviješću HKM Würzburg.

MOLITVA ZA VUKOVAR I ŠKABRNJU U WÜRZBURGU 2023

Članovi Hrvatske katoličke misije Würzburg i ove su godine obilježili Dan sjećanja na žrtvu Vukovara i Škabrnje u subotu 18. studenoga. Vjernici su se okupili na molitvu kod murala posvećenog hrvatskim vojnicima iz Tridesetogodišnjeg rata (1618.-1648.) u ulici Kroatengasse. Uz molitvu krunice okupljeni su zapjevali nekoliko domoljubnih pjesama u čast poginulim braniteljima i pročitali su nekoliko priča iz zbirke ratnog izvjestitelja Siniše Glavaševića „Priče iz Vukovara“. Po završetku molitvenog programa hrvatski vjernici uputili su se u mimohodu prema crkvi St. Josef u kojoj je župnik fra Ivan Penava predslavio svetu misu za sve poginule branitelje i žrtve velikosrpske agresije. U svojoj propovijedi fra Ivan je žrtvu hrabrih branitelja usporedio sa žrtvom samoga Sina Božjega Isusa Krista. Jer kao što su branitelji svoje živote dali za nas njima nepoznate mlade generacije koje su rođene u slobodi, tako je i sam Sin Božji svoj život na križu poklonio za sve nas nepoznate vjernike kako bismo živjeli u duhovnom miru oslobođeni grijeha.

Ulica Kroatengasse u njemačkom gradu Würzburgu dobila je ime po hrvatskim carskim vojnicima koji su se na tome mjestu utaborili za vrijeme Tridesetogodišnjeg rata (1618.-1638.). Tada su naši sunarodnjaci branili grad Würzburg od švedskih osvajača. Ti hrabri branitelji Würzburga ostali su na tome mjestu živjeti u malim kućama te se taj kraj prozvao Hrvatsko seoce (Kroatendörfchen), a danas je dio grada Würzburga pod nazivom Hrvatska aleja (Kroatengasse). Od 1634. Hrvati su dobili pravo na slobodan život u Würzburgu.

Na početku ulice na jednoj kući stoji mural u čast ovim hrabrim braniteljima koji prikazuje tri hrvatska konjanika na gradskim vratima Würzburga. Lijep je to spomenik našim precima i dostojno mjesto da se ovdje oda počast i svim poginulim braniteljima i svim žrtvama u Domovinskom ratu.

ADVENTSKA DUHOVNA OBNOVA U WÜRZBURGU

Radost i veselje nije silazilo s lica vjernika u Hrvatskoj katoličkoj misiji Würzburg u Njemačkoj za vrijeme trodnevne adventske duhovne obnove za hrvatske vjernike u crkvi St. Josef od 1. do 3. prosinca 2023. Voditelj duhovne obnove bio je fra Stjepan Brčina iz Zagreba, magister bogoslova Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevača konventualaca i promotor duhovnih zvanja s mladima iz evangelizacijske zajednice iz župe sv. Antuna u Zagrebu.

Duhovni program započeo je u petak navečer molitvom krunice i prigodom za ispovijed kod dvojice hrvatskih svećenika don Stefana Vuletića iz Neubrunna i vlč. Vlade Letinčića iz Regensburga. Fra Stjepan se u propovijedi dotaknuo vrlo osobne teme nepraštanja. Razložio je kako uz Božji blagoslov doći do milosti opraštanja drugima, kako podnositi kad nam drugi ne želi opros-

titi te je istaknuo kako je vrlo važno znati i sam sebi oprostiti grijehe i slabosti koje smo doživjeli u životu. Ponekad znamo i samog Boga optužiti da je kriv za nevolje u našem životu pa je zato potrebno i s Bogom pronaći svoj mir. Molitveni program nakon mise nastavljen je klanjanjem pred Presvetim Oltarskim Sakramentom, a potom su mladi iz evangelizacijske zajednice predvodili nekoliko slavljeničkih pjesama.

I drugi dan duhovne obnove u subotu navečer započeo je molitvom krunice i nastavljen je slavljem svete mise. Fra Stjepan je vjernike pozvao na iskren i otvoren odnos prema Bogu Ocu te ih je potaknuo da Bogu otvoreno kažu sve što osjećaju i tako mu iskažu svoje povjerenje. Nakon svete mise vjernici su mogli čuti dva svjedočanstva mladih vjernika koji su se odazvali Božjem glasu. Dominik je posvjedočio o svojem rastu u vjeri od ministrantskih dana kao dijete do sudjelovanja u mjuziklima duhovne tematike, pa sve do ulaska u redovničku formaciju u samostanu Svetoga Duha u Zagrebu. Drugi je mladić posvjedočio o svojem sudjelovanju na Antunovskom hodu u Zagrebu o čemu je prikazan i kratki promotivni video.

Treći dan duhovne obnove započeo je jutarnjom misom u filijalnoj zajednici u mjestu Bad Mergentheim, a nastavljen je podnevnom misom u crkvi St. Josef u Würzburgu. Na samu prvu nedjelju došašća fra Stjepan je propovijedao o spremnosti vjernika na susret s uskrslim Isusom Kristom. Potaknuo je vjernike da upravo sada i danas budu spremni susresti Isusa oči u oči a ne da čekaju neko drugo vrijeme za promjenu života. Sada u ovom trenutku naše duhovno stanje određuje hoćemo li ići u raj, čistilište ili u pakao. Zato trebamo bdjeti i biti spremni na susret sa živim Kristom.

Po završetku duhovne obnove članovi zajednice Frame iz Würzburga uručili su gostima iz Zagreb poklone kao znak zahvale za njihov dolazak k nama. Na održanom duhovnom progra-

mu sudjelovali su vjernici iz gradova Würzburg, Aschaffenburg i Schweinfurt koji su unutar würzburške biskupije, kao i veliki broj vjernika iz Bad Mergentheima biskupije Rottenburg-Stuttgart, iz Tauberbischofsheima biskupije Freiburg koji također pripadaju djelokrugu HKM Würzburg, kao i iz nekih drugih njemačkih gradova.

ADVENTSKI SUSRET FRANJEVACA KONVENTUALACA U NJEMAČKOJ

Ministar provincijal Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevac konventualaca fra Miljenko Hontić susreo se na blagdan sv. Nikole 6. prosinca u Würzburgu u Njemačkoj s hrvatskim franjevcima konventualcima na službama u hrvatskim misijama u toj državi.

Na adventskom susretu okupili su se fra Milan Gelo (Tübingen), fra Ivan Penava (Würzburg) i fra Pero Šestak (Neumünster), a popodne se provincijal uputio i u Hanau u posjet fra Ivanu Kovačeviću koji je iz zdravstvenih razloga bio spriječen sudjelovati na jutarnjem susretu.

Susret je započet misom koju je slavio provincijal Hontić u kapeli Emaus u prostoru HKM Würzburg pod kojom je fra Milan Gelo za vrijeme svoje propovijedi uputio nekoliko poticajnih misli. Susret je nastavljen u vjeronaučnoj dvorani gdje je provincijal Hontić izložio adventsko razmatranje o temi franjevačkih jubileja. Franjevci su se posebno zadržali u razgovoru o 800. obljetnici živih jaslica koje je sv. Franjo priredio u mjestu Greccio u Italiji. Svaki fratar je iznio svoje iskustvo proslave Božića i ispričao kako će ovu obljetnicu proslaviti u svojoj zajednici. Nakon informativnog dijela braća su se zadržala u zajedničkom druženju, a u popodnevrim satima provincijal fra Miljenko Hontić posjetio je i fra Ivana Kovačevića u Hanau.

HRVATSKO-NJEMAČKA MISA ZORNICA

Treći put za redom vjernici njemačke župe St. Josef i hrvatski vjernici HKM Würzburg u iščekivanju Kristova rođenja u blagdanu Božića proslavili su zajedničku svetu misu zornicu. Zajedničko slavlje organizirano je u crkvi St. Josef u njemačkom gradu Würzburgu u subotu 16.12.2023. s početkom u 6.30 sati.

Na početku svete mise župni referent g. Hubert Hemmerich u kratkoj meditaciji na sliku vrtuljka s figuricama koje se okreću oko Djetešca Isusa u štalici pozvao je vjernike da se zapitaju koliko nas sve stvari odvraća od Gospodina i zapravo nas privlači da se kao na vrtuljku okrećemo oko njih, a Krist nam ostaje uvijek jednako daleko iako smo u njegovoj. Potaknuo je da kroz preostalo vrijeme došašća maknemo svoj fokus s manje važnih stvari i usmjerimo na Krista koji nam dolazi.

U propovijedi za vrijeme svete mise župnik HKM Würzburg fra Ivan Penava podsjetio je vjernike kako nam je tu subotu Katolička Crkva predložila slavlje kvatri – posebnih molitvenih dana koji u centar duhovnog života vjernika prizivaju jednu određenu nakanu. Ove zimske kvatre namijenjene su zahvalnosti Bogu na svim dobročinstvima. Stoga je i župnik zastao nad likom ozdravljenog gubavca iz dnevnoga evanđelja koji se vratio pred Isusa i zahvalio mu na ozdravljenju. Iako stranac znao je iskazati zahvalu svojem ozdravitelju. Propovjednik je poželio da i svi vjernici uzmu vremena zahvaliti Bogu na svi dobročinstvima koje su u svojem životu od Gospodina primili a nisu svojim snagama zaslužili. Posebno je naglasio kako sam Isus želi da i u svakom strancu vidimo svojega brata i sestru te da imamo otvorene ruke i srce za njega.

Nakon ranojutarnje svete mise proslavljene pod blagim svjetlom svijeća okupljeni vjernici nastavili su druženje i upoznavanje na doručku koji je upriličen u župnoj dvorani.

7. KULTURNI KUTAK

DRŽAVNA NAGRADA ZA ZNANOST ZA KNJIGU PROF. DR. SC. FRA IVANA KARLIĆA

Prof. dr. sc. fra Ivan Karlić nagrađen je „Državnom nagradom za znanost za 2022.“ za svoju knjigu „Bogočovjek Isus Krist – 2. Mesija, Sin Božji i Spasitelj“ u izdanju Kršćanske sadašnjosti, izvijestili su iz Kršćanske sadašnjosti.

Državna nagrada za znanost nagrada je koju Republika Hrvatska dodjeljuje za važna znanstveno-istraživačka dostignuća i za znanstvena ostvarenja u primjeni rezultata znanstveno-istraživačkog rada državljanima Republike Hrvatske, a dr. sc. Ivan Karlić nagrađen je odlukom na sjednici Hrvatskoga sabora održanoj 13. studenoga 2023. Knjiga „Bogočovjek Isus Krist – 2. Mesija, Sin Božji i Spasitelj“ drugi je svezak Karličeve kristologije. Prvi svezak, Uvod u kristologiju, objavljen je 2001., postavši standardnim sveučilišnim i znanstvenim uvodom u kristologiju na našem jezičnom prostoru.

Drugi svezak nastao je nakon dvadesetak godina autorova bavljenja tom temom, kristološkim promišljanjima i predavanjima kolegija „Kristologija“ na nekoliko teoloških učilišta u Hrvatskoj i izvan nje, a ponajviše na Katoličkome bogoslovnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, gdje radi kao profesor dogmatske teologije, nastavnik i pročelnik Katedre dogmatske teologije. Knjiga je objavljena je o 100. obljetnici prve i dosad jedine objavljene kristologije na hrvatskome jeziku prof. dr. Ivana Bujanovića „Kristologija i soteriologija ili nauk katoličke crkve o Utjelovljenom Sinu Božjemu i Djelu Otkupljenja“.

Kapitalno izdanje autorova znanstvenog rada i djelovanja „Bogočovjek Isus Krist – 2. Mesija, Sin Božji i Spasitelj“ ujedno je i znanstveno djelo i sveučilišni priručnik te se može držati prvom hrvatskom suvremenom kristologijom, od trajnoga i povijesnoga značenja za hrvatsku kristološku misao i teološko-literarno stvaralaštvo.

Autor u knjizi iznosi temeljne sadržaje dogmatske, odnosno biblijske kristologije i njezina povijesno-dogmatskog razvoja, što su ujedno dva osnovna dijela knjige: *Otajstvo Isusa Krista u Svetom pismu u perspektivi odnosa biblijske i dogmatske teologije* i *Povijesno-dogmatski razvoj kristologije*, izvijestili su iz Kršćanske sadašnjosti.

KULTURNE VEČERI MOLVE

U Marijinu svetištu u Molvama 26. studenog 2023. godine euharistijskim slavljem u 9.30 sati koje je predslavio fra Miljenko Hontić, provincijski ministar Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevac konventualaca uz koncelebraciju fra Miroslava Štubana proslavljena je 90. obljetnica blagoslova temelja crkve Presvetog Srca Isusova u Repašu.

U predvečerje istoga dana u 17.30 sati započeo je duhovni program molitve krunice u župnoj crkvi te je zapaljenja svijeća ispred biste biskupa mons. Đure Kokše o 25. obljetnici njegove smrti. Euharistijsko slavlje u 18.00 sati predslavio je fra Miljenko Hontić uz koncelebraciju fra Zdravka Tube, župnika i čuvara svetišta. Posebni milosni dar koji Gospodin udjeljuje svakoj župnoj zajednici su svećenička i redovnička zvanja. Ova župna zajednica svjedoči o velikom Božjem daru koji je vidljiv u, danas posebno spomenutim, osobama biskupa mons. Đure Kokše i mons. Jurja Magjerca. Naglasio je ovu stvarnost u svojoj propovijedi fra Miljenko Hontić.

Nakon euharistijskoga slavlja slijedio je koncert na orguljama kao dio programa Kulturnih večeri Molve. Prigodnim koncertom dua 'Pax Musica' obilježena je svetkovina Krista Kralja i 25. obljetnica smrti biskupa mons. Đure Kokše.

Duo „Pax Musica“ osnovan je 2022. godine. Sam naziv u prijevodu znači „Glazba mira“ kojom mladi glazbenici; sopranistica Natalija Kralj uz orguljašku pratnju fra Bonifacija Franje žele svojoj publici donijeti svojevrsni odmak od nedavnih izazova prouzročenih pandemijom i potresima. Duo pretežito nastupa sa sakralnim repertoarom domaćih i stranih autora.

Koncert sakralne glazbe organizirali su Marijino svetište u Molvama i Turistička zajednica područja „Središnja Podravina“.

PREDSTAVLJEN ZBORNİK RADOVA U ČAST FRA LJUDEVITU ANTONU MARAČIĆU

Zbornik radova u čast fra Ljudevitu Antonu Maračiću „Dani su čovjeka k'o oduljena sjena“ predstavljen je u srijedu 13. prosinca u samostanu franjevac konventualaca na zagrebačkom Svetom Duhu.

O zborniku su govorili urednik dr. sc. Ivan Armanda te recenzenti dr. sc. Eldina Lovaš i izv. prof. dr. sc. Daniel Patafta, a nazočnima se obratio i jubilarac fra Ljudevit Anton Maračić. Program je moderirao glavni urednik Veritasa fra Vladimir Vidović, dok je u glazbenom dijelu nastupio fra Antonio Knezović. Među brojnim uzvanicima, predstavljanju zbornika nazočio je i apostolski nuncij u Republici Hrvatskoj mons. Giorgio Lingua.

Na početku je fra Vladimir čestitao fra Ljudevitu te pročitao njegov životopis.

Potom je sve okupljene pozdravio provincijal Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevac konventualaca fra Miljenko Honti. Zahvalio je nunciju Lingui na pozdravnom slovu koje je napisao na početku zbornika te na otvorenosti, susretljivosti i pastirskoj blizini. Zahvalio je i uredniku zbornika dr. sc. Armandi bez kojega, kako je istaknuo, „zbornika ne bi ni bilo“ te suizdavaču Kršćanskoj sadašnjosti koja je, zajedno s Hrvatskom provincijom sv. Jeronima franjevac konventualaca, izdala zbornik radova.

Riječi zahvale uputio je i svim suradnicima koji su doprinijeli nastanku zbornika te napose „glavnom uzroku“ nastanka toga djela, fra Ljudevitu. „Osim bogate ostavštine, naš fra Ljudevit i dalje stvara, proučava, piše i objavljuje, drugim riječima i dalje je otvoren Gospodinu da po njemu u ovom prolaznom ostavlja neprolazni trag“, naglasio je fra Miljenko.

Glavni urednik Kršćanske sadašnjosti dr. sc. Stjepan Brebrić obratio se okupljenima te istaknuo da fra Ljudevit nikada „nije imao računicu“ tijekom suradnje s Kršćanskom sadašnjosti. „To što smo mi njega uvrstili u red svojih uglednih suradnika, ovisi samo o njegovom prvorazrednom spisateljskom radu“, rekao je.

Recenzentica dr. sc. Lovaš rekla je da prisutnost i djelovanje franjevac na hrvatskim prostorima ima dugu povijest. „Zahvaljujući njihovom pastoralnom, kulturnom i znanstvenom radu u svim razdobljima nacionalne povijesti, pa i najtežim, franjevačka se baština neupitno utkala u hrvatski identitet kojega je potom i sama tkala. Među brojnim zaslužnim duhovnim sinovima sv. Franje Asiškoga ističe se u naše doba fra Ljudevit Anton Maračić“, istaknula je.

Govoreći o zborniku, kazala je da sadrži gotovo 600 stranica te da je podijeljen u tri cjeline, kojima prethode uvodne riječi urednika Armande, provincijala fra Miljenka, dr. sc. Brebrića i apostolskog nuncija Lingue te stihovi Tuge Tarle, a na kraju su zahvalne riječi samoga svečara.

Prvi dio zbornika posvećen je životu i djelu fra Ljudevita Antona Maračića. Drugi, središnji dio, obuhvaća 16 znanstvenih radova iz područja filozofije, teologije te hrvatske crkvene i opće povijesti. U trećem dijelu zbornika osam je prijateljskih ogleda, obogaćenih osobnim osvrtima na poznanstvo, prijateljstvo i suradnju sa svečarom.

„Zaključno se može kazati da zbornik 'Dani su čovjeka k'o oduljena sjena' na prikladan način odaje počast i izražava zahvalnost za svećenički, kulturni, novinarski, spisateljski i znanstveni rad fra Ljudevita Antona Maračića, koji je svojim životom i radom neupitno doprinio širenju franjevač-

ke baštine, kulture i duhovnosti te poznavanju povijesti Crkve u Hrvata“, zaključila je recenzentica.

Potom je zbornik predstavio recenzent Patafta istaknuvši da, osim što je to djelo „iznimno kvalitetan znanstveni pothvat kojim se obilježavaju obljetnice čovjeka koji je svojim znanstvenim radom ostavio kvalitetan trag u publicistici i znanosti, ono sadrži niz kvalitetnih znanstvenih radova, renomiranih hrvatskih stručnjaka iz različitih znanstvenih područja“. Rekao je da sami zbornici radova po svojoj tematici često sadrže vrlo različite teme. „Međutim ovdje se pred čitateljima nalazi veliki broj tema koje na određeni način otvaraju prostor za znanstveno istraživanje i dublje proučavanje franjevačke baštine u hrvatskom narodu“, poručio je.

„Fra Anton Ljudevit Maračić, zaslužni publicist i znanstvenik, ubraja se među one franjevce koji su za svog životnog vijeka ostavili snažan trag u povijesno-društvenim mijenama druge polovice 20. i početka 21. stoljeća, te koji je svojim radom, ne samo ostavio pečat u ovome razdoblju, nego sustavno nastavio promovirati franjevačku znanstvenu, kulturnu i duhovnu misao na tragu velikana ovoga Reda iz ranijih razdoblja“, naglasio je izv. prof. dr. sc. Patafta.

„Ovaj zbornik je svakako osmišljen kao odavanje počasti ovom vrijednom znanstveniku i publicistu, međutim kvaliteta radova u zborniku pokazuje i veliku važnost stoljetne franjevačke prisutnosti među Hrvatima i oblikovanje hrvatske znanosti, kulture i duhovnosti, kao i stalne povezanosti s nacionalne stvarnosti s općom europskom i zapadnokršćanskom civilizacijom kroz osam stoljeća“, zaključio je.

Urednik zbornika Armada istaknuo je da je fra Ljudevit prošle godine proslavio 60. obljetnicu svećeništva, a ove godine 85. rođendan te da je zbornik zahvala za njegovo služenje i rad tijekom tih godina. Svim autorima članaka i priloga te svima koji su omogućili objavljivanje i predstavljanje zbornika zahvalio je na suradnji. Potom se obratio fra Ljudevitu prisjetivši se najprije njihovog prvog susreta 2016. godine.

„Činjenica je da nas je ‘upoznala’ i ‘sprijateljila’ crkvena povijest, ali i da su potom, zahvaljujući vašoj ljubaznoj uslužnosti i prijateljskoj susretljivosti, nastali neki moji znanstveni radovi i knjige“, rekao je dodavši da je uvijek osjećao da u fra Ljudevitu ima iskrenog prijatelja. „No, prijateljstvo ipak nije prvi ni glavni razlog zbog kojega sam predložio objavljivanje zbornika radova u Vašu čast. Razlog za to prvenstveno je zahvalnost za Vaš novinarski, urednički, spisateljski i nadasve znanstveni rad, a on je zaista značajan“, istaknuo je dr. sc. Armada. Zahvalio mu je na svemu što je činio i čestitao na dosljednosti i ustrajnosti u svećeničkom pozivu te na zaslužnom i bogatom novinarskom, uredničkom, spisateljskom i znanstvenom radu.

Na kraju se nazočnima obratio i svećar fra Ljudevit Anton Maračić. „Ništa precijeniti, a još manje podcijeniti. Ima netko tko će sve dobro procijeniti“, istaknuo je. Prisjetio se da je prije nekoliko godina pozvan sudjelovati na redovničkim danima u Splitu o temi „Redovnici, jeste li sretni?“, kazavši da je tada odgovorio da nije sretan, nego zadovoljan redovnik. Dodao je da sreća pripada vječnosti zbog svog trajnog stanja. „Zadovoljan sam čovjek, zadovoljan fratar i to potkraj života ističem s ponosom“, naglasio je fra Ljudevit.

Zahvalio je svima koji su dali svoj doprinos stvaranju i objavljivanju zbornika, subraći franjevcima te svima s kojima je tijekom života surađivao. Potom je autorima radova uručio primjerak zbornika.

NAPRAVITE JASLICE S PAPOM FRANJOM, GRECCIO I ANTIFONE O

Iz tiska je izašla knjižica pod naslovom "Napravite jasllice s papom Franjom, Greccio i Antifone O" koju je priredio fra Michael Lasky, generalni delegat za pravdu, mir i cjelovitost stvorenoga. Knjižica je izašla povodom 800. obljetnice obilježavanja Franjinih jasllica, a sadržaj su duhovna razmatranja "O-Antifona" koje nas prate u drugom dijelu liturgijskog razdoblja Došašća. Želja je provincijskog ministra fra Miljenka da nam ova knjižica pomogne u razmatranju otajstva utjelovljenja Isusa Krista, koji je uzeo narav čovjeka da bi ga otkupio. Svaki brat Provincije dobit će na dar istu knjižicu.

OBJAVLJENI RADOVI NAŠE BRAĆE

Ljudevit Anton MARAČIĆ, *Kvarnerski konventualski samostani i njihovi inventari*, u: ZBORNIK ANTONA BOZANIĆA (u povodu njegovih 70 godina života), izd. Povijesno društvo otoka Krka, Krk 2023., str. 223-250.

Ivan KARLIĆ - Ljudevit Anton MARAČIĆ: Tridentski duh u Hrvatskoj provinciji konventualnih franjevac, u: *Biografija. hagiografija, karizma - Funkcionalizacija teksta u hrvatskim i europskim redovničkim zajednicama*, zbornik radova (ur. Marko Jerković), Biblioteka "Tihi pregaoci", svezak 16, Sveučilište u Zagrebu, Fakultet hrvatskih studija, Zagreb 2023., str. 81-111.

8. NAŠI POKOJNI

PREMINUO FRA BERNARDIN (JURAJ) FILINIĆ OFMCONV

Okrijepljen svetim sakramentima, fra Bernardin (Juraj) Filinić OFMConv, blago je u Gospodinu preminuo u četvrtak, 9. studenog 2023. u Zagrebu u 87. godini života, 64. redovništva i 61. svećeništva.

Fra Bernardin Filinić rođen je u Cresu 15. svibnja 1937., a na krštenju dobio je ime Đuro, Juraj. U Malo sjemenište na Svetom Duhu u Zagrebu ušao je u rujnu 1949. godine. Nastavio je školovanje u Interdiecezanskoj vjerskoj srednjoj školi na Šalati. Nakon završenog VI. razreda gimnazije, 1. kolovoza 1954. oblači redovničko odijelo i započinje novicijat u Zagrebu, koji je nastavio u Cresu, gdje je položio prve redovničke zavjete, 2. kolovoza 1955. Nakon novicijata upisao je 1955./56. godine izvanredni studij bogoslovije.

Svečane redovničke zavjete položio je 4. listopada 1960. godine u Zagrebu. Za svećenika je zaređen 2. prosinca 1962. u crkvi sv. Antuna u Zagrebu po rukama dr. Franje Salisa Seewisa, pomoćnika zagrebačkog biskupa. Mladu misu slavio je u crkvi Sv. Franje u Cresu na blagdan Bezgrešnog Začeca Marijina, 8. prosinca 1962.

Imajući u vidu potrebe gimnazije koja je djelovala u samostanu Svetog Duha u Zagrebu (1961./62.-1972./73.), fra Bernardin je upisao studij povijesti i latinskog jezika na Filozofskom fakultetu u Zagrebu, 15. listopada 1963. godine, koji je uspješno i završio. Članom zagrebačkog samostana Svetog Duha postao je 15. listopada 1963. godine. Po svršetku studija predavao je u našoj Srednjoj školi za spremanje svećenika, kao profesor od 1966. do 1974. godine. 7. rujna 1968. postaje tajnikom te škole. Nedugo potom, fra Bernardin imenovan je i direktorom ove škole, 19. rujna 1969. Fra Bernardin je jedno vrijeme predavao kao profesor i na Šalati, 1973./74. školske godine.

Dana 7. kolovoza 1974. fra Bernardin je izabran za gvardijana samostana sv. Josipa u Puli. Godine 1977. izabran je ponovno za gvardijana samostana sv. Josipa u Puli. Na Provincijskom kapitolu 1980. godine fra Bernardin imenovan je gvardijanom u Vinkovcima, u Novom Selu. Ponovo je postao gvardijanom samostana sv. Josipa u Puli, 18. lipnja 1982. Na Provincijskom kapitolu 1983. godine fra Bernardin je izabran za gvardijana samostana sv. Josipa u Puli. Isto tako na Provincijskom kapitolu 1986. godine izabran je za gvardijana u istom samostanu u Puli. To se dogodilo i

na Provincijskom kapitolu 1989. godine. Na Provincijskom kapitolu 1992. godine imenovan je članom samostana sv. Josipa u Puli. No već na Provincijskom kapitolu 1995. godine ponovo je fra Bernardin izabran za gvardijana tog samostana. Od 15. kolovoza 1998. godine fra Bernardin je član samostana sv. Franje u Šibeniku. Od listopada 2000. godine fra Bernardin je član samostana sv. Franje u Puli. A na Provincijskom kapitolu 2006. godine izabran je za gvardijana samostana sv. Ivana Krstitelja u Puli. Godine 2010. prestaje biti gvardijanom samostana sv. Ivana Krstitelja i postaje članom samostana sv. Franje u Puli, a iste godine postaje članom samostana sv. Franje u Puli. Godine 2015., fra Bernardin postaje članom samostana sv. Antuna Padovanskog u Vinkovcima, gdje ostaje godinu dana. Godine 2016. ponovno se vraća u Pulu, gdje je imenovan članom samostana sv. Ivana Krstitelja te župnim vikarom. Zbog provincijskih potreba godine 2018. dodijeljen je samostanu sv. Frane u Splitu, gdje ostaje do 2022. godine kada se vraća u Pulu gdje je dodijeljen samostanskoj zajednici sv. Frane.

Zbog pogoršanog zdravlja fra Bernardin posljednje dvije godine proveo je u Domu sv. Polikarpa u Puli, gdje je vrlo rado slavio euharistiju, ispovijedao i bio na raspolaganju za duhovne razgovore svima koji su to tražili.

Fra Bernardin je bio definitor Provincije u dva mandata: od 1992. do 1995. godine te od 1995. do 1998. godine.

Fra Bernardin je iz pastoralnih razloga, ali i iz vlastitih pobuda, prihvatio Neokatekumenski put, koji ga je vodio na razne susrete ovog puta: Rim, 7-10. veljače 1983.; 11-13. siječnja 1985., itd. Zatim radi kao misionar Neokatekumenskog puta u Kamerunu (Afrika) pod konac 2000. godine i s prekidima do lipnja 2001. U nekim župama Požeške biskupije održao je kateheze s drugim itineran-

tima Neokatekumenskog puta: u Slatini i Novoj Bukovici 2002. godine, Bušetini (župa Virovitica) i Čačincima 2003. godine. Bio je u duhu Neokatekumenskog puta upravitelj katoličke crkve u Užicama u Srbiji – pod konac 2010. godine i valjda početkom 2011. Imenovan je duhovnikom sjemeništaraca pitomaca sjemeništa „Redemptoris Mater“ u Puli, 14. prosinca 1992. godine. Od jeseni 2002. godine fra Bernardin predaje crkvenu povijest na istoj teološkoj školi „Redemptoris Mater“.

Fra Bernardin pisac je više znanstvenih radova te je napisao i tri knjige: „Idi za mnom“, Zagreb 1997., „Ti si Petar ... Sažetak povijesti Crkve“, Zagreb 2000., te „Ovo je moje tijelo“, Zagreb 2009.

POKOPAN FRA BERNARDIN JURAJ FILINIĆ

Umirovljeni porečki i pulski biskup Ivan Milovan predvodio je u ponedjeljak, 13. studenog 2023. u crkvi sv. Ivana Krstitelja u Puli misu zadušnicu za pokojnog fra Bernardina Jurja Filinića. Na početku mise nazočne je pozdravio župnik Župe sv. Ivana Krstitelja i gvardijan Samostana sv. Franje u Puli fra Đuro Hontić. Gvardijan se zahvalio medicinskom osoblju te djelatnicima doma Sv. Polikarpa koji su se protekle dvije godine brinuli za zdravlje pokojnog fra Bernardina. Zahvalio je i članovima Neokatekumenskog puta koji su „uljepšali fra Bernardinov život“, rekao je gvardijan.

Koncelebrirali su dekan Pulskog dekanata preč. Milan Mužina, provincijski ministar Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevaca konventualaca fra Miljenko Hontić, provincijal Slovenske provincije sv. Josipa franjevaca konventualaca fra Milan Kos, rektor Neokatekumenskog puta vlč. Pier Giorgio de Angelis te ostali svećenici.

Na misi je propovijedao fra Miljenko Hontić. U homiliji je povezao zemaljski put fra Bernardina s Isusovim riječima iz Ivanova Evanđelja „Ja sam Put, Istina i Život“. Okupljenima je fra Miljenko predstavio život i djelovanje fra Bernardina Jurja Filinića.

Sažalnicu je poslao porečki i pulski biskup Ivan Štironja, a pismo je pročitao kancelar Porečke i Pulske biskupije mons. Sergije Jelenić. Pismo krčkoga biskupa Ivica Petanjka pročitao je krčki svećenik vlč. Robert Zubović. Na kraju je riječ sućuti i zahvalu u ime Slovenske provincije uputio provincijal fra Milan Kos.

Na misi su pjevali neokatekumeni te župni zbor uz glazbenu pratnju fra Martina Jakovića.

MONS. DR. IVICA PETANJAK, krčki biskup

Biskupa Antuna Mahorića 18, HR-51500 KRK, pp 66
Tel: 051/221-018; Fax: 051/221-483
e-mail: cedinarjate@biskupijakrk.hr

Predmet: Sućut za fra Bernardina Filinića

Krk, 13. studeni 2023.

Poštovani i dragi provincijale fra Miljenko!

Povodom smrti fra Bernardina Filinića, OFM Conv., vrijednog i skromnog sina sv. Franje Asiškoga, izražavam kršćansku sućut u ime čitave biskupije krčke Vama mnogopoštovani brate Provincijale i čitavoj Hrvatskoj provinciji sv. Jeronima franjevac konventualaca.

Otac Bernardin Filinić rođen je u Cresu, na području Krčke biskupije, gdje je u samostanskoj crkvi sv. Frana, na blagdan Bezgrješnog začeća B. D. Marije 1962. godine slavio svoju Mladu misu i nedavno 60. obljetnicu misništva, te rado navraćao u svoj rodni Cres kad mu je to služba dozvoljavala.

Na kraju njegova plodnoga života u dugogodišnjoj službi svojoj redovničkoj provinciji i sveopćoj Crkvi, od profesorsko-odgojnih službi do onih pastoralnih, pruženih za duhovni rast svojih vjerničkih zajednica, vjerujemo i molimo dobroga Oca da ga u svom kraljevstvu obdari radošću vječnoga života.

Sućuti se posebno pridružuje moj generalni vikar Franjo Velčić, Cresanin, koji radi svojih pastoralnih obveza žali što ne može prisustvovati ispraćaju pokojnoga.

Franjo Velčić
gen. vikar

Ivica Petanjak
† Fra Ivica Petanjak
biskup krčki

Fra Bernardin je nakon mise pokopan na gradskome pulskom groblju u Puli „Monte Giro“.

Sprovodne obrede je predvodio mons. Ivan Milovan.

O fra Bernardinu je na kraju govorio i preč. Milan Mužina.

POKOJNA RODBINA BRAĆE NAŠE PROVINCIJE

+ **Stjepan Šestak**, brat fra Pere Šestaka. Preminuo je 1. studenog 2023.g. nakon teške borbe s karcinomom gušterače u 70. godini života. Sprovodni obredi za pok. Stjepana slavljeni su u petak, 3. studenog 2023.g. na mjesnom groblju u Mariji Bistrici, a misa zadušnica u bazilici Majke Božje Bistričke u Mariji Bistrici, koju je predslavio provincijski ministar fra Miljenko Hontić.

+ **Danijela Horvat**, sestra fra Igora Horvata. Preminula je 8. prosinca 2023. g. u Domu za starije osobe „Sveti Josip“ u Zagrebu u 49. godini života, ostavivši dvoje maloljetne djece. Pok. Danijela Horvat bolovala je od teške i kratke bolesti karcinoma. Sprovodni obredi za pok. Danijelu slavljeni su u ponedjeljak, 11. prosinca 2023.g. na mjesnom groblju u Poljanici Bistranskom (gdje je obiteljska grobnica obitelji Horvat), a misa zadušnica u župnoj crkvi Blažene Djevice Marije u Ivancu Bistranskom, koju je predslavio provincijski ministar fra Miljenko Hontić.

Počivali u miru Božjem!

UPISATI U KNJIGU NEKROLOGIJA

9. studenog 2023.

Pula

Fra BERNARDIN (JURAJ) FILINIĆ, blago je preminuo u Gospodinu u 87. g. života, 64. g. redovništva i 61. g. svećeništva. Bio je profesor povijesti i latinskog jezika na Srednjoj školi za spremanje svećenika na Svetom Duhu u Zagrebu. Većinu svog života djelovao je u Puli, gdje je i pokopan u svećeničkoj-redovničkoj grobnici. Kroz dugi niz godina bio je članom Neokatekumenskog puta.

**DOLAZAK
RELIKVIJA
BL. ALOJZIJA STEPINCA
U BAZILIKU SV. ANTUNA
PADOVANSKOGA U ZAGREBU,
24. STUDENOG 2023.**

SADRŽAJ

Uvodno slovo provincijskog ministra fra Miljenka Hontića	3	Proslava sv. Franje u Šibeniku	29
Pismo Pape Franje članovima franjevačke obitelji.	6	Proslava sv. Franje u Splitu	30
1. IZ NAŠEGA REDA		U Bazilici sv. Antuna Padovanskog u Zagrebu proslavljena 100. obljetnica osnutka bratstva OFS-a	31
Svoj braći Reda u Europi.	7	Simpozij o vjerskom turizmu i razvoju hodočašća.	32
Virtualni međufanjevački tečaj misionarske formacije za Europu.	8	Izložba „Hrvatski sveci i blaženici u našem narodu“ prvi put u Molvama.	34
2. NAŠA PROVINCIJA		Proslava pete obljetnice početka Duhovno-duhovitih večeri na Svetome Duhu	34
Porečki i pulski biskup Štironja primio provincijalnog ministra fra Miljenka Hontića	9	20. godina Marija festa – Molve	35
Nadbiskup Kutleša primio provincijalnog ministra fra Miljenka Hontića	9	Sveta misa za početak akademske godine	36
Planerski susret gvardijana s Upravom Provincije	9	Godišnji spomen sluga Božjeg fra Placida Cortesea	36
Proslavljen Dan Hrvatske provincije sv. Jeronima	10	Biskup Glasnović predvodio središnje slavlje blagdana sv. Nikole Tavelića u Hrvatskom nacionalnom svetištu	37
Fra Miljenko Hontić izabran za potpredsjednika Hrvatske redovničke konferencije	11	Nadbiskup Kutleša predvodio misu prigodom dolaska relikvija bl. Alojzija Stepinca na Sveti Duh.	38
III. Turnus duhovnih vježbi u Splitu	12	Biskup Košić na slavlju Bezgrešne u Sisku.	40
Mons. Tadija Pranjić proglašen dobrotvorom Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevaca konventualaca	12	U Marijinu svetištu u Molvama blagoslovljen je Dom za osobe starije dobi „Punina života“	40
3. RAD DEFINITORIJA		Svetkovina Bezgrešne svečano proslavljena na Svetom Duhu	41
Petnaesta sjednica Definitiorija	15	U vinkovačkom samostanu svečano otvoren franjevački jubilej.	43
Šesnaesta sjednica Definitiorija	15	Polnočka uz žive jaslice kod sisačkih franjevaca	43
Sedamnaesta sjednica Definitiorija	16	Scenski prikaz živih jaslca u Vinkovcima	44
4. NAŠI MLADI		6. IZ INOZEMSTVA	
Franjevački ljetni kamp za mlade u Cresu	16	U Njemačkoj održan susret hrvatskih svećenika, đakona i pastoralnih djelatnika.	45
Prvi zavjeti fra Antonija Knezovića	17	Područni sastanak hrvatskih svećenika u Würzburgu	45
Put u Portugal na Svjetski dan mladih – Lisabon 2023.	18	Molitva za Vukovar i Škabrnju u Würzburgu 2023	46
Obnavljanje zavjeta	19	Adventska duhovna obnova u Würzburgu	47
Rezultati natječaja za besplatan smještaj za studente u Domu sv. Antuna	19	Adventski susret franjevaca konventualaca u Njemačkoj.	48
Početak godine novicijata u Asizu i Padovi.	20	Hrvatsko-njemačka misa zornica.	48
Trajna formacija na izvorima franjevačke karizme u Asizu.	20	7. KULTURNI KUTAK	
Novi postulanti i sjemeništarc franjevaca konventualaca	22	Državna nagrada za znanost za knjigu prof. dr. sc. fra Ivana Karlića.	49
Fra Mateo Vujčić položio svečane redovničke zavjete	22	Kulturne večeri Molve	49
Postulaturu napustio Marko Zovkić	23	Predstavljen zbornik radova u čast fra Ljudevitu Antonu Maračiću	50
5. IZ NAŠIH SAMOSTANA		Napravite jaslice s papom Franjom, Greccio i Antifone O	52
Proslava blagdana Gospe od zdravlja u župi sv. Ivana Krstitelja u Puli	24	Objavljeni radovi naše braće.	52
Proslavljena svetkovina Uznesenja Blažene Djevice Marije u Molvama	25	8. NAŠI POKOJNI	
Duhovno-rekreativni ljetni kamp za korisnike Pučke kuhinje	26	Premинуo fra Bernardin (Juraj) Filinić OFMConv	52
Na Svetom Duhu slavljen misa za Livnjake u Zagrebu	27	Pokopan fra Bernardin Juraj Filinić.	53
Misom i molitvom obilježena 17. obljetnica smrti o. Celestina Tomića.	28	Pokojna rodbina braće naše Provincije.	54
100. obljetnica rođenja nadbiskupa Vitala Bommarca u Samostanu sv. Frane na Cresu	28	Upisati u knjigu nekrologija	54

PROVINCIJALAT
FRANJEVACA
KONVENTUALACA
SVETI DUH 31,
10000 ZAGREB
ofmconv@ofmconv.hr
01/3771-888

